

Van onze verslaggevers
MAASTRICHT - Van de wegwerkers lopen vooral asfalteerders meer kans kanker te krijgen dan andere mensen. Dit blijkt uit onderzoek van de Turkse toxicoloog S. Burgaz uit Ankara. Morgen zal de gifkundige daarvan verslag doen op het Eurotox-congres over vergiftigingsverschijnselen, dat gisteren in Maastricht is begonnen. Tijdens hun werkzaamheden ademen asfal-

Conclusie gifkundige op congres Maastricht Asfalteerders lopen meer kans op kanker

teerders de gassen van bitumen in, bestaande uit minerale koolwaterstoffen. Deze stoffen kunnen kanker veroorzaken. Tevens, zo toont de studie van de onderzoeker aan, kan de inademing van de stoffen leiden tot beschadiging van het erfelijk materi-

aal van de wegwerkers. Het gevolg daarvan is dat zich veranderingen voordoen in hun genen. Nederlandse wetenschappers zullen op het Eurotox-congres de resultaten bekend maken van een studie naar de effecten van giftige stoffen op het zenuw-

stelsel van de mens. Gebleken is dat arbeiders die in hun werk regelmatig blootstaan aan organische oplosmiddelen zoals stoffen om te reinigen, vaak ziek zijn. Meer dan andere werknemers klagen zij over vermoeidheid, hoofdpijn, lusteloosheid, en problemen met hun geheugen.

Zie verder pagina 11
● **Onderzoek naar vergiftigde dieren**

Hoe lang blijft Gorbatsjov nog?
PAGINA 4

Sittard in race als kantorenstad
PAGINA 11

Organisatievorm universiteiten moet anders
PAGINA 13

Paul Haarhuis kwartfinalist US Open
PAGINA 15

Mario Been overhoop met Roda JC
PAGINA 15

Selex BSW klaar voor nieuw seizoen
PAGINA 17

Toch nog enkele gerechten in Kroatië

EG: Joegoslavisch bestand zeer broos

BELGRADO - Ondanks het zondagnacht in Joegoslavië gesloten bestandsakkoord werden gisteren nog sporadische gevechten gemeld in Kroatië. Daarbij zouden drie doden en meerdere gewonden zijn gevallen. In kringen van de EG wijst men er dan ook op dat het

staakt-het-vuren nog zeer broos is. Maar dat is in de ogen van de Europese Gemeenschap genoeg om over te gaan tot de tweede fase in het vredesproces voor de Balkanstaat dat ze een week geleden op tafel gelegd had: het bijeenroepen van een vredesconferentie die de nieuwe betrekkingen tussen de delen van Joegoslavië moet bepalen, hervatting van de economische hulp van de EG aan Joegoslavië (deze was in juli bevroren) en de vorming van een arbitragecommissie, waarin vijf Europese juristen van internationale faam zitting nemen.

In Joegoslavië zelf heerst een afwachtende houding. President Stipe Mesic, een Kroaat, wil 'afwachten' wat de komende dagen brengen. De president van Servië, Slobodan Milosevic, waardeert het als positief dat de Servische inwoners van Kroatië voor het eerst internationaal erkend worden.

De ministers van Buitenlandse Zaken van de EG vergaderen vandaag in Den Haag. Dan moeten ze zich uitspreken over het lanceren van de tweede etappe in het vredesproces en hun fiat geven aan de uitbreiding van het aantal controleurs van het bestand in Joegoslavië.

Er zijn al enkele tientallen EG-controleurs in Joegoslavië, maar hun inspectiegebied beperkt zich tot de republiek Slovenië, die zich niet als het aangrenzende Kroatië op 25 juni onafhankelijk verklaarde.

Moeders

In Brussel protesteerden gisteren ettelijke honderden Joegoslavische moeders tegen het bloedvergieten in hun land en de passiviteit van de Europese Gemeenschap. Het niets doen van de EG versterkt de terreur door Servië. De generaals in het leger zijn moordenaars en 'Een eind aan de terreur in Kroatië', stond op spandoeken.

Japanners gaan produktietijd Volvo halveren

door peter bruijns

BORN - In de autofabriek van Nedcar in Born (nu nog Volvo Car) zal de komende jaren veel doelmatiger moeten worden gewerkt. In 1995 moet een auto in de helft van de nu gangbare tijd in elkaar worden gezet. Dat is het streven van automaker Mitsubishi, die vanaf 1995 samen met Volvo in Born auto's gaat produceren.

„Volvo doet er nu 30 uur over om een auto te maken. Die produktietijd willen de Japanners terugbrengen naar 15 uur.“ Dat zegt directeur Jan Smeets van de autofabriek in Born. Hij neemt deze maand afscheid, om als zelfstandig bedrijfsadviseur te beginnen.

Voor de toenemende invloed van Mitsubishi in Born zegt Smeets niet bevreesd te zijn. „Maar je moet er voor oppassen hier simpelweg de Japanse manier van werken te kopiëren, want dan ga je regelrecht de mist in.“

Smeets kan zich de zorgen over de oprukkende Japanse invloed in Europa levendig voorstellen: „Ze zijn niet te stoppen. Dat vormt toch wel een bedreiging. Maar als je ze niet kunt verslaan, kun je beter samenwerken.“

Zie verder pagina 13
● **Directeur Smeets ruilt Volvo in**

MOSKOU - Het Congres van Volksafgevaardigden van de Sovjetunie en de Opperste Sovjet zullen deze week worden afgeschaft en vervangen worden door een voorlopige nieuwe regering. Deze interim-regering zal opereren onder een tijdelijk verdrag tussen centrum en republieken, in afwachting van een nieuwe grondwet en verkiezingen.

Dat was gisteren in Moskou het resultaat van een speech die slechts 15 minuten duurde en een debat van nog geen dag op de buitengewone zitting van het Congres, formeel bijeengeroepen om de consequenties uit de staatsgreep van twee weken geleden te trekken. De afschaffing van Congres en Opperste Sovjet was een 'coup' die zondag tot laat in de nacht in allerijl was voorbereid door Sovjet-president Gorbatsjov en de presidenten van tien republieken. Het mag symbolisch worden genoemd dat de voorstellen niet werden gepresenteerd door Sovjetpresident Gorbatsjov maar door de president van een republiek, Noersoeltan Nazarbajev van Kazachstan.

Het debat werd gisteren fors onder druk gezet: om te beginnen kwam de speech van Nazarbajev voor honderden eenvoudige afgevaardigden als een volslagen verrassing. Zij hadden een voorstel verwacht om een nieuwe Sovjet-president te kiezen, gekoppeld aan een nieuw Unie-

verdrag en eventueel een stemming over de onafhankelijkheid van enkele republieken. Dat zijzelf naar huis gestuurd zouden worden, al of niet formeel als straf voor de passiviteit van de parlementsleden tijdens de drie-dagen-staatsgreep van twee weken geleden, had niet bepaald iedereen voor mogelijk gehouden.

Er ontstond veel tumult in de zaal waaraan de voorzitter van de vergadering, Boris Jeltsin, na enige tijd abrupt een einde maakte. Gisteren werd een stemming onder de afgevaardigden over de voorstellen uitgesteld want de juridische commissie van het Congres moet nog uitspraak doen over de voorstellen voor nieuwe tijdelijke regeringsorganen grondwettelijk door de beugel kunnen. Wettelijk toegestaan of niet, tien republieken betuigden onmiddellijk, met hier en daar wat reserves, hun instemming met de plannen, inclusief republieken die graag een principiële beslissing over erkenning van hun onafhankelijkheid op de agenda hadden gezet en die genoegen moesten nemen met een samenvatting van een nieuw voorlopig Unieverdrag - want dat is waar de voorstellen van maandag op neerkomen.

Kernpunt van het voorstel van de 'Raad van Elf' (Gorbatsjov en de presidenten van tien republieken) is dat na afschaffing van de vroegere parlementaire organen een staatsraad wordt ingesteld waarin de Sovjet-president en de presidenten van de republieken zitting hebben. Deze staatsraad zal geflankeerd worden door een soort parlement waarvoor elke republiek 20 vertegenwoordigers mag sturen, die ieder evenveel rechten zullen hebben, onafhankelijk van bevolkingsaantallen.

Lubbers bedolven onder protesten

● FNV-voorzitter Wiel Friedrichs (midden) biedt premier-Lubbers een petitie aan.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

MAASTRICHT - Boze Limburgse wao'ers grepen gisteren het bezoek van premier Lubbers aan de Rijksuniversiteit Limburg (RL) in Maastricht aan om hun ongenoegen kenbaar te maken over de jongste kabinetsplannen. De actievoerders, Limburgse leden van de vakfederaties FNV, CNV en MHP, boden de premier een petitie aan. „Met name in Limburg zullen de kabinetsplannen schrijnende gevolgen hebben, want deze provincie kent zo'n 100.000 wao'ers.

Beduidend meer dan het landelijke gemiddelde, terwijl in een aantal Limburgse regio's de gevolgen van de mijnsluiting nog sterk merkbaar zijn“, liet voorzitter Wiel Friedrichs van het FNV-Limburg weten.

Daarmee kwam er nog geen einde aan de protesten. De studentenvakbond Maastricht bood Lubbers een cadeau aan, omdat de kabinetten onder zijn leiding het 'gepresteerd hadden om de financiële situatie van de studenten drastische te verslechteren en de kwaliteit van het onderwijs uit te hollen. „Omdat we zo uitgemolken worden, bieden we u een fles melk aan. Het kan helaas niet meer zijn dan een fles magere melk“, zo zei de woordvoerder van de studentenvakbond.

Zie verder pagina 13
● **Voorzitter RL-raad wil faculteiten afschaffen**

(ADVERTENTIE)

VAN DE TV

ELKE MAANDAG BIJ RTL4

**Tijdelijk:
CORDON BLEU
EN PREI**

gehakt cordon bleu 2,98
2 stuks à 135 gram

verse prei 1,25
kilo

SUPER

NEEM MAAR VAN MIJ AAN, DAT 'T VERS IS!

AANBIEDINGEN ZIJN GELDIG OP DINSDAG EN WOENSDAG. VERS VLEES AANBIEDING ALLEEN BIJ UW SUPER SLAGER

(ADVERTENTIE)

slechts 3 dagen geldig

Modestoffen

Coupons in uni wol/polyester.
Overwegend in marine en zwart. Dubbelbreed.
Normale verkoopprijs f 39,- per meter

Voordeelprijs 19,-- per meter

Schunck
promenade heerlen

daar winkel je voor je plezier !

Gebruik de Schunck klantenkaart: de kaart met de vele voordelen

(ADVERTENTIE)

**Recept
voor 25%
korting
op glazen**

Hans Anders overtreft zichzelf.
Bij inlevering van deze bon krijgt u tijdelijk maar liefst 25% korting

op alle typen glazen van ons eigen glasprogramma.
Ook zonder oogartsrecept.

Nog vragen?

Bel gratis

de Klantenservice.

HANS ANDERS
OPTICIENS

REL GRATIS 06 - 0226776
(gratis landnummer)

U vindt onze adressen in de Gouden Gids. Aanbieding geldig t/m 19/10/1991 en bij inlevering van deze advertentie. Andere kortingsregelingen zijn hierop niet van toepassing.

(ADVERTENTIE)

limburgs agblad
de duidelijke krant

Nú twee weken gratis

Ja, die duidelijke krant wil ik hebben!
Noteer mij als abonnee.

Naam: .....
Adres: .....
Postcode/woonplaats: .....

Telefoon: ..... (voor controle bezorging)

Giro/banknummer: .....

De eerste twee weken ontvang ik de krant gratis.

Daarna betaal ik ..... O per kwartaal f 79,20 ..... O per maand f 26,40

Stuur mij O de machtiging voor automatisch betalen,

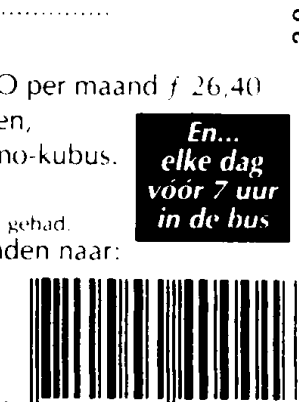
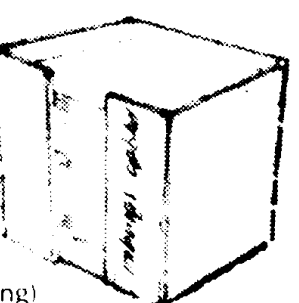
Ik ontvang dan de handige, fraaie memo-kubus.

O een acceptgirokaart

De afgelopen drie maanden heb ik geen L.D. (proef-abonnement) gehad. Deze bon in open enveloppe zonder postzegel zenden naar:

Limburgs Dagblad,
Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen

of bel gratis 06-029911

Mensensmokkelaar door douane aangehouden

....M'n Stradivarius"...

'Als kameleon sta je er altijd gekleurd op,' luidt één van de ruim 80 aforismen van Gerda I.M. Spronck (Valkenburg, 1945) die zij opnam in haar bundel 'Kameleons'. Niet haar sterkste spreuk overigens, die vind je eerder onder de meer persoonlijke wijsheden, daar waar ze neigen naar een autobiografisch getinte levenservaring. Dan lees je spijtigte wijzen als het subtiele 'Intimiteit is een laag dieper gaan' of het herkenbare 'Anderhalf jaar later belde hij me op en vroeg of ik nog dezelfde was'.

Spronck noemt haar bundel 'Kameleons' omdat ook die van kleur kunnen veranderen, een staat van gevoelens die je, zoals zij verwacht, ook bij aforismen kunt meemaken als je 'van het ene gevoel in het andere terecht komt'.

Soms vind ik in wat zij puntig probeert vast te stellen te weinig oorspronkelijkheid; het is niet alsof ik het al eens gehoord heb, zoals in 'Gekken denken dat anderen gek zijn, dat is normaal'. Andere blijven mij wat langer bij. 'Gaaf en vermenigvuldigt U; maar zij konden nog niet delen', is er zo een, of: 'Een schop is ook een pas vooruit'.

'Kameleons' zal zich in kleur en gevoelens aan elke lezer anders

voordoen. Waar de een een traan voelt opwellen, schiet de ander in de lach. Sinds mensenheugenis ligt dat al vast. Ook na 'Kameleons' zal dat zo blijven.

Kameleons - Gerda I.M. Spronck; Uitg. De Beuk, Amsterdam.

Wie een keer heel direkt en daarbij uitermate deskundig de regels van wetenschap en poëzie met elkaar in verband wil zien gebracht, moet 'Kouwenendokter' van Wiel Kusters lezen:

17 korte kennismakingen met 'poëzie, wetenschap, witte jassen en een sarcofaag', ooit eerder verschenen als column in 'Observant', het opinieblad van Rijksuniversiteit Limburg. Zo prikkelend en verrassend origineel kan alleen maar deze dichter en hoogleraar de diverse wetenschappelijke disciplines tegen de achtergrond van de bestaande literatuur plaatsen (en andersom), zodat, doorspekt met talrijke citaten uit de poëzie, dit alleraardigst boekwerkje de eerste mij bekende symbiose is tussen het dichterschap en de wetten van de wetenschap. Dat levert helderheid en schoonheid op. 'Wetenschap en poëzie:

een paar apart,' zegt Kusters. 'Wie zich hun huwelijk voorstelt - misschien kan men beter spreken van een LAT-relatie - hoort onmiddellijk iemand klagen over kouwe voeten'.

Hoe beide partners op elkaar blijven aangewezen, zet Kusters met briljante argumenten en vergelijkingen uiteen. Wie na 'Kouwenendokter' nog twijfelt over de duurzaamheid van deze relatie is of een verstokte wetenschapper of verstokte vrijgezel.

Kouwenendokter - Wiel Kusters; Landgraafse Cahiers, nr. 1 Uitg. Herik, Landgraaf.

F.B.

K

Toneelprijzen voor Faber en Ten Bruggencate

DEN HAAG - De twee belangrijkste acteerprijzen, de Louis d'Or en Theo d'Or, zijn dit jaar toegekend aan Peter Faber en Catherine ten Bruggencate. Faber dankt de onderscheiding aan zijn hoofdrol in Koekoeksnest. Catherine ten Bruggencate wordt bekroond vanwege haar aandeel in De President van Thomas Bernhard. De prijzen zijn gisteren in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag uitgereikt.

Faber speelt in Koekoeksnest met een superieur naturel het personage van McMurphy, de braneschopper met het kleine hartje die in een psychiatrische inrichting van zijn identiteit wordt beroofd. Faber moest opkomen tegen de herinnering aan de eerdere filmvertolking van Jack Nicolson, wat hem volgens de toelichting grandioos is gelukt. Faber is nog nooit eerder met de Louis d'Or onderscheiden. Wel werd de prijs eerder collectief uitgereikt aan het Werkteater, de toneelgroep waarvan hij toen deel uitmaakte.

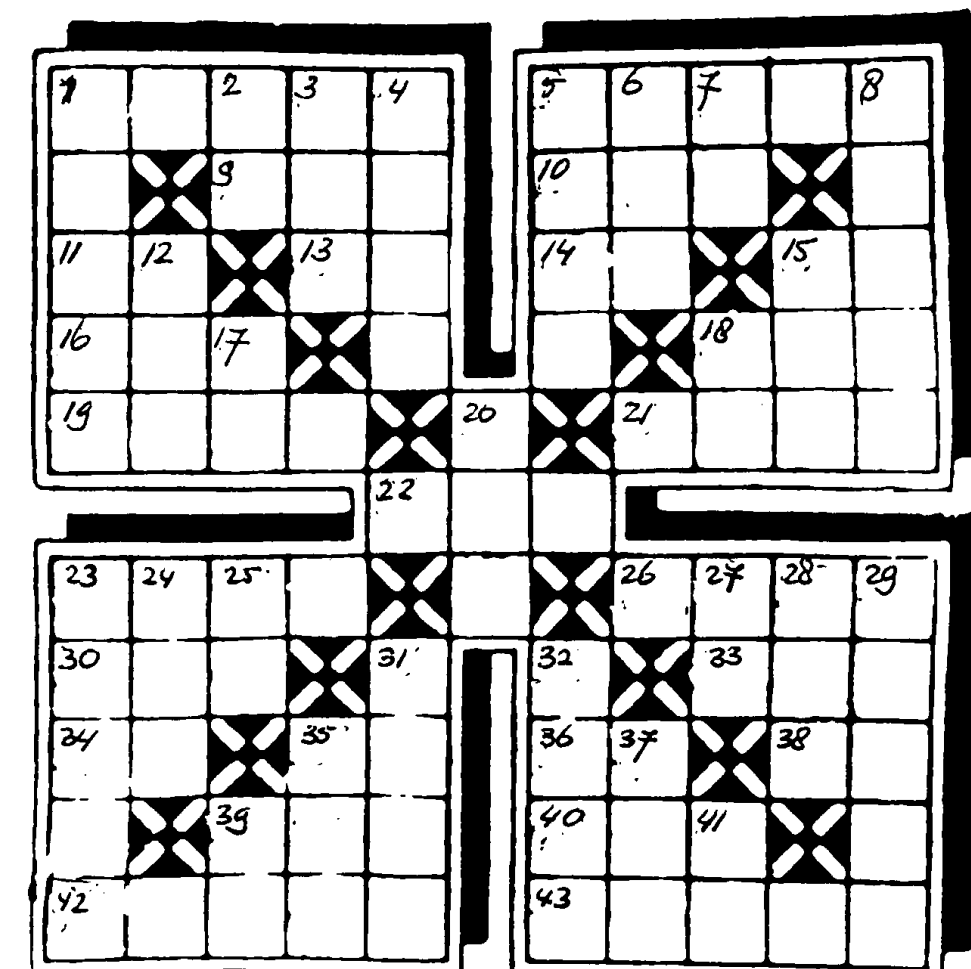
Ook Catherine ten Bruggencate ontving nooit eerder een Theo d'Or. In De President gaf zij een beangstigende uitbeelding van de vrouw van een dictator: gefrustreerd tot in het bot, gevaarlijk, maar daarom nog niet onmenselijk.

De prijzen voor de beste bijrollen gingen dit jaar naar Trudy de Jong en Victor Low. De Jong kreeg de Colombina voor haar aandeel in Toeval. Voorval van de groep Art en Pro. Low werd bekroond voor zijn rol van travestiet in de enactier Winteravonden van Hugo Claus.

Oplossing van gisteren

STOMP SMART
EENDE EVER
NIEUW STIA
LIJAN EEN
M M M R O S M
O A O E D R F A
P D O R R O P P
D O F K O L O S
A O O K M O P L
R O O G O L I E
K R O E S A G E N S

puzzel van de dag

Horizontaal: 1. siersteen; 5. wakker; 9. in-
sekt; 10. boom; 11. pers. vrw.; 13. het
Rom. Rijk; 14. boom; 15. pl. in Japan; 16.
indien; 18. ik; 19. opschik; 21. palm; 22.
ongebonden; 25. wisselborgtocht; 26.
vrucht; 30. stuk stof; 33. duw; 34. reeds;
35. noot; 36. oude lengtemaat; 38. diere-
geluid; 39. vogel; 40. gelofte; 42. vrucht;
43. pl. in Utrecht.

Verticaal: 1. vaat; 2. ten bedrage van; 3.
halm; 4. tocht; 5. levenslucht; 6. onder-
recht; 7. voegwoord; 8. vorstelijke zetel;
12. priester; 15. jongensnaam; 17. sale-
nium; 18. daar; 20. sporenlucht; 23. noot;
sein; 24. vangwerktuig; 25. waterstanc;
27. voorzetsel; 28. vrouw. diere; 29. oog-
vocht; 31. groot vertrek; 32. verdriet; 35.
wetering; 37. jongensnaam; 39. vr. mun-
41. noot.

Extra voorstelling toneelgroep TAM

HEERLEN - Wie niet genoeg kan krijgen van het Limburgs Straattheater Festival kan nog één keer terecht in het Belgische 's Gravenvoeren. Op de binnen-plaats van herberg De Swaen geeft de Russische groep TAM vanavond om 20.00 uur een extra uitvoering. De Moskouse acteurs willen op deze manier het Limburgse publiek bedanken voor de geweldige respons die ze op hun uitvoering 'Tverboul' hebben gekregen.

Cox Habbema weg bij Forum

ENSCHDE - Oud-actrice en directeur van de Stadsschouwburg Amsterdam Cox Habbema stapte op als artistiek adviseur van Opera Forum. Habbema, die in maart van het vorig jaar werd binnengehaald om het 'dramatische gehalte' van de operavoorstellingen te verbeteren, had een aanstelling voor een periode van vijf jaar.

Habbema vertrekt uit onvrede over haar functioneren bij Forum. Door de financiële perikelen van het gezelschap, de inkringing van het aantal nieuwe operavoorstellingen, bleek er voor haar nauwelijks een zinnige taak te zijn weggelegd. Ze had het gevoel overbodig te zijn. Ook had Habbema in algemene zin moeite met het artistieke en financiële beleid van Forum.

● Cox Habbema.

Hardy Mertens, muziek-missionaris in Zuid-Oost Azië: 'Nederlandse en Singaporese leeuwen zijn dikke maatjes'

KERKRADE - „Wij Westelingen hebben een onvolledig beeld van het blaasmuziek gebeuren in Singapore en omstreken. Het is beslist geen land der blinden meer en elke eenoog die de macht naar zich toetrekt wordt door de insiders genadeloos afgestraft." Dit is één van de conclusies die componist/dirigent Hardy Mertens na een tweede verblijf in Singapore aan zijn reiserivieringen verbindt. Mertens was er gedurende een drietal weken werkzaam als gastdirigent van de National Theatre Symphonic Band (NTSB) en verzorgde daarnaast het introductieconcert met de kersverse Singapore Fanfare Band (SFB).

Hij dirigeerde twee programma's met eigen composities en kan zich daarmee scharen bij het groepje 'missionarissen' dat jaarlijks de uitdaging aanneemt om de Aziatische cultuur met enkele Westerse impulsen op te frissen.

„Singapore is ongeveer zo groot als de Noordoostpolder en heeft honderdvijftig harmonie-orkesten. Naar Amerikaans voorbeeld is, met uitzondering van de NTSB en de SFB, elk orkest aan een school of instituut verbonden. Dientengevolge is ook het repertoire op de Amerikaanse leest geschoeid. Na aarzelend gesnuffel op het laatste WMC en door onder andere mijn eigen gedram is men nu bereid de markt voor Nederland te openen'.

● Hardy Mertens: '

Bij het introduceren van zijn ideeën aan de Singaporese overheid is Mertens op een aantal bureaucratische hindernissen gestuit. Beseffende dat ook in Singapore geld in macht vertaald wordt, heeft hij deze echter met geduld genomen. „De Nederlandse en Singaporese leeuwen kunnen best door één deur. Hand in hand zelfs, als je er maar de tijd voor neemt. De Inspecteur voor Muziek van het Ministerie van Onderwijs bleek bij voorbeeld zeer gevoelig te zijn voor de gedachte dat Nederland en overig Europees blaasmuziekrepertoire een must is, simpelweg omdat de wieg van de harmonie- en fanfare-orkesten in Europa gestaan heeft. Als je praat over 'roots' dan maakt dat in Singapore dubbel zoveel indruk. Respect voor en kennis van elkaars culturele verleden houdt het multiraciale landje draaiende'.

De introductie van het fanfare-orkest in Singapore heeft voor Mertens gedurende deze concertreis de hoofdmoot gevormd. Hoewel Sin-

gapore in historisch opzicht geen enkele binding met deze vorm van musiceren heeft, is er zijns inziens een tweetal redenen aanwijsbaar om deze stap te zetten. „Allereerst is het zo dat elk Singaporees schoolorkest een overschot aan koperblazers heeft. Het in balans brengen van zo'n orkest betekent het verwijderen van een aantal muzikanten, die je echter gemakkelijk naar een fanfare-orkest kunt overhevelen. Daar komt bij dat onze Westerse fanfares op een zinkend schip zitten. Singapore zou als wereldhaven toch iets aan dokwerk moeten kunnen doen. Misschien is een frisse impuls 'aus der Ferne' een stevige stroom. Ik zal mij in elk geval nooit neerleggen bij de teloorvang van een uniek muziekgenre, al moet de continuïteit duizenden kilometers verder gewaarborgd worden'.

Vooralsnog hebben drie schoolorkesten vanuit het Ministerie van Onderwijs groen licht gekregen om een fanfare-experiment op te starten. De toekomst zal leren of dit in

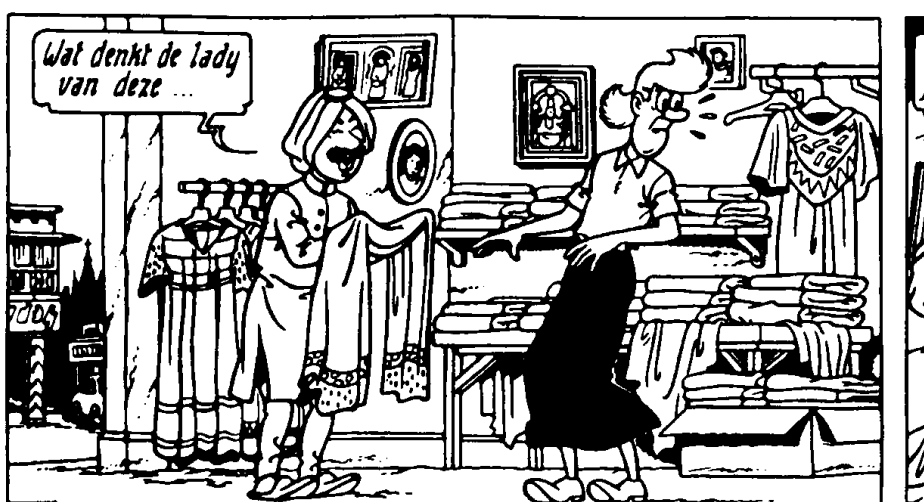
en buiten Singapore vruchten af gaat werpen. Aan het enthousiasme van de muzikanten hoeft volgens Mertens in elk geval niet getwijfeld te worden. Discipline en leergierigheid staan hoog in het vaandel. „Tekend voor de sfeer binnen de NTSB is bij voorbeeld de slagwerkgroep. Een van mijn werken, The Singapore Expedition, is nogal Aziatisch gekruid, maar toch geïnstrumenteerd voor standaard slagwerk. Als dan op de eerste repetitie bij wijze van 'welkomstwoord' een arsenaal Chinese, Maleise en Indiase instrumenten wordt aangesleept, dan lopen de rillingen over je rug'.

Toch kan de Aziatische levenshouding ook voor verrassingen zorgen. Mertens: „Mijn muzikale beschrijving in Nirvana's Touch van het Boedhistische hoogste goed als eeuwig durende gelukzaligheid stuitte een aantal muzikanten tegen de borst. Zij interpreteren Nirvana als het 'Absolute Niets' en hebben dagen op me ingepraat en de glitter,

glans en glorie veroordeeld. Mijn muziek hebben ze overigens zonder protest gespeeld, want voor een Boedhist is elke dwaling een leerzame ervaring en onderdeel van de totaliteit van het leven'.

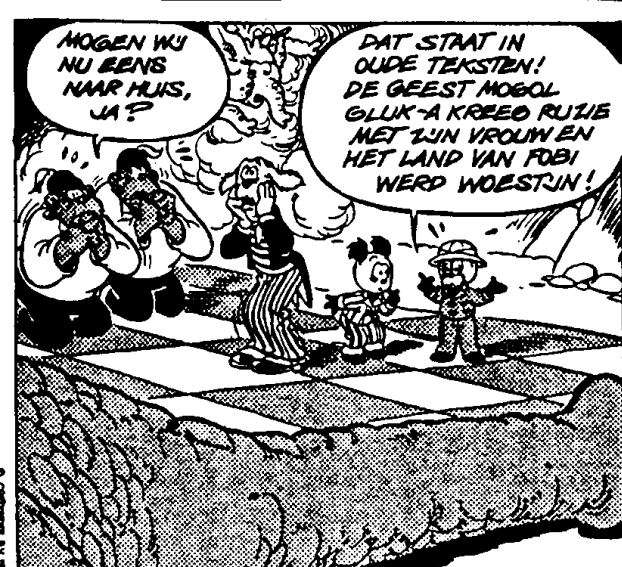
Die dwaling schijnt trouwens nogal mee te vallen want het bezoek aan Singapore heeft Mertens geen wonderen geleegd. Voor april 1992 is er inmiddels een uitnodiging binnen om het 'Zuid Oost Aziatisch Jeugd Harmonie Orkest' te dirigeren, dat dan gedurende één week in Singapore verblijft om blaasmuziek te beoefenen. Een maand daarna zal zijn compositie Leonardus Rex één van de verplichte werken op de Singapore Indoor School Band Competition zijn. Verder hebben contacten met de vaste gastdirigent van het Singapore Symphonie Orchestra, de Israëlische Shalom Ronly Riklis, geresulteerd in een uitnodiging om in juli 1992 naar Tel Aviv te gaan en daar in het kader van een Summer Music Camp een ad hoc harmonie-orkest te dirigeren.

lambik baba

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

panda en de luchtpost

recept

Gehakt met kaas

Benodigdheden voor 4 personen:
300 g mager rundergehakt, 50 g grof geraspte oude kaas, 1 dikke plak oude kaas van 50 g, 1 snee ontkorst wittebrood, 1 tl citroensap, stukje geraspte citroenschil, 1 ei, 1 el gehakte peterselie, bloem, 1 kopje melk, 80 g boter, zout, peper en nootmuskaat.
Week het brood in de melk. Voeg

dan gehakt, geraspte kaas, zout, peper, nootmuskaat, citroensap, geraspte citroenschil, ei en gehakte peterselie toe. Kneed alles goed en vorm van het gehakt 4 afgeplatte ballen. Haal deze door de bloem. Verhit boter op matig vuur tot het schuim van boter is weggetrokken. Bak gehaktballen in ca. 5 minuten. Keer ze en bak ze nogmaals 5 minuten. Leg op elke gehaktbal een stukje kaas. Laat het gehakt nog ca. 3

minuten doorbakken met het deksel op de pan, totdat de kaas is gesmolten. Neem de gehaktballen uit de pan en leg ze op een voorverwarmde schaal.
Serveer bij het gehakt een tomaatensaus en als groente smooker koolrabi heerlijk bij. Ook kunt u de koolrabi vullen met het gehaktmengsel.

huub meijer

UITGEVERSMATTSCHAPPIJ Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Werwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Redactie 045-739264
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364

Telex:
Redactie 56123

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 045-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 79,20
per maand f 26,40
losse nummers f 1,50
Bfr. 29

DEN HAAG - Indien een Gemeenbest-construc-tie met Suriname niet haalbaar blijkt, is de andere mogelijkheid dat Nederland een dikke streep haalt door alle relaties met Suriname. Dan rest nog slechts het land onder internationale druk te zetten, met als uiterste middel militair ingrijpen van buitenaf.

VVD-leider Bolkestein zei dit gisteren op een spreekbeurt van zijn partij in Den Haag naar aanleiding van berichten dat de Surinaamse drugsmafia stelselmatig heeft gefiltreerd in het Ne-

Bolkestein sluit militair ingrijpen niet uit Beëindiging relatie met Suriname optie voor VVD

derlandse overheidsaparaat.

Bolkestein haalde zijn gelijk met de opmerking dat in 1988 door velen als 'indianenverhalen' afgedane waarschuwing van zijn voorganger Voorhoeve voor betrokkenheid van Surinaamse militai-

ren bij cocaïnehandel 'nu keiharde werkelijkheid blijkt'.

De VVD kiest als eerste optie nog steeds een Gemeenbest-construc-tie met Suriname, waarbij Nederland op allerlei terreinen directe bijstand moet verlenen om tot een normalisatie van de Suri-

naamse samenleving en economie te komen. De andere optie is volledig kappen met de relatie met de voormalige kolonie.

Eventueel militair ingrijpen om de zaak aldaar in het reine te brengen mag volgens Bolkestein slechts onder een tweetal

strengere voorwaarden. „Er moet eerst een verzoek komen van de Surinaamse regering en ten tweede kan een militaire interventie slechts plaatshebben in samenwerking met andere landen.“

„Maar laten Bouterse en zijn makkers één ding goed in de oren knopen. Wij kunnen in Nederland niet tolereren dat onze overheid wordt geïnfil-treerd door de Surinaamse cocaïnemafia. En de VVD zal erop toezien dat de Nederlandse regering niet lankmoedig optreedt tegen deze bedreiging van onze rechtsstaat.“

Politie start onderzoek na nieuwe aanwijzingen

Mogelijk chemisch afval in Alphense Coupépolder

ALPHEN AAN DEN RIJN - De politie is een onderzoek gestart naar de mogelijke aanwezigheid van twee ingegraven containers met chemisch afval in de Coupépolder in Alphen aan den Rijn. Het gaat om een intern onderzoek in opdracht van de burgemeester van Alphen en voornamelijk niet om een strafrechtelijke zaak. Dit heeft de Alphense korpschef J. Molenaar gisteren bevestigd.

Het gemeentebestuur heeft de politie ingeschakeld nadat het was ge-tipt dat in 1980 twee grote laadkisten bij de aanleg van de polder heimelijk waren gestort. Er gaan volgens Molenaar geruchten dat de containers uiteenlopend chemisch afval bevatten. Daaronder is ook zenuwgas genoemd.

De vaten zouden afkomstig zijn van het chemisch bedrijf Biesterfeld uit Alphen. Biesterfeld produceert onder andere gifgassen. Directeur Key van het bedrijf onthoudt zich voorlopig van commentaar.

Mochten de verhalen waar blijken, dan zal de politie proberen de plaats van de laadkisten zo nauwkeurig mogelijk te bepalen. De provincie

Zuid-Holland zal dan in het kader van de saneringsoperatie die zij al in de Coupépolder uitvoert, bekijken of ze er liggen en of ze kunnen worden weggehaald, zo heeft een woordvoerder van de provincie meegedeeld.

De voormalige stortplaats Coupépolder, waar nu een golfbaan ligt, wordt de komende maanden voor een bedrag van in totaal tien miljoen gulden gesaneerd. De maatregelen die worden genomen, zoals afdekking van taluds en het scheiden van de waterhuishouding van de stortplaats van die van de omgeving, zijn bedoeld om mens en dier niet in aanraking te laten komen met schadelijke stoffen.

In de jaren tachtig zijn er illegaal giftige stoffen in de Coupépolder gedeponeerd. De provincie Zuid-Holland probeert van het ministerie van Justitie het dossier los te krijgen dat de meetresultaten van de proefopgravingen uit 1988 bevat, om een duidelijk zicht te krijgen op de exacte omvang van de vervuiling.

punt uit

• Diarree

In Zuid-Sumatra en West-Kalimantan zijn tot dusver 29 mensen overleden na een uitbarsting van diarree die het gevolg is van slechte sanitaire omstandigheden en gebrek aan schoon water na een lange droogte-periode.

• Paus

Na Sovjet-president Michail Gorbatsjov wil de Russische president Boris Jeltsin de paus bezoeken. Hij hoopt op een ontmoeting met paus Johannes Paulus II tijdens zijn officiële bezoek aan Italië aan het eind van dit jaar. In kringen van het Vaticaan staat vast dat Jeltsin tijdens zijn bezoek ook het Vaticaan zal aandoen. Tijdens de mislukte staatsgreep herhaalde de paus zijn steun aan Gorbatsjov. Over Jeltsin heeft hij zich toen niet uitgelaten.

• Vlootbezoek

Voor het eerst sinds dertien jaar zijn gisteren twee Sovjetschepen van de Baltische vloot in de Amsterdamse haven aangekomen voor een vierdaags vlootbezoek. De chef-staf van de Baltische vloot, Vladimir Egorov, verklaarde tijdens een persconferentie dat de toekomst van zijn vloot onzeker is, aangezien de marinebases merendeels op het grondgebied van de Baltische staten liggen. Hij voorziet grote problemen als de Sovjet-bases in de binnenkorte onafhankelijke landen Litouwen, Letland en Estland, zouden moeten worden opgeheven, aangezien de Sovjetunie over weinig havens beschikt.

• Organismen

Bij het in het milieu brengen van genetisch gemanipuleerde organismen zou een onderzoek naar de gevolgen voor het milieu verplicht moeten worden. Dat stelt de Centrale Raad voor de Milieuhygiëne in een ontwerp-advies naar aanleiding van een evaluatie van de Milieu Effecten Rapportage (MER) van het kabinet. In deze evaluatie wordt aangekondigd dat het aantal activiteiten waarbij een MER is verplicht, zal worden uitgebreid. Bij de aanleg van alle autowegen en bij een groter aantal industriële activiteiten zal voortaan een dergelijke rapportage gemaakt moeten worden.

• Klachtenlijn

De klachtenlijn voor studenten die problemen hebben met bij voorbeeld hun studiefinanciering, wordt gemiddeld 62 keer per dag gebeld. In totaal noteerde de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) in de eerste twee weken dat de lijn bestaat, 812 telefoontjes. De meeste klachten (39 procent) betroffen specifieke klachten over de studiefinanciering; 24 procent wilde weten welke van de vele bezuinigingen op de studiefinanciering op de eigen situatie van toepassing was. Van de bellers had 21 procent problemen met de OV-kaart.

• VOO

De Veronica Omroep Organisatie (VOO) mag geen 'raamprogramma' aan lokale omroepen aanbieden. De boete hiervoor, uitgedrukt door het Commissariaat voor de Media, is terecht. Het besluit hierover is gisteren in Den Haag bekendgemaakt door de Raad van State. De symbolische boete van 500 gulden werd in 1988 uitgedeeld aan de Firoto. Gedurende het evenement was er toestemming verleend om een 24-uurs raamprogramma te verzorgen voor lokale omroepen.

• Fusie

Het Ziekenfonds Midden- en Noord-Zeeland (ZMNZ) en het Centraal Ziekenfonds/VZS Ziektekostenverzekering (CZ/VZS) onderzoeken de mogelijkheid om te fuseren. De zorgverzekeraars hebben hun wens om samen te gaan gisteren bekendgemaakt.

• Flitstrein

De Hogesnelheidstrein (HST/TGV) zou, behalve over een nieuw tracé vanaf Rotterdam naar Amsterdam-Schiphol, bij een voldoende aanbod van passagiers ook over het bestaande spoor kunnen rijden en daarbij Den Haag aandoen. Dat zei algemeen projectleider HST bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat K. van Hout gisteren in Leiderdorp. Daar werd een Lokale Effecten Rapportage (LER) over mogelijke nieuwe tracés voor de HST en de verbreding van rijksweg 4 gepresenteerd. Voor de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Alkemade, Jacobswoude, Rijnveld en Zoeterwoude levert aanleg van een nieuwe hogesnelheidslijn ten westen of ten oosten van Zoetermeer en verbreding van de A4 een scala van nadelige effecten op.

Minister: besparingen aanwenden voor belastingverlaging

Kok zet vraagtekens bij plan commissie-Stevens

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG - De voorstellen van de commissie-Stevens voor een eenvoudiger belastingstelsel zullen niet snel worden omgezet in concrete maatregelen. Dit heeft minister Kok (Financiën) gisteren in de Tweede Kamer aangegeven. Stevens en de zijnen kwamen op 3 juli met hun plan-

Kok hoopt dat de essentie van de plannen-Stevens nog binnen de thans voorziene kabinetsperiode (tot maart 1994) vertaald kan worden in beleidsvoornemens. Aangezien daarna de Kamer er nog over moet debatteren zal invoering van de voorstellen van Stevens pas onder een volgend kabinet kunnen worden ingevoerd.

De minister gaf wel aan te willen vasthouden aan de drie doelstellingen van Stevens: een eenvoudiger belastingstelsel, meer inkomsten die onder de belasting vallen en lagere tarieven. Dat alles zonder dat het kabinet een cent kost.

Milieuheffing

Kok toonde zich ook veel minder resoluut dan eerder het geval was, over het plan tot invoering van een zeer hoge milieuheffing op energie en brandstoffen. Hij wees erop dat de commissie-Wolfson nog over een dergelijke heffing moet adviseren, terwijl er ook nog problemen zijn in de EG-verband.

Zowel de ideeën-Stevens inzake de belastingen als de heffing op brandstoffen, zijn de afgelopen weken uitvoerig in het kabinet besproken bij de voorbereiding van de begroting 1992.

Subsidies
Volgens Kok moeten besparingen op subsidies in de toekomst worden aangewend voor belastingverlaging. Het geld kan ook gebruikt worden om de lasten van milieuheffingen voor de burger te compenseren wanneer blijkt dat deze niet tot gewenst resultaat leiden.

De bewindsman zei af te willen van het snijden in subsidies, omdat er weer bezuinigd moet worden. In de toekomst zag hij daar ook ruimte voor. Zonder de druk van bezuinigingen is een meer beleidsmatige stuwering mogelijk.

De bewindsman liet weten in de Miljoenennota 1992 een aantal nadere stappen voor het subsidiebeleid aan te kondigen. Ten eerste zal een aantal besluiten uit de Tussenbalans worden verwerkt. Het kabinet beoogt toen voor 3080 miljoen gulden subsidies te gaan snijden.

Ten tweede wil Kok een aantal nieuwe onderzoeken naar bestaan van subsidies. Het betreft een zevental regelingen waarin totaal 1060 miljoen gulden mee gemoeid is. Het kabinet heeft afgelopen vrijdag al over de plannen gesproken. Komende vrijdag worden besluiten genomen.

Kok beloofde de Kamer tevens een brief over de vraag wat er onder een subsidie wordt verstaan, en welke regelingen betrokken worden bij beleid tot heroverweging. In een begin dit jaar geopenbaarde subsidiebijbel van Financien stonden regelingen tot een bedrag van 4,3 miljard gulden. Dat was exclusief VVC, goed voor 10 miljard gulden aan subsidies.

UTRECHT - De maatregelen die minister Ritzen van Onderwijs in het kader van de onderwijsbegroting voor 1992 aankondigt, zullen de toegankelijkheid van het onderwijs verder vergroten. Er is weer meer geld voor het onderwijs beschikbaar, terwijl bij de pijnlijke maatregelen de lagere inkomens worden ontzien.

Dit zei Ritzen gisteren tijdens een bezoek aan Utrecht. De onderwijsbegroting wordt officieel pas op dinsdag gepubliceerd, maar de inhoud lekte dit weekinde al uit.

De verhoging van het lesgeeld voor scholieren in het voortgezet onderwijs van zestien naar twintig gulden zal in 1992 inderdaad een inkomensverhogende maatregel, meende Ritzen in Utrecht op de eerste kritiek van de rechterzijde

Eerste nieuwe kenteken uitgereikt

• Het eerste kenteken uit de nieuwe serie is gisteren door minister Maij van Verkeer en Waterstaat uitgereikt aan burgemeester Apotheker van Veendam. De nieuwe kentekenserie bestaat uit vier letters en twee cijfers. Burgemeester Apotheker zal gaan rondrijden met het nummerbord DB-BB-01. Hij kreeg de door velen begeerde eerste nieuwe kentekenplaat omdat in zijn gemeente de Rijksdienst voor het Wegverkeer is gevestigd, het onderdeel van het ministerie dat zich bezighoudt met de afgifte van kentekens. De nieuwe kentekenserie biedt de mogelijkheid tot zes miljoen combinaties en zal naar verwachting een kleine tien jaar meegaan.

Minister D'Ancona beschuldigd van onbehoorlijk bestuur

Ouderenbonden in geweer tegen forse bezuinigingen

UTRECHT - De vijf landelijke organisaties van ouderen komen in het geweer tegen de plannen van minister D'Ancona (WVC) om volgend jaar fors het mes te zetten in de subsidies. De vijf ouderenbonden zelf hangt een subsidie-korting van 25 procent boven het hoofd. De minister wil de subsidie voor het Cosbo, samenwerkingsorgaan van de ouderenbonden, zelfs helemaal intrekken. In totaal wil ze voor bijna twee miljoen gulden op subsidies bezuinigen.

De vijf organisaties zijn woedend. Ze beschuldigen de minister van onbehoorlijk bestuur omdat ze zonder enig overleg 'de botte bijl hanteert', aldus voorzitter S. van Bijsterveld van de Unie KBO, een van de vijf bonden, gisteren op een persconferentie. De organisaties (behalve de Unie KBO, de ANBO, PCOB, OVGO en CSPO en het Cosbo zelf) stappen naar de administratieve rechter (Raad van State) om een stokje te steken voor de drie-

gende bezuinigingen. Ook willen de bonden op 9 december tijdens een grote manifestatie een publiek debat met de fractievoorzitters in de Tweede Kamer over de „dreigende afbraak van het ouderenbeleid“. Bovendien roepen de organisaties hun 650.000 leden op om de volksvertegenwoordiging te overstelpen met brieven.

Van Bijsterveld constateert bitter dat het kabinet alleen op papier waardering heeft voor de ouderenbonden als belangenbehartigers. „Maar als het op daden aankomt geeft het kabinet niet thuis en worden de peilers onder het ouderenbeleid vandaan gezwaaid. Wij bejaarden vormen de sluitpost van de begroting. Dat blijkt ook nu weer.“ Als de bezuinigingen doorgaan dan moet het Cosbo (15 vaste krachten) volgend jaar sluiten. Bij het arbeidsbureau is inmiddels al ontslag aangevraagd voor de 15 vaste krachten. D'Ancona wil eventueel vijf tot tien in een nieuw samenwerkings-

orgaan, maar dat vinden de bonden veel te weinig. Als de plannen doorgaan moeten de bonden ook betaalde krachten ontslaan, (nog) meer vrijwilligers in gaan schakelen en eventueel activiteiten afstoten. Verhoging van de contributie achten de ouderenorganisaties geen haalbare kaart omdat een groot deel van hun bejaarde achterban toch al de grootste moeite heeft om financieel het hoofd boven water te houden.

'Gepakt'

„De bejaarden worden op alle mogelijke manieren gepakt“, aldus Van Bijsterveld. „Het geknibbel op de huursubsidies, het duurdere openbaar vervoer, de dreigende ontkoppeling hebben grote gevolgen voor de portemonnee van de bejaarden. Contributieverhoging kan er voor de meeste mensen echt niet af. Dan zouden we een elitair clubje worden.“ zo zei hij.

De opening van het hoge-schooljaar bijwoonde. Aan het eind van de middag waagde hij zich als eerste minister van Onderwijs in het hol van de leeuw: het kantoor van de Landelijke Studenten Vakbond. De bewindsman nam daar de eerste resultaten van de pas gestarte klachtenlijn studiefinanciering van de bond in ontvangst.

De vier landelijke ouderenorganisaties LOBO, NKO, OPO en VOO hebben gisteren overigens laten weten verantwoordigd te zijn over de plannen van Ritzen om de lesgeelden te verhogen. De plannen voor de verhoging, die volgens de organisaties zeer waarschijnlijk in strijd zijn met de les- en cursusgeldwet, leiden er volgens hen toe dat het aantal leerlingen dat zonder diploma het onderwijs verlaat sterk gaat toenemen.

Nederlander uitgeleverd aan buitenland

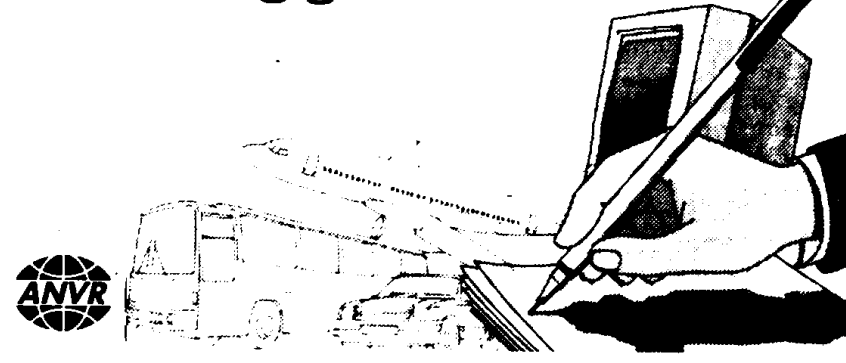
DEN HAAG - Een 46-jarige zakenman uit het Goosse 's Graveland is gisteren uitgeleverd aan Zwitserland. Het is voor het eerst dat een Nederlands staatsburger is uitgeleverd aan een andere overheid.

De Zwitserse Justitie verdenkt de Nederlander van aandelen-zwendel. De principiële vraag of een Nederlandse onderdaan mag worden uitgeleverd aan een vreemde mogendheid werd op 18 juni door de Hoge Raad positief beantwoord.

Justitie heeft wel de voorwaarde gesteld dat de verdachte bij een eventuele veroordeling door de Zwitserse rechter zijn straf in Nederland mag uitzitten.

(ADVERTENTIE)

Schoonbrood - Portret van een erg goed reisbureau.

Schoonbrood heeft ruim 30 jaar een zeer goede naam in heel Limburg. Een naam in het organiseren en boeken van vakanties en zakentrips. Dat komt, omdat wij gewoon vreselijk aardig medewerkers hebben, die u zeer vak-kundig adviseren. Dat komt omdat wij alle gerenommeerde touroperators tegenwoordig, zodat wij een gigantisch aanbod van vakantiemogelijkheden kunnen bieden. Dat komt omdat wij werken met Galileo, het modernste reserveringssysteem ter wereld.

Dat komt omdat Schoonbrood er gewoon plezier in heeft om uw zakenreis of vakantie perfect te regelen. Omdat wij met hart en ziel reisbureau zijn!

UW REISPLEZIER, RIJN 30 JAAR ONS VAK!
**REIS- EN PASSAGEBUREAU
SCHOONBROOD BV.**

Stationsplein 1B, Maastricht, Telefoon 043-213972, Telefax 043-212759.

Vernieuwingsdebat binnen PvdA vrijwel onmogelijk

DEN HAAG - De Tweede Kamerfractie van de PvdA raakt binnenkort vrijwel zeker nog een ander, bekend, gezicht kwijt. Frans Moor heeft zijn lidmaatschap van de Kamer afhankelijk gesteld van de mening van het partijcongres over de kabinetsvoorstellen ten aanzien van de wao en koppeling. Welnu, hij kan zijn bureau aan het Binnenhof vast ontruimen. Het staat vrijwel vast dat die plannen worden gesteund.

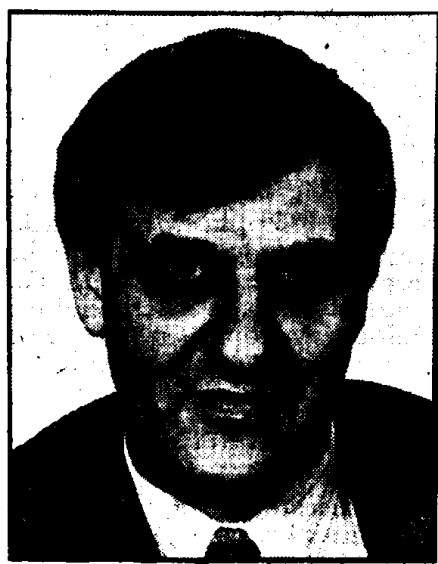
De achterban van de sociaal-democraten vindt weliswaar in overgrote meerderheid dat de huidige plannen niet deugen, maar aan het eind van deze maand zullen de vertegenwoordigers in het partijcongres het niet aandurven het kabinet en partijleider Wim Kok naar huis te sturen. En dus zullen de plannen morrend worden aanvaard. Dat betekent echter alernuist het einde van de onrust in de PvdA. Je kunt de leden wel onder de druk van een totale chaos in de partij de plannen laten accepteren, maar daarmee zijn zij nog niet gemaakt tot het gedachtengoed van de PvdA. Daarvoor is heel wat meer nodig.

Het probleem zit ook veel dieper. De PvdA heeft jarenlang in

de oppositie gezeten. Vanuit die positie was het gemakkelijk allerlei wijzigingen in de sociale zekerheid af te doen als 'sociaal'. Het had geen directe consequenties. Met de PvdA in het kabinet ligt dat heel anders.

Structuur

Wat de partijleiding in de jaren van oppositie heeft verzuimd, is een fundamentele discussie in de partij aan te zwengelen over de oude dogma's van de jaren in partij in totale verwarring verkeert en bovendien nog regeringsverantwoordelijkheid draagt, wil de partijleiding die discussie binnen een half jaar gaan afronden. Een schier onmogelijke taak.

● FRANS MOOR
...kan zijn bureau
alvast opruimen...

Want niet alleen de inhoudelijke draai moet worden gemaakt, de PvdA moet bovendien afscheid nemen van oude structuren, die de partij jarenlang hebben beheerst. De democratisering golf van eind jaren zestig, heeft de PvdA opgezaaid met een partijorganisatie, waarbij de leden het

voor het zeggen hebben. Vooral de afdelingen en de gewesten hebben veel te vertellen, ook over de landelijke politiek.

Een commissie onder leiding van de burgemeester van Eindhoven, Jos van Kemenade, heeft in het voorjaar in een rapport de oude structuren ter discussie gesteld. Van Kemenade wil veel van de macht die nu nog bij de basis ligt, naar 'boven' halen. Maar het grootste probleem daarbij is, dat diezelfde basis daar nu juist over moet beslissen.

De partijdiscussie van de komende maanden wordt echter door nog een factor van betekenis belast. De PvdA draagt kabinetsverantwoordelijkheid en wil dat ook blijven doen. Maar juist die verantwoordelijkheid vergt van de bewindslieden en de fractie, dat compromissen worden gesloten met het CDA, ook op het gebied van de sociale zekerheid. Met de besluiten die de afgelopen weken in het kabinet

zijn genomen, is de discussie zeker niet afgelopen.

En als er in de komende maanden nieuwe sociale of economische tegenvallers komen, zal het kabinet daarop opnieuw moeten reageren met niet al te populaire maatregelen. Die zorgen ongetwijfeld opnieuw voor onrust bij de vakbeweging en bij de PvdA-achterban.

In zo'n klimaat is het vrijwel onmogelijk een fundamentele discussie te voeren over uitgangspunten, waarop de PvdA zich al decennia baseert. Deze discussie zal telkens weer verstoord worden door nieuwe kabinetsbesluiten. Het streven van de PvdA-top om en de inhoudelijke discussie en de discussie over de partijstructuren binnen een half jaar tot een goed einde te brengen, lijkt te veel gevraagd. Zeker in een tijd dat er ook nog geregeerd moet worden.

henri kruithof

achtergrond

in het Centrum hebben opgevoeld en de lakens uitdelen. Jeltsin en zijn Russische regering. Volgens doorgaans goed ingelichte westerse diplomaten is Gorbatsjov politiek zo goed als uitgeschakeld en heeft puitschbedwinger Boris Jeltsin, de Russische president, diens politieke lot volledig in handen. Als voorbeeld geven zij dat Jeltsin zondag in zijn gesprek met de bezokkende Britse premier Major, aanzienlijk beter op de hoogte werd gebracht over de huidige politieke situatie dan in de ontmoeting eerder met Gorbatsjov.

Met Gorbatsjov, die zelf zondag te kennen gaf niet af te willen treden en de onafhankelijkheid van de Baltische republieken accepteerde, kunnen nu nog zaken worden gedaan over het enige bindmiddel voor de vijftien republieken: economische samenwerking. Zonder hem zou dit neerkomen op nu al transformeren van de Unie in een Russisch rijk met wat armlastige aanhangsels in het Aziatische zuidoosten.

Regeling

De economische realiteit dwingt de republieken tot acceptatie van een samenwerkingsverband, of dit nu confederatie of gemeenbest wordt genoemd. Er moet een regeling komen voor de al maar in waarde dalende roebel, voor een of andere vorm van gemeenschappelijke defensie en vooral voor westerse voedselhulp omdat de oogst zo is tegengevallen dat deze winter een hongersnood dreigt.

Bij dit alles is Gorbatsjov aanwezig (nog) gewenst. Zijn Unie, zo bleek ook zondag na gesprekken over economische samenwerking met elf van de vijftien republieken (Moldavië en de drie Baltische republieken lieten afweten) wordt een soort Europese Gemeenschap in den dop. Het Volkscongres moet deze ontwikkeling bekrachtigen, waarbij een test is de erkenning van de Baltische onafhankelijkheid die als punt vijf op de agenda staat. Daarna kan het zich ontdoen en ligt de vraag open of de nieuwe economische gemeenschap nog een president en een parlement nodig heeft.

hans geleijnse

nieuwsanalyse

MOSKOU - Een van de populairste actuele politieke grappen in Moskou: Michael Gorbatsjov praat in het Kremlin met zijn portret. Gorbatsjov: „Wat te doen? Men wil ons van de macht beroven”. Portret: „Michael, ik maak me geen zorgen. Mij halen ze weg. Maar jou hangen ze op”. Aan moppen kunnen geen politieke prognoses worden opgehangen. Maar ze tekenen wel de sfeer, zeker in een land waar serieuze politieke waarzeggers niet verder dan een dag vooruit willen of kunnen kijken.

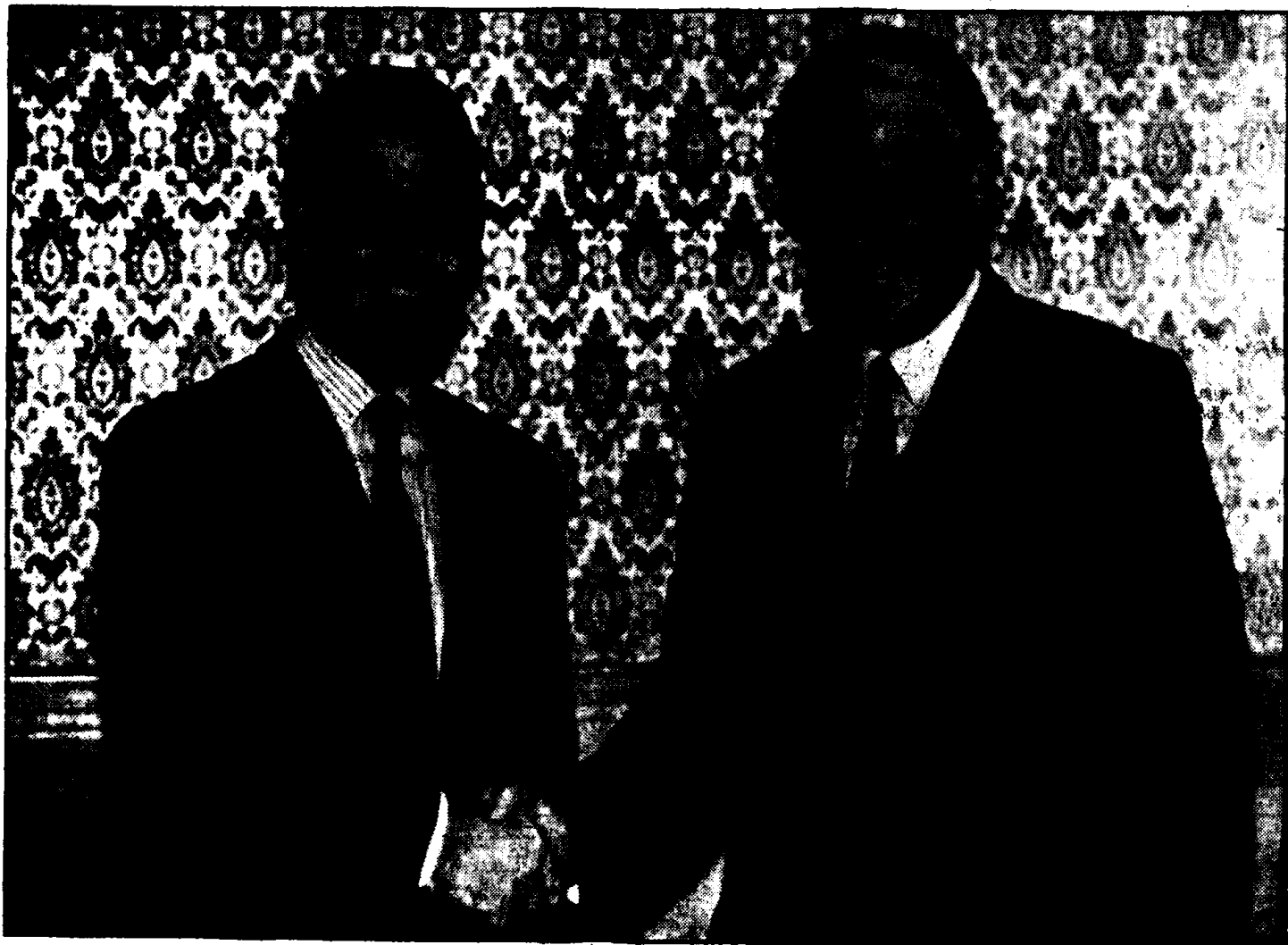
Dat geldt in hoge mate voor de speedzitting van het Congres van Volksafvaardigden, dat gisteren in Moskou is begonnen. De 2250 afgevaardigden van dit hoogste wetgevende orgaan kunnen geschiedenis maken, bijvoorbeeld door president Gorbatsjov naar huis te sturen. Maar het is even goed mogelijk dat dit Unie-parlement zichzelf opheft zonder enig besluit te nemen.

Na de politieke aardverschuiving die volgde op de mislukte coup van 19 augustus is er maar één ding zeker: de Sovjetunie zoals die volgens het eerste Unieverdrag van 1922 bestond, is niet meer. Elf van de vijftien republieken hebben zich onafhankelijk verklaard, de centrale regering heeft het veld moeten ruimen, het nieuwe ontwerp-Unieverdrag is naar de prullenbak verwezen en het bestaansrecht van het nationale parlement zelf staat uitdrukkelijk ter discussie.

Tweederde van de afgevaardigden is rechtstreeks gekozen, tijdens verkiezingen in het voorjaar van 1989. De overige 750 komen uit de vergaarbak van de communistische partij: massale organisaties als de vrouwenbond, de vakbonden en natuurlijk de partij zelf. Alleen al vanwege die discutabele samenstelling is vanuit het parlement van de Russische republiek aangehouden op opheffing van het Volkscongres.

Het actuele argument daarbij is dat een flink aantal van de 540 leden van de nationale Opperste Sovjet (het 'dagelijkse parlement' dat door het Volkscongres in geheime stemming wordt samengesteld) betrokken is geweest of voorkennis had van de mislukte staatsgreep. En omdat er nieuwe verkiezingen moeten komen, omdat niet vaststaat of er ooit nog wel één nationaal par-

Gorbatsjov blijft, maar hoe lang nog?

● De Britse premier John Major, die namens de G-7 een bezoek aan Moskou bracht, had duidelijk meer aandacht voor Jeltsin dan voor Gorbatsjov.

lement zal zijn, moeten de afgevaardigden maar direct huiswaarts keren.

Grondwet

Vermoedelijk zal het niet zover komen. Er moeten namelijk zaken worden gedaan en volgens de grondwet kunnen die alleen maar worden gedaan door het Volkscongres. Veranderingen van de grondwet bijvoorbeeld. Of ongeldig verklaren van wetten die door de Opperste Sovjet zijn aangenomen. Vorige week besloot de Opperste Sovjet zelf al om een handvol wetten, zoals die op de geheime dienst KGB, ter annulering aan het Volkscongres voor te dragen.

In de huidige politieke heksenketel in Moskou wemelt het van varianten over het verloop van de zitting. Aleksandr Jakovlev, eens de naaste adviseur van Gorbatsjov, nu een van de leiders van de Democratische Hervormings Beweging, zei zaterdag te vrezen dat de overvloedig aanwezige conservatieven alsnog zullen proberen wat de 19de niet lukte: afkondigen van de noodtoestand. Een tv-commentator gaf hem daar zaterdagavond gelijk in. „Gorbatsjov wordt afgezet en vervolgens komt er een grondwettelijke noodgevend, uitgeroepen door het hoogste gezag in ons land, het Volkscongres”, zei hij. Het kan.

Toch lijkt een andere variant meer voor de hand te liggen. Nu de conservatieven met hun mislukte coupavontuur het politieke initiatief uit handen hebben gegeven, de communistische partij op apegapen ligt en de Uniestructuur volledig is doorbroken, is Gorbatsjovs aanblijven voorlopig wenselijk. Gorbatsjov moet volgens deze variant het Westen voorlopig de illusie geven dat er nog iets van de Sovjetunie over en te redden is. Binnenlands is hij het politieke vijebled voor degenen die het machtsvacuüm

Weinig geloof in EG-vrede aan front

ZAGREB - In de verte klinkt een zachte plof. Even later stijgt boven het centrum van Komarevo een donkere rookwolk op. Een paar minuten later een nieuwe plof en een nieuwe pluim. De mannen van de Kroatische nationale garde zijn er niet van onder de indruk. Er gaat nauwelijks een dag voorbij zonder dat het dorpje door mortiergranaten wordt getroffen. „Ach”, zegt commandant Stjepan Kolaric, „dat is een deel van het dorp dat toch al niet meer bewoond wordt”.

Komarevo, vlak onder het industriestad Sisak zo'n 50 kilometer onder Zagreb, is de meest nabije frontlinie vanuit de Kroatische hoofdstad. Strategisch gelegen op de top van een heuvel, met een wijds uitzicht over Sisak's olieraffinaderijen, wordt het dorp vrijwel dagelijks door Servische eenheden aangevalen. Ook zondag, de dag dat de EG heeft geaccepteerd, gaat de

oorlog in Komarevo gewoon verder.

Kolaric, een benige veertiger, werkte tot enkele weken geleden als chemicus op de olieraffinaderijen die hij nu helpt verdedigen. Hij heeft weinig vertrouwen in het succes van de EG-missie. Misschien dat Servië en het leger zich onder druk van het buitenland ditmaal wel aan het staakt-het-vuren houden. Maar hij gelooft niet dat de Servische eenheden in de buurt dat ook zullen doen.

„Het is de vraag wie hen controleert”, meent hij en veegt daarmee de stellige regeringsuitspraken dat de hele oorlog maar vanuit Servië wordt georganiseerd, van tafel. Zeker, de gewapende eenheden worden materieel door het leger ondersteund. Af en toe zien ze een helikopter met materiaal overvliegen en dan kunnen de gardisten in Komarevo er de klok op gelijk zetten: een kwartier later begint het geknal weer.

Maar of de Servische eenheden echt onder commando van het leger staan, daar twijfelt Kolaric aan. „De meeste Serviërs die hier vechten, zijn mensen uit de buurt. Sommigen daarvan hebben zich schuldig gemaakt aan ware slachtpartijen en omdat ze uit de regio komen, kennen we hun namen”. Hij toont twee kogels die zijn mannen onlangs vonden bij twee gevangenen genomen Serviërs. Verboden ammunities: de projectielen zijn voorzien van een fosforlading en veroorzaken niet alleen schot, maar ook ernstige brandwonden. „Het gaat om echte oorlogsmisdadigers. Zelfs als het leger hen niet meer steunt, hebben ze geen andere keuze dan met hun guerrilla door te gaan. Ze kunnen nergens heen, ik betwijfel of Servië hen onderdak wil geven, want daar is ook wel bekend wat voor mensen dit zijn”. Dus zullen ze zich in de bossen blijven verschuilen, verwacht hij, en zich desnoods in leven houden met roofovervallen op dorpen.

Het gebeurt nu al dat dorpen worden geplunderd door de bewapende bendes.

De verdediging van Komarevo heeft haar hoofdkwartier opgeslagen in een oude school aan de rand van het dorp. De eenheid bestaat uit vrijwilligers. Het zijn volkomen onvoldoende bewapende mannen die als zwaarste wapentuig een zelfgemaakte tank hebben. Op een paar rupsbanden van een graafmachine is beplating gemonteerd. Het geheel wordt bekroond door een geschutskoepel van onduidelijke oorsprong.

Een oud vrachtwagentje, dat is omgebouwd tot pantserswagen, vormt de tweede trots van de eenheid. De voertuigen zijn afkomstig uit de 'wapenfabrieken' in Sisak, waar sinds enkele weken pantserswagens en geweren voor de Kroatische garde wor-

den gemaakt. Het is allemaal handwerk en huisvuil, maar het is beter dan niets.

De bewapening mag primitief zijn, aan strijd lust ontbreekt het niet. De mannen popelen om echte actie. „Wat denk je”, zegt Kolaric, „We zitten hier nu twee maanden te wachten, zonder dat we echt iets kunnen doen. We hebben weinig bevoegdheden en een beperkte verantwoordelijkheid. We zouden graag toestemming krijgen om meer te doen”.

Aan het Kroatische front heerst zeer veel onvrede over de politici in Zagreb. Veel gardisten vinden het beleid van de regering te slap. Ze menen dat er in plaats van al het gepraat over wapenstilstanden die nooit worden nageleefd, nu maar eens tot de aanval moet worden overgegaan.

runa hellinga

achtergrond

Lesgeld

De nieuwe plannen van minister Ritzen van Onderwijs zijn hard aangekomen. Het gaat hier in wezen om ordinaire bezuinigingsmaatregelen over de ruggen van scholieren en studenten - en niet te vergeten hun ouders - die het kabinet meer financiële armoede moeten geven. De minister wil het

onderwijs voor scholieren van 16 jaar en ouder volgend jaar niet met de eerder aangekondigde honderd gulden maar met bijna driehonderd gulden duurder maken. Het lesgeld, nu 1163 gulden, komt dan op 1450 gulden. Onderwijs, toch een grondrecht, dreigt zo voor veel groepen in de samenleving onbetaalbaar, dan wel onbereikbaar te worden, ondanks aangekondigde compensaties voor de lagere inkomens via studiefinanciering.

De plannen zijn in feite de doodsteek voor het studie-financieringsstelsel, zoals dat sinds 1986 bestaat. Het stelsel is inmiddels zo sterk in zijn essentie aangetast dat het slechts als los zand aan elkaar hangt. Het is ronduit schandalig dat bovenop de radicale veranderingen door de heroriëntering van mei en de in deze zomer uitgelekte plannen om studenten nog maar studiefinanciering te geven voor één jaar propaedeutische, ook nog scholieren van 18 jaar en ouder worden uitgesloten van dezelfde studiefinanciering. Het was een van de belangrijkste kenmerken van het stelsel dat scholieren van 18 jaar en ouder onafhankelijk zouden worden van hun ouders. Deze leerlingen worden nu afgescheept met een zakentje. Ze krijgen een basisbeurs op het niveau van één keer kinderbijslag. Thuiswonende leerlingen krijgen straks 120 gulden per maand (nu: 235), uitwonende leerlingen 455 (nu: 570) per maand.

De maatregelen, zoals die er nu liggen zullen het aantal drop-outs, mensen die zonder diploma van school gaan, alleen maar verhogen. Het zittenblijven en het maken van omwegen worden afgestraft met een nog hoger lesgeld en minder studiefinanciering, waardoor scholieren eerder geneigd zullen zijn om af te haken. Als er meer leerlingen zonder diploma van school gaan zijn de voorgestelde maatregelen uitsluitend contraproductief te noemen.

Ook de Open Universiteit in Heerlen wordt met de maatregelen van Ritzen geconfronteerd. Ritzen wil dat studenten aan de OU, die al een universitaire diploma op zak hebben, de kostprijs van hun studie gaan betalen. Voor een complete studie zou door deze studenten ongeveer 30.000 gulden moeten worden betaald. Dat is een kortzichtige maatregel. Voor veel studenten gaat het toch om een tweede kans. Er zijn heel veel werklozen met een academische titel, die via een tweede studie aan werk proberen te komen. Voor die mensen is het wel erg zuur als de studiekosten zo fors omhoog gaan.

Het onderwijs is in ons land al jarenlang het kind van de rekening. Ook nu ontkomt het niet aan de nieuwste bezuinigingswoede van dit kabinet. Daarbij dient te worden opgemerkt, dat een land dat weigert te investeren in zijn onderwijs, nalaat te investeren in zijn toekomst. Met sociale vernieuwing, onder welk vaandel deze regering bijna twee jaar geleden van start ging, heeft dit alles natuurlijk allemaal weinig te maken.

P.S.

lezers schrijven

● Lubbers-CDA

Lubbers roept de PvdA-kiezers op hun partij niet te laten vallen! Het absolute toppunt van solidariteit, nog nooit vertoond tussen bekeerde en onbekeerde. Ontroerend gewoon! Of zit hier een slinkse adder onder het gras? De recente geschiedenis: CDA-VVD kabinet gevallen over reiskostenforfait met als resultaat een chaotische en sterk verzwakte VVD.

Nu, het CDA-PvdA kabinet is nog niet niet gevallen, maar wel is sprake van enorme chaos in de PvdA, die qua zetelaantal zo goed als gehalveerd is. Wat nu als er toch een crisis komt? Het CDA komt nooit aan een meerderheid en zoals het er nu voorstaat, haalt een coalitie met VVD of PvdA ook geen meerderheid, zo deze partijen nog met het CDA in zee willen.

D66 zal zich wel tien keer bedenken om de zetelwinst door een coalitie met het CDA om zeep te laten helpen. Lubbers' oproep is dus puur eigenbelang, weer een staaltje van Groen Sluiks dust! Ik wacht de crisis af, met nieuwe verkiezingen en een coalitie zonder regentenmentaliteit. Met echte sociale vernieuwing, zonder CDA dus.

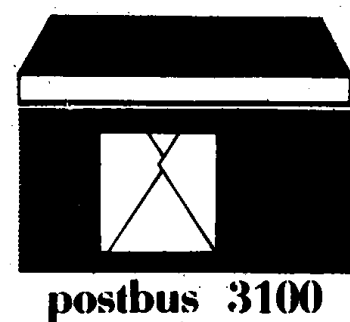
VOERENDAALL. Sonnenschein

● Sovjetunie

Nog niet zo lang geleden had de Europese ministerraad geen tijd om te vergaderen. Er was zelfs geen tijd om de agenda voor een vergadering op te stellen, zo snel volgden de gebeurtenissen in de USSR elkaar op.

Niet interessant maar wel amusant was om te zien hoe daarna de media in beeld en geschrift zich weer vulden met deskundigheden. „Ze hadden het allemaal wel zien aankomen, maar ze wisten niet precies wanneer!” De schuldigen waren bekend, de slachtoffers waren bekend en de oplossingen lagen voor de hand. Vandaag zien we een bijna hongerende Sovjetunie met een failliete economie en een gestorven ideologie. Wat ze nog wel hebben is het grootste leger van de wereld.

Wij stuurden Gorbatsjov uit Londen naar huis met lege handen en mooie beloften. De man heeft herhaaldelijk verklaard dat de Unie een directe en urgente

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geresumeerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot actie of oproepen tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwettig gebruik van beleedigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

financiële injectie nodig heeft, van 80 tot 100 miljard. Nog buiten economische, technische en humanitaire hulp. Om even de gedachten te bepalen over de grootte van dat bedrag: Nederland alleen heeft de helft van die som nodig om een luchtmobiele brigade op te richten!

En toen kwam de zogenaamde putch! De Russische beer gronde vervaarlijk en liet zijn tanden zien. Reactie uit de Westerse wereld: onmiddellijke bevestiging van tegengedrag en stopzetting van hulpprogramma's. Drie dagen later laten de Russen zien hoe democratisch zij zijn geworden en hoe de rechtsorde wordt hersteld. Hulde en lof alom voor de helden van het eerste uur.

Toppunt van arrogantie is wel de uitspraak van de deskundigen dat de hele staatsgreep amateuristisch was. Men hoeft niet zo ver terug te gaan om te zien waartoe dat machtsapparaat in staat is! Als de nieuwe winter is aangebroken en wij hebben de beer dan niet gegeven wat hij nodig heeft, dan komt hij het halen. Zo gaat dat bij beren. Helaas gaat dat dan niet amateuristisch en ook niet professioneel. Dat gaat op een beestachtige manier. Je kunt het wenden of keren, maar de iets andere aanpak van onze oosterburen komt niet voort uit hun Duits-zijn, maar uit ervaring.

SCHINNEN H.G.R. Vernhout
(Door redactie ingekort)

Japans actieplan om vertrouwen in bankwereld te herstellen

zeningen om rampen in de bankwereld te kunnen opvangen. Hashimoto deed de suggesties in de Speciale Commissie voor Problemen in de Bank- en Effecten Industrie. Deze commissie is twee

weken geleden in het leven geroepen om de tientallen financiële schandalen die de afgelopen zomer aan het licht kwamen, aan de orde te stellen.

Terwijl de Speciale Commissie moeizaam probeert de vinger te leggen op de plekken waar het is misgegaan, komen nog steeds nieuwe schandalen aan het licht. Zo werd gisteren bekend dat een baas van de Yakuza, de Japanse onderwereld, had samengespannen met het effectenhuys Nikko om een Japanse papierfabrikant met overname te bedreigen. De president van Nikko heeft in verband met eerder bekend geworden connecties met dezelfde gangster gezegd dat hij in de veronderstelling verkeerde met een zakenman te doen te hebben.

TOKIO - De Japanse minister van Financiën Ryutaro Hashimoto heeft een maatregelenpakket bekendgemaakt dat nieuwe schandalen in Japans financiële wereld moet voorkomen. De minister hoopt zo het geschonden vertrouwen in de Japanse bankwereld te herstellen.

Het centrale punt in zijn voorstel is het instellen van interne inspecties bij de banken. De Federatie van Bankiers Associaties moet hiervoor richtlijnen gaan verstrekken en de naleving ervan controleren.

Verder wil minister Hashimoto meer mogelijkheden voor zijn ambtenaren om strikte richtlijnen uit te vaardigen, strengere controle op beleggingsinstellingen en betere voor-

Geen 'oude' IPR voor Vredestein

DEN HAAG - De directie van Vredestein Banden BV in Enschede hoeft niet meer te rekenen op 'oude' investeringspremies (IPR). Er komt definitief geen IPR voor uitbreidingen in 1986 en 1987, zo heeft de Raad van State in Den Haag bekendgemaakt.

breiding, geen investeringspremie te geven.

De Raad van State noemt de lagere berekeningswijze nu de juiste. Vredestein, met naast Enschede ook vestigingen in Renkum en Maas-tricht, kampt met ernstige verliezen. Eerdere pogingen tot overname of fusie met buitenlandse bandenproducenten zijn tot nu toe mislukt. Eerder kwam Vredestein in het nieuws door de verkoop van het fabrieksdorp Heveadorp.

Met deze uitspraak zet de Raad van State een punt achter een langlopend conflict tussen Vredestein Banden BV en het ministerie van Economische Zaken. Volgens EZ waren de uitbreidingen bij de bandenfabriek minder dan de norm van 20 procent, terwijl de Vredestein-directie tot een hogere berekening komt.

Naar berekeningen van Vredestein gaat het hier om een investering van 1,4 miljoen gulden, terwijl het ministerie niet verder komt dan 0,9 miljoen. Reden voor Economische Zaken om, vanwege de geringe uit-

Handelsverbod

Taiwan zal het verbod op rechtstreekse handel met Noord-Korea en Cuba opheffen, zo heeft ministerie van economische zaken in Taipei meegedeeld. Daarmee is China nog het enige land waarmee om politieke redenen niet rechtstreeks mag worden gehandeld. Er zijn echter bloeiende indirecte contacten, vooral via Hongkong.

Beleningen

De Bundesbank heeft 4,3 miljard mark aan speciale beleningen toegewezen aan de Duitse banken met een looptijd van twee dagen. De rente bedraagt voor het overgrote deel 9,00 procent. Het gaat om een speciale tussentijdse toewijzing die is bedoeld om een tekort aan liquiditeit op te vangen tot woensdag de normale wekelijkse beleningen worden toegewezen.

Inzinking

De autovekoop in Japan is in augustus ten opzichte van dezelfde maand van 1990 met 3,2 procent afgenomen tot 344.740 stuks. Het is de twaalfde opeenvolgende maand met een dalende lijn. De inzinking wordt toegeschreven aan de hoge rente, het gebrek aan parkeerplaatsen in de steden en de onzekere economische vooruitzichten.

Handelsbank

De Franse Banque Nationale de Paris en de Duitse Dresdner Bank hebben van de Duitse toezichters in Tsjechooslowakije vergunning gekregen voor de oprichting van een gezamenlijke handelsbank in dat land. De twee banken werken al samen in andere landen en hebben ook plannen voor een vestiging in Polen.

Kaasbedrijf

Het levensmiddelenconcern Wessanen koopt het Franse kaasverpakings- en distributiebedrijf Levallant te Val-de-Reuil bij Rouen. De koopprijs wordt in contanten voldaan. Levallant heeft met 120 werknemers een jaaromzet van ongeveer f 35 miljoen.

Agentschap

Het handelshuis Hagemeyer heeft voor het Amerikaanse telecommunicatieconcern AT&T het agentschap voor Duitsland verworven. Hagemeyer's dochter Teletron in Wiesbaden gaat telefoontoestellen, beeldapparaten en randapparatuur van AT&T verkopen en distribueren. Hagemeyer zal ook participeren in marketing en distributie van deze apparatuur in de groeimarkten van Oost-Europa.

Winst Braat

Braat Beheer heeft over het eerste halfjaar van 1991 een resultaat voor belastingen behaald van f 2,4 miljoen. Dat betekent een stijging van 17 procent ten opzichte van de f 2,05 miljoen over dezelfde periode van 1990.

Akkoord na geheim overleg in conflict over tussenpersonen

NMB Postbank beperkt verkoop verzekeringen

Van onze redactie economie

AMERSFOORT - Nationale Nederlanden (NN), met NMB Postbank samenwerkend in de Internationale Nederlanden Groep ING, heeft bakzeil gehaald in het conflict dat vorig jaar herfst ontstond met de onafhankelijke tussenpersonen. Gemein overleg tussen NN en de Nederlandse Vereniging van Makelaars in Assurantiën en Assurantie-adviseurs (NVA) heeft het afgelopen weekeinde tot een akkoord geleid, waarbij de NMB Postbank is teruggetrokken.

Het akkoord houdt in dat de NMB Postbank slechts in beperkte mate nieuwe verzekeringen aan de markt kan brengen en niet overgaat tot verkoop van een groot aantal verzekeringsvormen. NVA-directeur mr. H. Scheffer spreekt van een „ingrijpende wijziging van de marktstrategie door Nationale Nederlanden.”

Boycot

Tijdens de fusiebesprekingen eind vorig jaar kondigde NN-topman mr. van Rijn aan via de loketten van de NMB Postbank verzekeringen te

gaan verkopen. De 950 leden van de NVA reageerden furieus, omdat zij zich als onafhankelijke tussenpersonen in hun hemd gezet voelden door NN, de maatschappij met wie zij de meeste zaken deden.

Scheffer sprak intertijd van „een cultuurschok, waardoor onze leden het vertrouwen in Nationale hebben verloren”. De NVA-leden besloten in overgrote meerderheid geen nieuwe producten meer te verkopen voor NN. Een boycot wilde Scheffer de reactie niet noemen, maar in de praktijk kwam het er wel op neer.

NN heeft nooit bekend willen maken hoeveel omzetverlies de 'boycot' kostte, maar ingewijden houden het op vele tientallen miljoenen gulden. Scheffer zegt dat „nuchter eigenbelang” de drijfveer moet zijn geweest voor de strategische ommezwaai van Nationale Nederlanden.

Het akkoord houdt in dat NMB Postbank geen auto-, brand/opstalverzekeringen en brand/inboedelverzekeringen zal afsluiten en in het algemeen geen producten die in bestaande portefeuilles ingrijpen. Alle overige producten zullen in de eerste plaats worden gedistribueerd via de circa 8.000 zelfstandige en onafhankelijke assurantiëkantoren in ons land.

De NVA heeft, na haar leden over de beleidswijziging van NN te hebben geïnformeerd, besloten de bevroren betrekkingen met NN te normaliseren. Dit houdt in dat NN weer betrokken wordt bij het overleg in de verzekeringswereld. Verwacht wordt dat dit er uiteindelijk toe zal leiden dat ook veel assurantiëkantoren de relatie met Nederlands grootste verzekeraar weer zullen normaliseren en voor hun klanten aldaar weer nieuwe zaken zullen onderbrengen.

Kunst onder de loep

• Het Amsterdamse veilinghuis Christies houdt traditiegetrouw een aantal taxatie- en informatiedagen op diverse lokaties in Nederland. Tijdens die bijeenkomsten kunnen bezoekers de door hen meegebrachte kunstvoorwerpen door specialisten laten taxeren.

Daimler-Benz marktleider in informatica

STUTTGART/DEN HAAG - Daimler-Benz, het grootste industriële concern in Duitsland, heeft zijn activiteiten in de informatica-sector verder uitgebreid met de overname van de Europese vestigingen van het Amerikaanse adviesbureau Diebold Group, waaronder één bedrijf in Den Haag. Dit heeft het concern gisteren bekendgemaakt. Daimler nam in juli voor 3,3 miljard

frank (f 1,1 miljard) al een belang van 34 procent in het Franse bedrijf Sogeti, de grootste leverancier van computerprogrammatuur in Europa. De Europese activiteiten van Diebold omvatten vestigingen in Duitsland, Nederland, Frankrijk, Zwitserland, Oostenrijk en Hongarije met een gezamenlijke jaaromzet van ongeveer f 33 miljoen. Direc-

teur P. de Cort van Diebold Nederland, adviseur op het terrein van informatietechnologie, stelde gisteren vast dat Daimler - vooral bekend als autofabrikant (Mercedes) - zeer ambitieus bezig is op het terrein van dienstverlening in de informatie-sector en daar in Europa een hoofdrolspeler wordt.

Daimler neemt de Europese vesti-

gingen over via Debis Systemhaus, onderdeel van de divisie Daimler-Benz InterServices (Debis). Volgens het concern is met de overname van Diebold het pakket aan dienstverlening in de informatica-sector vervolmaakt.

Debis heeft 5.770 werknemers en streeft dit jaar naar een omzet van 5,9 miljard mark.

beurs

Stil

AMSTERDAM - De Amsterdamse effectenbeurs is de nieuwe week erg stil begonnen. Een rol hierbij speelde het feit, dat er niet kon worden gerekend op de Verenigde Staten. Wall Street bleef maandagavond gesloten in verband met de viering van Labor Day. De omzet in Amsterdam bleef beperkt tot f 661 miljoen, waarvan slechts f 335 miljoen in aandelen. De obligatiemarkt liet een fractioneel hoger niveau zien. Op de aandelenmarkt hadden effectenstijgingen wel de hele dag de overhand, zonder dat het tot grote uitschieters kwam. Daarmee verloor de Amsterdamse beurs de status van Londen en Tokyo. De stemmingsindex ging 0,4 punt vooruit naar 116,6. De koersindex kwam een halve punt hoger uit op 199,8.

Van de grote aandelenwaarden deed het veelgeplaatste HCS het nog relatief gezien het beste. Er kwam twee kwartjes bij de koers op f 2,80 en dat betekende een stijging met bijna 22 procent. Van de internationale schoof Unilever f 1,20 omhoog naar f 160,10. Philips bleef weer eens in trek en kon 20 cent bijboeken op f 37. De andere internationale moesten met een iets lagere notering genoegen nemen. ING trok 60 cent aan naar f 18,30. Debet hieraan was het bericht, dat de controverse van Nationale Nederlanden met de assurantiebedrijfsmaatschappij uit de fusietijd met NMB Postbank is opgelost. Deze zou Nationale vele miljoenen hebben gekost. Het was tevens de reden dat Aegon, die bij de ruzie linkeraren spon, de markt 90 cent flink verloor op f 115,30. Gist-broccades gingen een gulden vooruit naar f 37,10. Van de kleinere fondsen kon Eriks f 2,80 omhoog naar f 84,80 en Gamma f 2 naar f 98. IHC Caland werd f 1,50 duurder op f 61,50.

Ook op de optiebeurs bleef het stil.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	39,40	39,50
AEGON	116,40	115,30
Ahold	80,90	80,50
Akzo	122,50	122,00
Alenia	185,20	184,90
Amey	50,20	50,40
Amro A. in F.	75,40	75,40
Bols	41,10	41,30
Borsumij W.	65,50	65,50
Buhrn Tet.	44,80	45,00
DAF	21,80	22,00
Dordt Petr.	147,80	147,80
DSM	108,00	108,30
Elsevier	85,40	85,60
Fokker cert.	31,20	31,50
Gist-Broc. c.	36,10	37,10
HCS Techn.	2,30	2,80
Heineken	151,70	151,50
Hoogovens	58,10	58,20
Hunter Dougl.	72,30	72,30
Int. Müller	70,50	71,00
Int. Ned. Gr.	47,70	48,30
KLM	30,60	30,30
Kon. Ned. Pap.	49,10	49,30
Kon. Olie	159,00	158,90
Nedlloyd	56,50	57,30
Océ	57,40	57,30
Pakhoed	45,50	45,90
Philips	36,40	37,00
Polygram	40,20	40,60
Robeco	101,90	102,20
Rodamco	53,70	53,30
Rolenco	100,30	101,30
Rorento	67,30	67,80
Stok V.M.F.	44,90	44,80
Unilever	158,90	160,10
Ver. Beitz VNU	75,00	74,70
Volmac Softw.	16,90	16,80
VOC	44,80	45,00
Wessanen	83,80	84,00
Wolters-Kluwer	57,20	56,90

Avondkoersen Amsterdam

In verband met labor-day in Amerika en Canada geen noteringen

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind.	48,10	48,70
Aegon div'91	120,00	-
ACF-Holding	5,41	5,43
ACF-Holding	35,80	36,00
Afhend Gr. c.	138,00	139,00
Air Holland	5,00	4,80
Asi Opt. Tr.	12,00	12,30
Asi Rührer	42,50	42,50
Atac Hold c.	117,50	117,50

Athlon Groep	43,50	43,50
Athlon Groep n.c.	43,50	43,00
Aut. Ind. R. dam	89,50	89,90
B.M. Groep	94,00	94,00
Batenburg	123,50	123,50
Beers	113,50	113,50
Begemann	157,00	157,00
Belindo	340,50	340,50
Berkel's P.	1,54	1,55
Bydenst-Wall	30,00	38,50
Boer de Kon.	78,40	78,40
Boer de Winkelbedr.	82,50	82,50
Boskalis v.	23,00	22,90
Boskalis v.	24,20	24,10
Brat Beheer	33,50	34,50
Breevast	10,50	10,50
Burgman-H.	3040,00	3040,00
Calve-Delft pr.	800,00	800,00
Calve-Delft	1015,00	1015,00
Cindu Intern.	120,00	120,00
Claimindio	329,00	332,00
Content Beheer	24,40	24,40
Cred. LBN	137,40	137,80
Crown v.G.c.	33,30	33,20
CSM nrc	79,50	80,10
Delft Instrum.	21,50	21,10
Desseaux	42,00	42,00
Dorp-Groep	44,20	44,20
Econost	28,00	28,70
EMBA	203,00	-
Enkels-Hold	81,00	84,80
Flexco Int.	72,50	72,00
Frans Maas c.	75,00	74,20
Gamma Holding	96,00	98,00
Gamma Prof.	5,80	5,80
Getronics	29,80	30,00
Geveke	42,00	43,50
Goudmunt	112,00	111,00
Goudmunt	45,50	45,50
Grasso's N.	85,40	85,00
Grosch	175,00	178,30
GTH-Holding	195,50	194,00
Hagemeyer	126,00	126,50
HAL Trust B.	14,70	14,90
HAL Trust Unit	14,70	14,90
IHC Caland	225,00	225,00
Infobank	135,50	136,00
Heineken Hld.	225,50	225,00
Holl Sea S.	0,67	0,67
Holl. Kloos	450,00	470,00
Hoop Eff. b.k.	7,20	7,20
Hunter D. pr.	2,75	-
IHC Caland	61,50	61,50
Infobank	6,80	6,80
Kas-Ass.	36,50	36,20
Kempen & Co	9,40	9,60
Kondor wessels	36,90	36,70
KBB	73,80	72,00
Kon. Sphinx	51,80	51,80
Koppeelpoort H.	408,00	408,00
Kranepolsky	308,00	308,00
Landre & Gl.	49,90	49,90
Macintosh	44,00	43,80
Maxwell Petr. H.	125,00	125,00
Medicopharma	29,50	29,20
Mediobank	127,00	128,00
M. Enim OB-cert	1679,00	1679,00

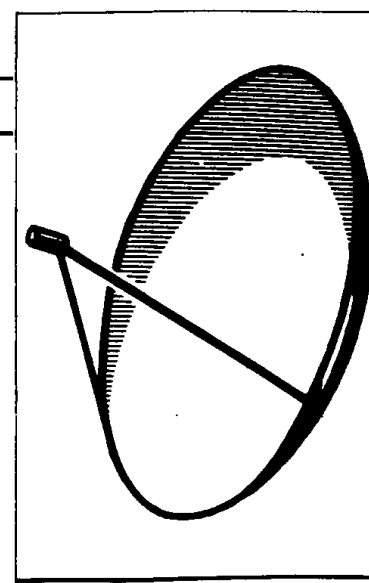
Moolen Hold.	37,60	37,80
Mulder Bosk.	53,00	53,00
Multhouze	5,80	5,80
Mynbouwk. W.	378,80	378,80
Nacif	475,00	55,10
NAGRON	560,00	561,00
NIB	12,00	12,00
NBM-Amsteland	384,50	384,50
NEDAP	240,00	238,50
NKF Hold. cert.	48,60	48,70
NIB	1020,00	-
Nord	25,00	24,70
Nutricia gb	149,00	147,50
Nutricia gb	153,50	153,00
Nutricia gb	93,50	95,00
Nijv. v. Cate	10,50	10,70
Orcom Europe	75,80	75,80
OTRA	318,00	315,00
Padhe	66,00	65,80
Pirelli Tyre	82,70	82,80
Polymor	125,00	125,00
Porcel. Fies	155,00	155,00
Randstad	43,50	43,50
Ravast	34,00	34,00
Reesink	73,00	73,00
Samas Groep	54,00	54,20
Sarakreek	16,80	16,80
Schuitema	155,00	155,00
Schuttersveld	56,40	56,40
Smit Intern.	59,00	58,00
St. Bankiers c.	16,20	16,40
Stad Rotterdam c.	37,80	38,20
Telegraaf De	84,30	84,30
Textiel Twente	89,00	89,00
Tulp Comp.	24,40	24,50
Tw. Kabel Hold.	115,00	115,10
Ubbink	77,00	78,00
Union Fines	68,00	70,00
Un. Dutch Group	3,40	3,40
Ver Glas	415,00	415,00
Volkster Stev.	70,00	70,00
Vredestein	14,00	14,00
VRG Groep	51,00	50,80
Wegener Tyl	260,00	262,00
West Invest	23,00	23,50
West Inv. wb.	91,00	91,00
Wolters Kluwer	224,00	227,00
Wyers	36,50	36,50

Beleggingsinstellingen

Aegon Aand. f.	35,50	35,50
Aegon sav plus	5,00	5,00
ABN Aand. f.	77,80	77,90
ABN Beleg. f.	157,50	157,50
ABN Amro L.F.	167,70	167,80
ABN Amro Obi.	51,80	51,80
ALBEFO	50,30	50,30
Aldollar BF f.	24,50	24,80
Alg. Fondsenb.	229,00	230,00
Alliance Fd	10,60	10,60
Amba	47,30	47,30
America Fund	367,00	362,50
Amro Eur. F.	72,70	72,30
Amro Far E.F.	57,90	58,30
Amro Neth. F.	78,40	78,80

Amro N.A.M.F.	72,30	71,90
Amvab	78,30	78,50
Asian Tigers Fd	60,70	61,20
Asian Self Fund	53,10	53,10
Austro Hung. F.	5,70	5,90
Banco Austr.	54,20	53,50
Bever Beleg.	3,50	3,50
CLN Obl. Div. Fonds	105,70	105,80
CLN Obl. Waardf.	106,00	106,20
Delta Lloyd	42,60	42,50
DP Am. Gr. F.	34,00	34,00
DP Energy Res.	40,00	40,00
Eng. Holl. B.T. I	10,00	10,00
EMF rentefonds	63,70	63,80
Envir Gr. Fnd	53,20	53,40
Esmeralda part	36,90	37,00
Eur Ass. Tr.	6,70	6,60
EMS Gr. Fund	109,70	109,70
EQF Investm.	155,90	155,90
EMS Inc Fund	101,00	101,00
EOE. SustInSt	296,00	295,00
EurGrFund	59,20	59,50
Euro Spain Fd	6,50	6,50
FarEastSelfFund	58,30	58,30
Gim Global	8,50	8,50
Groegreant	1,54	1,54
Holland Fund	72,60	72,70
Holl. Eur. Fund	49,20	49,40
Holl. Obl. Fonds	126,00	125,90
Holl. Pac. F.	105,50	105,50
Innovest	87,50	87,50
Interfekt	529,00	529,00
Interfekt500	34,80	34,80
Interfekt wft	142,00	142,00
Invest part	75,40	75,40
IS Himal. F. \$	6,50	6,50
Jade Fonds	164,50	164,50
Japan Fund	19,00	19,00
Jap. Ind Alpha Fd	820,00	820,00
Jap. Ind Beta Fund yen	700,00	700,00
Korea Pac. F.	7,50	7,50
Mal. Cap. F.	6,00	6,00
Mees Ob. Div. Fonds	112,40	112,40
Mexico Inc. F.	21,25	21,25
MR Int. Fund	10,70	10,70
Mondel	75,40	75,40
Ned. Ind. Fund	133,90	134,00
Neduflo A	113,50	111,00
Neduflo B	105,50	105,50
NMB Dutch Fund	42,40	42,40

Nederland 1

VARA
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 **Journal**.
17.40 Het meisje uit het jaar 3000. Jeugdserie. Afl. 8.
18.05 De zomer van de poolvos. Canadese natuurfilm.
18.30 De tovenaars van Oz. Tekenfilmserie. Afl. Eieren op grote schaal.
19.00 **Journal**.
19.22 Lingo. Woordspel gepresenteerd door Robert ten Brink.
19.50 Oei. Serie Belgische sketches. Afl. 4: Veel nette mensen.
20.21 (TT)Laat maar zitten. Comedyserie. Afl. 1: Tussen kus en kitsch. De directie krijgt onverwachts een erfenis van haar oudtante en laat gelijk een antiekhandelaar komen om de inboedel te laten taxeren. Al snel blijkt dat er in het leven waardevoller dingen zijn dan oude spullen.
20.50 Tien voor taal. Taalspreekje tussen Vlaanderen en Nederland.
21.35 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.
22.10 Verstikkende liefde. 4-delige Engelse serie naar het boek van Doreen Taylor. Afl. 1. Helena Vasey blijft eenzaam en verbitterd achter na haar scheiding van de beroemde orkestleider Alex Vesey. Zo grenzeloos als haar liefde voor haar volwassen zoon Kit is, zo allesverterend is de haat jegens haar voormalige echtgenoot. Zij verbiedt Kit elk contact met zijn vader, maar zij weet niet dat haar neef George Batt de jongeman heeft geholpen.
23.08 De nazit met... 6-delige serie portretten van Nederlandse acteurs. Afl. 3: Dora van der Groen. Aan de hand van interviews met collega's, regisseurs en anderen die de actrice kennen, wordt een beeld geschetst van haar loopbaan en acteerstijl.
23.40 Natuurmoment. Vandaag: De Borkense Baan bij Winterswijk. Een uniek natuurgebied. Niet langer in gebruik als spoorweg heeft deze verbindingsspoorlijn zijn functie behouden maar nu voor plant en dier.
23.50 Journal.

Nederland 2

Veronica
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Santa Barbara. Amerikaanse soapserie.
16.45 The big valley. Serie. Afl.: De wolvenbeet. Nick is gebeten door een dolle hond. Heath brandt de wond dicht, maar de incubatietijd is 60 dagen. Nick vraagt Heath het incident tot na die tijd te verzorgen.
17.30 **Journal**.
17.40 Bouli. Tekenfilmserie. Afl.: Bouli tegen Bouli. (herh.).
17.45 Captain Planet. Tekenfilmserie. Afl.: Immense vervuiling.
18.15 Zorro. Amerikaanse serie. Afl.: Zorro en de Musketers (1).
18.40 **Countdown**. Muziekprogramma. Presentatie: Wessel van Diepen.
19.25 Veronica sport. Sportmagazine gepresenteerd door Gerard Wielen-ga.
20.00 (TT+**Journal**).
20.27 Murphy's law. Amerikaanse serie. Afl.: Een en één is twee(ling). De nieuwe vice-presidente jaagt iedereen tegen zich in het harnas met haar tirannieke beleid. Zelfs Wes, anders zo vriendelijk en zachtmoedig, loopt met moordplannen rond, en als ze dan ook echt vermoord wordt is hij de hoofdverdachte.
21.25 Poor little rich girl. 3-delige Amerikaanse tv-film van Charles Jarrett. Met: Farrah Fawcett, James Read, Kevin McCarthy e.a. Deel 2.
23.00 (TT)The Yellow river. Documentaire over de gele rivier. Afl.: De bevroren draak. Ieder jaar worden er begin maart door de Chinese luchtmacht bombardementen uitgevoerd op de Gele Rivier, om het ijs te breken. Gebeurt dat niet, dan overstromt de rivier.

● Farrah Fawcett in 'Poor little rich girl'. (Nederland 2 - 21.25 uur)

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.00 Skoalle-tv. Yn de natuer.
17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 African wave. Ladysmith Black Mambazo, muziekportret.
18.30 Sesamstraat.
17.30 **Journal**.
18.55 Het klokhuis.
19.10 Jeugd-musea. Fietsen, programma over de rol van de fiets in Nederland.
19.35 Vogels kijken. Natuurserie.
20.00 **Journal**.
20.20 (TT)De bezetting. Serie. Deel 15: Indië onder de Japanners.
21.13 Rhythms of the world. Serie over popmuziek. Vandaag: Irakere.
22.00 **Journal**.
22.15 Studio Sport Journal.
22.30 NOS-Laat. Achtergrondinformatie met om 23.00 Den Haag vandaag. Presentatie: Maartje van Weegen.
23.15 Portugees voor beginners. Voorlichting over deze cursus.
23.25 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL 4

06.55 Ochtendprogramma.
14.10 St. Elsewhere. Amerikaanse serie.
15.00 Boodschappenbeurs. Informatief magazine.
15.05 Sons and daughters. Australische serie.
15.35 The bold & the beautiful: top-models. Amerikaanse soap.
16.00 Telekids. Kinderprogramma.
16.30 Happy days. Amerikaanse serie.
17.00 Weerbericht.
17.05 Love boat. Amerikaanse serie.
18.00 Journal.
18.15 Prijzenslag. Presentatie: Hans Kazan.
18.50 Scrabble. Telefoonspelletje. Presentatie: Manon Thomas.
19.00 Rad van fortuin. Presentatie: Hans van der Togt.
19.30 Journal.
19.50 Weerbericht.
20.00 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse dramaserie. (herh.).
20.30 Wie is wie. Spelprogramma.
21.05 De f. 64.000.- Vraag & de post-code loterij.
21.50 My man Adam. Amerikaanse speelfilm uit 1984, geregisseerd door Roger L. Simon. Schoolreporter Adam Swit droomt ervan om ooit een groot journalist, een geheim agent en een fantastische minnaar te worden. Adam ontmoet het meisje van zijn dromen, Sabina, en wordt, per ongeluk, het doelwit van twee criminelen die hem achtervolgen om een mysterieuze film in handen te krijgen. Wanneer hij zijn ouders het verhaal vertelt, geloven ze hem niet en laten hem in een psychiatrische inrichting opnemen.
23.20 Journal.
23.35 The Justice game. Vierdelige Engelse thriller. Er bestaat verband tussen een aantal misdrijven.
00.25 M.A.S.H. Amerikaanse comedyserie.
00.50 Gasaan met die banaan. Showprogramma. Presentatie: Patty Brard.
01.35 My man Adam. Amerikaanse speelfilm uit 1984. (herh. van 21.50).
03.00 RTL4 text.

België/TV 1

17.30 Mooi en meedogenloos. Amerikaanse serie. Afl. 242.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie. Afl. 186.
18.05 Liegebeest. Kleuterprogramma. Afl. 1.
18.20 Het station. Kinderprogramma. Afl. 1.
18.35 Elly en Joels. Nieuwzeelandse jeugdserie. Afl. 2.
19.03 Buren. Australische serie. Afl. 667.
19.25 Lotto-winnaars en mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Nieuws en Sport.
20.00 Kwislijn.
20.05 De drie wijzen. Kwis met Kurt van Eeghem.
20.40 Zeker weten? Praatprogramma.
22.00 Vreemd velk? Deel 7.
22.30 Kunst-zaken.
22.35 Vandaag en Sport.
22.55 Supermachten. Geschiedenis en instellingen van de VS Afl. 1: De koloniale tijd (1607-1783).
23.35 Coda. Reve d'amour. Liszt.

België/TV 2

18.55 Journal.
19.00 Aardrijkskunde. Landbouw in de EG. Les 2.
19.30 Grenstad. Frans/Canadees/Amerikaanse serie. Afl. 2: Medicijnvrouw.
20.00 Programma van de Christen-Democratische omroep.
20.30 Kunst zien. Brueghel - Naer 't leven, documentaire. Deel 1.
21.30 Journal en sport.
22.00 Cocoon. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Ron Howard. Drie bejaarden, die geregeld een duik nemen in het zwembad van een verlaten villa in Florida, zijn verbaasd wanneer ze plots weer jong worden. Achter dit verheugend fenomeen gaan de krachten van buitenaardse wezens schuil... Walter en Kitty huren de bewuste villa, maar in feite zijn ze buitenaardse wezens die in mensengedaante een speciale opdracht uitvoeren.

Duitsland 1

09.00 heute.
09.03 Der Denver-Clan. Amerikaanse serie. Afl.: Der Zweikampf.
09.45 Sport treiben - fit bleiben. Chinese gymnastiek. Afl. 3.
10.00 heute.
10.03 Von Piraten, Ponys und Computern. Herh.
10.45 IFA-Visionen. Nieuwe producten vanaf de Funkausstellung in Berlin.
11.00 heute.
11.03 Liebe, Brot und 1000 Küsse. Italiaanse speelfilm uit 1955.
12.40 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Mittagmagazin.
14.00 Sport-Treff. Gevarieerde talkshow vanaf de Funkausstellung in Berlin.
15.00 Tagesschau.
15.03 **Die Goldene 1**. Amusementprogramma in samenwerking met de ARD tv-loterij vanaf de Funkausstellung in Berlin.
17.15 Tagesschau.
17.25 WWF-Studio.
17.35 Das Buschkrankenhaus. Serie. Afl.: Die Hammelherde.
18.30 Hier und Heute. Actualiteiten.
18.45 In geheimer Mission. Serie. Afl.: Gefährlicher Zauber.
19.45 WWF.
19.58 Heute im Ersten.
20.00 (TT)Tagesschau.
20.15 **MAZ** ab! Spelshow vanaf de Funkausstellung in Berlin.
20.59 Tagesthemen-Telegramm.
21.00 Report.
21.42 Pro & Contra-Themenwahl.
21.45 Dailas. Amerikaanse serie. Afl.: Familienbande.
22.30 Tagesthemen. Actualiteiten.
23.00 Sport extra. Met voetbal: de 3e ronde van de Duitse bekerwedstrijden; Tennis: Open Amerikaanse kampioenschappen vanaf Flushing Meadow.
23.30 (TT)Schwarz Rot Gold. Hammelesprung, tv-spel van Theo Mezger. Douanerechercheur Zaluskowski ontdekt malversaties met Italiaanse schapenkaas vanuit Sardinië.
01.15 Tagesschau.
01.20 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.

Duitsland 2

09.00 Gezamenlijk programma ARD/ZDF.
14.00 Supertreff im ZDF. Gevarieerd programma vanaf de Funkausstellung in Berlin. M.v.m. Wolfgang Lippert, Ingolf Lück, Thomas Gottschalk e.a. Met om:
14.00 **Hut aus einem Ei**. Spelprogramma voor drieelingen. Presentatie: Wolfgang Lippert. Aansl. heute-Schlagzeilen.
15.00 **Hut ab**. Talentenjacht met Ingolf Lück. Aansl. heute-Schlagzeilen.
16.00 **22 im Zweiten**. Gevarieerde talkshow met Thomas Gottschalk en Günther Jauch. Aansl. heute.
17.10 Die Didi-Show. Sketches met Dieter Hallervorden. Met: Rolftraud Schindler, Eberhard Prüter, Frank Zander e.a.
17.45 Ein Heim für Tiere. Serie. Afl.: Wenn Hunde reden könnten. Met: Hans Heinz Moser, Angela Pschigoda, Michael Lesch e.a. Julius Rodell beweert dat de hond van de buurvrouw bij boer Strate kippen heeft doodgebeten.
18.20 Ein Heim für Tiere. Vervolg. Aansl. Programma-overzicht.
19.00 heute.
19.30 Die Reportage. Die gestohlene Kindheit, reportage over seksueel misbruik van kinderen.
20.15 Der Landarzt. Serie. Afl.: Auf neuen Wegen. Met: Christian Gaudel, Gila von Weitershausen, Antje Weisgeber e.a.
21.45 heute-journal.
22.10 Apropos Film. Filmmagazine.
22.40 Das kleine Fernsehspiel. Hund und Katz, tv-spel van Michael Sturminger. Met: Günther Einbrodt, Julia Jaeger, Bernhard Schir e.a. De Weense industrieel Nachtwach heeft een fortuin verdiend met zijn dierenvoedingimperium. Met zijn dochter Katharina kan hij het moeilijk vinden, omdat zij hem met haar impulsieve ideeën regelmatig tot wanhoop drijft. Maar dit keer stelt zij hem wel voor een heel groot raadsel.
00.15 Sommerjazz. Met hoogtepunten van het Schiersteiner Havenfest 1986. Gasten: Count Basie-Orchestra, Mr. Acker Bilk en zijn Paramount Jazzband, en The Stars of Faith.
01.00 heute.

Duitsland 3 West

11.40 Teletekst-overzicht. 11.50 Geleit gelezen. 12.15 Ein Trockener hilft Alkoholikern. (herh.). 13.00 Länder-Menschen-Abenteuer. 13.45 Kein Ruhm, keine Tränen, documentaire. 14.15 West 3 aktuell. 14.20 Fenster-Platz. 15.30 Zwischen Traditionspflege und Freiheitskampf. 16.00 West 3 aktuell. 16.05 Medisch Centrum West, Amsterdam, afl. 8. 16.30 Danzig 1945 - Kriegsrecht, documentaire. 17.15 Streifzüge. 17.30 Cursus Duits. Les 8. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Hallo Spencer, jeugdserie. 18.30 Der Troztkopf, jeugdserie. 18.57 Programma-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde. 20.00 Tunesien, mit der Eisenbahn unterwegs. 20.15 Umweltspeil. 20.45 Plattenkunde. 21.30 West 3 aktuell. 21.45 Plus 3-Reisebüro, vakantietips. 22.15 Grenzfahrt. 22.45 Die heilige Kuh, actueel nieuws. 23.15 Tatort Europa. 00.00 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.15 Sport treiben - fit bleiben, gymnastiek. Afl. 2. 08.30 Telekolleg II, cursus wiskunde. Les 8. 09.00 Scholtelevisie. 14.00 Tips für Arbeitsuchende, informatief magazine. 14.30 IFA-Talk. 50 Jahre: Wes Brot ich ess', discussie. 16.00 Scholtelevisie. 17.00 Telekolleg II, cursus wiskunde. Les 8. (herh.). 17.30 Sesamstrasse, kinderprogramma. 17.58 Menschen und Tiere, natuurfilmserie. 18.22 Philipp, kinderserie. 18.25 Kinder-Verkehrsspot. (herh.). 18.26 Das Sandmännchen. 18.30 Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz. 19.00 Sag' die Wahrheit, quiz. 19.30 Schlaglicht. 20.00 Die unsterblichen Methoden des Franz Josef Wannerling. Duitse politieke serie. 20.25 Auszeit. 20.30 Landesspiegel, gevarieerd actueel magazine. 21.00 Nieuws. 21.15 MuM, economisch magazine. 22.00 Pikante Verhältnisse. Die Erbschaft, tv-film van Stanislaw Barabas. 23.45 Biedermeier-Kalender, historische serie. Afl. 6: Die Zeit von 1846-1848. Met: Eiert Bode, Christine Schulz, Marcus Stolberg e.a. (herh.). 00.10 Tips für Arbeitsuchende, informatief magazine. 00.40 Schlagzeilen.

RTL Plus

06.00 Frühmagazin.
09.25 Knight and Daye - Zwei herrliche Chaoten. Serie. Afl. 6: Stalk radio.
09.50 Die Marx Brothers im Krieg. Amerikaanse speelfilm uit 1933.
11.00 Show-Laden. Gevarieerd programma.
14.40 Der Clan der Wölfe. Serie. Afl.: Kinder der Liebe.
15.30 Chips. Serie. Afl.: Engel der Armen. Herh.
16.20 Riskant! Spelprogramma met Hans-Jürgen Bäumer.
16.50 US Open '91. Live verslag van de kwart-finales dames enkelspel van de Amerikaanse Open tenniskampioenschappen vanaf Flushing Meadow. Commentaar: Burkhard Weber, Petra van Oyen, Ulj Potofski, Eugen Kraus en Gerd Szepanski.
18.00 US Open '91. Vervolg (ca. 18.45 RTL aktuell). (Volgende programma's onder voorbehoud i.v.m. met live tennis).
19.15 Knight Rider. Misdaadserie. Afl.: Einer spielt falsch. Herh.
20.15 Burt Reynolds ist B.L. Stryker. Der Sieger kriegt alles, Amerikaanse speelfilm uit 1990 van Alan J. Levi. Met: Burt Reynolds, Ossie Davis, Dana Kaminsky e.a. Stryker komt erachter dat de auto waarmee iemand doodelijk verongelukte, duidelijk geperpareerd was. Voormalig boxer OZ help Stryker met goede tips en knalharde vuisten. Première voor Duitsland.
22.00 Explosiv. Der heisse Stuhl, spelprogramma met Ulrich Meyer.
22.50 Capital news. Serie. Afl.: Tod im Himmelbett.
23.45 RTL aktuell.
23.55 **Schiff ohne Heimat**. Amerikaanse speelfilm uit 1952 van Clarence Brown. Met: Spencer Tracy, Gene Tierney, Van Johnson e.a. 135 strenggelovige avonturiers zeilen in het jaar 1620 met de 'Mayflower' en haar arrogante kapitein Christopher Jones naar Amerika. Een reis met veel moeilijkheden en inspanningen.
01.30 US Open '91. Live verslag van de kwart-finales dames enkelspel van de Amerikaanse Open tenniskampioenschappen vanaf Flushing Meadow.

LD TV

LIMBURGS DAGBLAD

GOED BEKEKEN

HEERLEN

HOENSBROEK

Kerke 59

KERKRADE

Kerke 64

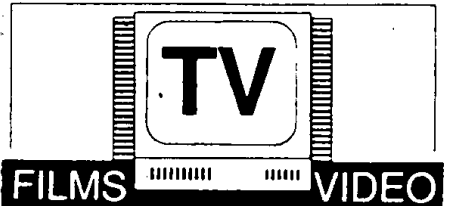
Met muziek van SKY RADIO

Voor meer informatie

045-739300

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT. 1. 08.30 SAT. 1 BLICK. 08.35 Nachbarn. 09.00 SAT. 1 BLICK. 09.05 General Hospital. 09.50 SAT. 1 Teleshop. 10.05 SAT. 1 BLICK. 10.10 Freddy unter fremden Sternen, Duitse muziekfilm. Aansl.: beursatogram en tekenfilm. 12.05 Glücksrad. 12.45 Tele-Börse. 13.35 Bingo. 14.00 Police Academy. 14.25 General Hospital, Amerikaanse serie. 15.10 Nachbarn, Australische serie. 15.35 SAT. 1 Teleshop. 15.50 Bonanza, Amerikaanse western. 16.45 Lotteries, Amerikaanse serie. 17.40 SAT. 1 BLICK. aansl. SAT. 1 Wetter. 17.50 Drei Mädchen und drei Jungen. 18.15 Bingo. 18.45 Guten Abend. Deutschland. 19.15 Glücksrad. 20.00 MacGyver, Amerikaanse serie. 20.55 SAT. 1 Blick. 21.00 Marscher oder stirb. 22.50 Amerikaanse avonturenfilm uit 1976. 22.50 SAT. 1 Blick. 23.00 Spiegel TV Reportage. 23.30 Auf der Flucht, Amerikaanse misdaadserie. 00.20 MacGyver (herh.). 01.15 Vorschau met aansluitend Videotext.

RTL plus

9.50 Duck soup. Prachtkomodie van The Marx Brothers, uit 1933. Groucho speelt de president van een nepkoninkrijk en beledigt Margaret Dumont naar hartelust.

Duitsland 1/2

11.03 Pane, amore e... Een opperwachmeester vindt plots een jonge weduwe in z'n huis, die hem ook nog begint te verleiden. Deel van een serie films van Dino Risi die in de jaren vijftig erg populair was. Met Sophia Loren, Vittorio de Sica.

RTL 4

21.50 My man Adam. Middelbare scholier brengt pizza's rond en fantaseert over het meisje van z'n dromen. Hij wil ook nog een avontuurlijk bestaan. Plots komen al z'n fan-

● Sophia Loren in 'Pane, amore e...' (Duitsland 1/2 - 11.03 uur).

tasieën uit. Met Raphael Sbarge, Page Hannah. In 1985 gemaakt door Roger Simon.

BRT 2

22.00 Cocoon. Aardige film van Ron Howard uit 1985 over een aantal bejaarden die in

Florida af en toe een bad in een bron nemen en merken dat ze steeds jonger worden. Met Don Ameche, Wilford Brimley.

BBC 1

22.45 The dead zone. Horror

van de meest intelligente regisseur in dit genre: de Canadees David CZYberg (The Fly). Onderwijzer ontwaakt uit een coma en beschikt nu over mysterieuze krachten. Gebaseerd op een boek van Stephen King, met Christopher Walken, Brooke Adams. Uit 1983.

Super Channel

22.45 Last plane out. Propagandistische film, geproduceerd door journalist Jack Cox en gebaseerd op diens ervaringen in Nicaragua tijdens de nadagen van dictator Somoza. Film kiest de kant van de Amerikanen. Uit 1983, van David Nelson, met Jan-Michael Vincent, Julie Carmen.

RTL plus

23.55 Plymouth adventure. Over de kapitein van de 'Mayflower' en de kolonisten die hij in de 17de eeuw naar Amerika vervoert. Met Spencer Tracy, Gene Tierney. In 1952 gemaakt door Clarence Brown. Matig.

Radio 1

7.07 Echo-magazine (7.30 Nws. 7.53-7.58 Woord onderweg). 9.05 Andere kofie. 10.05 MY-magazine. 11.05 KRO's schone kunst. 12.05 Echo-magazine (NOS: 12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land- en tuinbouw). 13.35 Kruispunt. 14.05 Veronica nieuwsradio (17.30 Nws.). 19.04 Veronica sportradio. 20.04 Club Veronica trend. 21.04 Talk radio. 21.53 De 1 procent regeling. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 De nacht klinkt anders. 2.02 Muziek in de nacht. 5.02-7.09 VARA's ochtendhumeur.

Radio 2

7.04 Sugar in the morning (7.06-7.12 en 8.04-8.20 AVRO Radiojournale). 9.04 De muzikale fruitmand. 10.04 Vrouw zijn. 11.30 Ik zou wel eens willen weten. 12.84 Lunchtime. 13.04 Tijdsein. 13.30 Als mens en dier. 13.54 E.O. Metterdaad hulpverlening. 14.04 De Plantage, met om 14.10 'T nut van het algemeen; 14.43 De jazz van Pete Felleman; 15.04 Het spoor terug; 16.04 Ischa; 16.53 Vrije geluiden; 17.04 Het nabije westen. 18.04 Boeken; 19.04 Passages, oessanten; 20.04 Timboektoe. 21.00-07.00 Zie Radio 1.

Radio 3

6.02-24.00 VARA's Verrukkelijke Dinsdag. 6.02 Deorloper. 7.04 Carole op de radio. 9.04 Denk aan Henk. 12.04 VARA's steen & been show. 14.04 Twee meter de lucht in. 16.04 Voorheen VARA's Jackpot. 18.04 De avondspots. 19.04

Radio 5

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 6

Dubbeltjes. 20.04 VARA's vuurwerk. 21.04 Popkrant. 22.04-24.00 VARA's poppodium.

Radio 7

7.00 Nws. 7.02 Een goede morgen met Pieter Goemans, tekstschrijver. (8.00 Nws.). 9.00 Continu klassiek. 11.00 NOS concertzaal: Concertgebouw. 12.30 Nieuwe klassieke cd's. 13.00 Nws. 13.02 De klassieke top 10. 13.30 Belcantorium: Europese muziekfestivals (2). 16.00 Pianomuziek. 16.40 Muziek van deze eeuw. 17.15 In kleine bezetting: Muziek voor cello, klavier en piano. Aansl.: Muziek voor blaaskwint. 18.00 Nws. 18.02 Muziekperiodes. 18.20 Leger des Helelazar. 18.35 Muziek in vrije tijd. 19.15 Het kunstbedrijf. 20.00 Nws. 20.02 Festival voor Oude Muziek 91: Kamerorkest La Stagione Frankfurt. 22.30 Orgelconcert. 23.20-24.00 Al fine.

Radio 8

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 9

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 10

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 11

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 12

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 13

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 14

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 15

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 16

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.00 Rondom het woord. 14.30 Culturele antropolo-

Radio 17

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Katernen. 10.04 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Dagelijks. 12.30 Middagpauzedenst. 12.50 Musica vocalis. 13.00 Nws. 13.10 De verd

SPECIALISTEN VERTELLEN OVER WATERBEDDEN

● Steeds meer mensen gaan 's avonds vermoeid te "water", om 's morgens verkwikt weer op te staan. Slapen op een waterbed is géén modegril, maar een bewuste keuze van velen. Een waterbed vormt zich immers naar uw lichaam, bij elke beweging opnieuw en geeft voldoende steun.

● De mens is van nature geneigd het graag bij het oude vertrouwde te houden. Daarom moeten nieuwe ontwikkelingen en producten vaak een lange weg afleggen om ingeburgerd te raken. Zo is het ook met het fenomeen waterbed! Trendsetters ontdekten al geruime tijd geleden, dat het slapen hierop een bijzondere ervaring is. Nu begint het tot een groter publiek door te dringen, dat slapen op water een nieuwe dimensie toevoegt aan onze ontspannende nachtrust.

● Het Poseidon Aquabed was twaalf jaar geleden het eerste waterbed in Nederland en de rest van Europa. Ze munten uit door hun superieure kwaliteit, echte comfort en een uitgebreide keuze. Het Poseidon Norm Label maakt dit voor iedereen duidelijk. Wie dus gekozen heeft voor een waterbed, zal vanzelf bij Poseidon terecht komen, voor het Aquabed uit de stoutste dromen. Bovendien is het een veilige keuze, want de producten worden voor, tijdens en na het productieproces getoetst. Gun uzelf daarom ultiem slaapcomfort op zo'n

onverwoestbaar Aquabed van Poseidon. U zult zien dat er een nieuwe wereld van ongekende slaapluxe voor u opengaat.

● Meubelboulevard René Pans organiseert op maandag 16 september een gedegen voorlichtingsavond over "slapen op een waterbed". Aan de orde komen onder andere de gezondheidsaspecten, de techniek, het verhelpen van rugpijnen en de diverse soorten waterbedden. Naast specialisten van het absolute waterbedden-topmerk Poseidon zal ook een fysiotherapeute aanwezig zijn om medisch-technische vragen te beantwoorden.

● Geïnteresseerden, die van plan zijn een waterbed aan te schaffen kunnen deze avond, die om 20.00 uur begint, onder het genot van een kopje koffie, gratis bijwonen. Wij willen u wel verzoeken vooraf te reserveren, via de antwoordbon in deze advertentie.

● Het beste bereikbaar via de Noorderbrug, richting-borden Bosscherveld wijk 17 volgen, Noorderbrug helemaal afrijden tot aan het stoplicht, dan rechts. (Dus niet de slinger naar het centrum volgen). Ook te bereiken met stadsbuslijn 10.

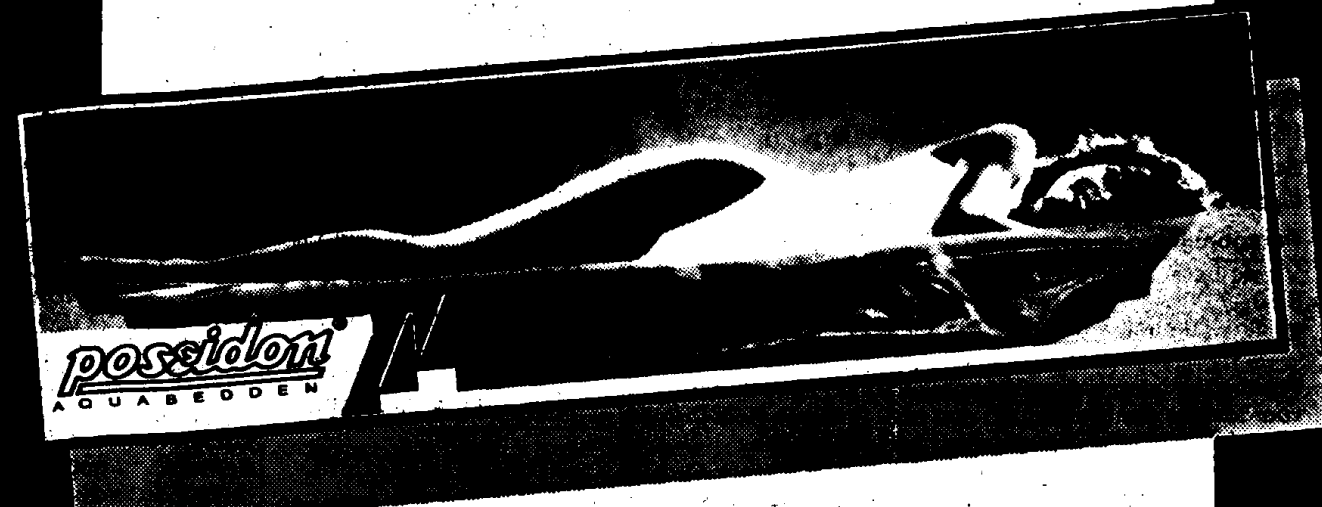
● Openingstijden: ma. 13.00-18.00 uur, di./vrij. 9.00-18.00 uur, za. 10.00-17.00 uur, Donderdagavond tot 21.00 uur.

Antwoordbon

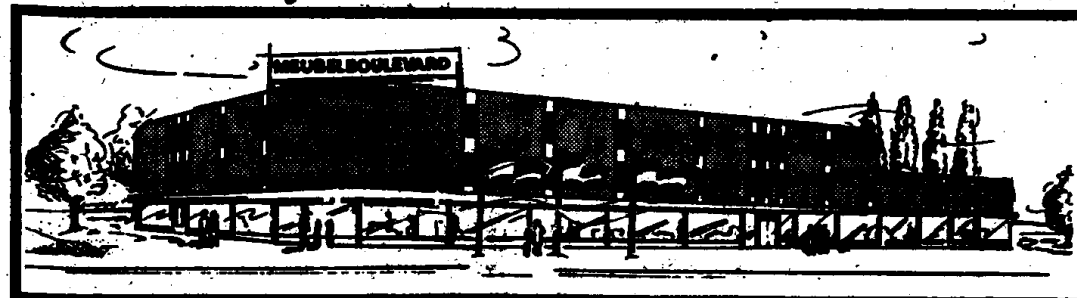
Ja, ik wil meer weten over Poseidon waterbedden en kom **16 september** naar uw informatie-avond.

Naam: .....
Aantal personen: 1 ☐ 2 ☐ (maximaal 2)
Adres: .....
Plaats/postcode: .....
Leeftijd: .....
Telefoon: .....

Stuur deze antwoordbon in een envelop, voorzien van een postzegel naar:
**Meubelboulevard René Pans,
Cabergerweg 10, 6217 SC Maastricht.**

DAAR LIG JE NOOIT MEER VAN WAKKER!

MEUBELBOULEVARD RENE PANS CABERGERWEG 10, MAASTRICHT

Dé modestoffen speciaalzaak van Limburg

met eksklusieve stoffen van hoogwaardige kwaliteit tegen betaalbare prijzen.
Onze kollekties met topmerken van de beste fabrikanten samen met een goed advies voorkomen klachten en teleurstellingen.
Loop deze week eens binnen en overtuig U hiervan.

Een greep uit onze kollektie:
Zuiver scheerwol / Crêpe de Chin / Wollen mousseline / Viscose / Cool Wool / Zijde / Gewassen zijde / Gebreide stoffen.
Voor veelzijdige combinaties, uni en bedrukt 150 cm breed.

BEURSKENS modestoffen
daar ga je met plezier mee aan de slag!

Maastricht: Wycker Brugstraat 57, 043-251504, Schermerweg 79, 043-625706.
Roermond: Ch. Ruysstraat 31, 04750-15883.
Sittard Sittig Point: Paradijsstraat 3, 046-626933. Heerlen 't Loon: Honderdsplein 6, 045-711676.
Geleen naast Albert Heijn: Rijksweg Zuid 76, 046-753343.

HERFST / WINTERKOLLEKTIE

AANBIEDING

mantel stoffen

KASHMIR LAMSWOL

Van 99,= vóór

69,=

(per meter 150 cm breed.)

Let ook eens op de aantrekkelijke aanbiedingen in onze zaken!

Niet voor iedereen zijn gezondheidszorg en onderwijs vanzelfsprekend.

Geef... Actie SYMPATIA

GIRO: 17797
BANK: 69.99.10.498

Actie-Sympatia Biltweg 14,
3735 ME Bosch en Duin
Tel. 030-281822

SERVICE RUBRIEK

RUBBER EN KUNSTSTOF

SLANGEN

Afsluiters, kranen, terugslagkleppen, koppelingen, fittingen en bochtstukken (ook in kunststof).
RUIM GESORTEERDE VOORRAAD BIJ:
HYDRAFLEX/NUTH
Kathagen 4, tel. 045-243131

Inlichtingen omtrent de service rubriek:
Tel. 045-739381

**WILT U DISKREET
EEN GUNSTIGE LENING?
BEL 043-636200
VOOR SNEL KONTANT GELD
(EN IN DE BESTEDING BENT U VRIJ!)**

Enkele voorbeelden van min. en max. tarieven voor persoonlijke leningen en doorlopende kredieten. Andere bedragen en looptijden (12 t/m 120 maanden) zijn ook mogelijk.

PERSOONLIJKE LENINGEN					
BEDRAG IN HANDEN	TERUG TE BETALEN IN	MIN. BEDRAG VOLGENS MINIMUM	EFFECTIEVE JAARRENTE	MIN. BEDRAG VOLGENS MAXIMUM	EFFECTIEVE JAARRENTE
6.000,-	60 mnd	139,78	14,9%	149,86	18,7%
12.000,-	60 mnd	275,75	14,3%	293,47	17,5%
18.000,-	72 mnd	365,53	14,3%	380,72	16,1%
24.000,-	72 mnd	487,37	14,3%	497,83	15,2%
35.000,-	84 mnd	645,12	14,3%	653,65	14,8%
50.000,-	84 mnd	915,07	14,0%	933,79	14,8%

DOORLOPENDE KREDIETEN					
KREDIET LIMET	U BETAALT PER MAAND	RENTE VOLGENS MIN. TARIEF per maand	THEOR. LOOPTIJD	RENTE VOLGENS MAX. TARIEF per maand	THEOR. LOOPTIJD
6.000,-	120,-	1.164%	14,9%	75 mnd	1.477%
11.000,-	220,-	1.145%	14,6%	75 mnd	1.379%
15.000,-	300,-	1.143%	14,6%	75 mnd	1.379%
26.000,-	520,-	1.123%	14,3%	74 mnd	1.310%
35.000,-	700,-	1.113%	14,2%	74 mnd	1.283%
50.100,-	1002,-	1.100%	14,0%	73 mnd	1.283%

Leningen vanaf f. 1000,- tot f. 200.000,- zijn mogelijk ZONDER onderpand of borg. Desgewenst met lange looptijd, DUS LAGE LASTEN. Bij overlijden meestal kwijtschelding.

WIJ REGELEN ALLES BINNEN ÉÉN DAG, en bezorgen het geld óók kosteloos bij u thuis. Hebt u al leningen lopen? Dat hoeft géén bezwaar te zijn. Vraag vrijblijvend advies.

FINANCIERINGSKANTOOR
MOONEN

Levensduur Verzekering Financieringskantoor N.V.
Kruisstraat 10, 6211 AA Maastricht

043-636200*

Dagelijks van 9 tot 21 uur
Scharnerweg 103 Maastricht

Bijkantoor:
Hoofdstraat 9 Heerlen. Tel. 045-225000

FINANCIERINGEN JORISSEN

TEL 045-721781

SCHERSBERG 54
HEERLEN

PERSOONLIJKE LENINGEN

Bedrag lenen	Terug te betalen in	Min. bedrag volgens min.	Effectieve jaarrente	Max. bedrag volgens max.	Effectieve jaarrente
6000	48 mnd.	136,77	14,9	150,95	21,4
9000	60 mnd.	229,79	14,3	249,77	17,5
12000	60 mnd.	344,89	14,3	368,84	16,9
15000	72 mnd.	489,22	14,2	522,29	16,2

DOORLOPEND KREDIET

Bedrag lenen	U betaalt per maand	Rente volgens min. tarief per maand eff. jaarrente	THEOR. LOOPTIJD	Rente volgens max. tarief	THEOR. LOOPTIJD
6.000	220	1.145	14,6%	75 mnd.	17,3
11.000	360	1.145	14,6%	75 mnd.	17,3
15.000	500	1.11	14,2%	74 mnd.	16,9
26.000	700	1.09	13,9%	73 mnd.	16,1

Elk bedrag tot 200.000 en andere looptijd mogelijk.
Overlijdensrisico meestal gedekt.
Bestaande leningen geen bezwaar.

* Voor informatie, welkom bij ons kantoor of telefonisch.
* Ook bij u thuis.
* Voor overlijdensrisico.

Limburgs Dagblad
piccolo's

045-719946

ltu
Bouwen en
Verzekeringen

FAILLISSEMENTEN

Bij vooris van de rechtbank te Maastricht d.d. 29 augustus 1991 zijn de volgende faillissementen UITGESPROKEN:

1. L. MOLNAR, Middenwaard 7, 6222 AM Maastricht. Rechter-commissaris: mr. R.J. van Boven. Curator: mr. R.H.M. Wagenvoort, Brusselsestraat 59, 6211 PC Maastricht, tel. 043-251859 (finr. 13930).
2. ELECTRONIC SUPPLYING INDUSTRIES E.S.I. INTERNATIONAL BV en SALPLEX BV. Industriestraat 20, 6135 KH Sittard. Rechter-commissaris: mr. R.J. van Boven. Curator: mr. P.J.H. Keulers, Elisabethstraat 14, 6161 GT Geleen, tel. 046-749465 (finr. 13931).
3. INKA LANDGRAAF BV. Teneleerweg 85, 6367 VS Voerendaal. Rechter-commissaris: mr. R.J. van Boven. Curator: mr. J.L.M. Martens, Raadhuisplein 12, 6411 HR Heerlen, tel. 045-718800 (finr. 13932).

ONTEIGENING

In de zaak gemeente Voerendaal (procureur mr. B.A.J. Broekman) contra Grouwels/Deelmaans Vastgoed BV (procureur mr. H.L. Hooyng), retno. 91/5341, is de opname door de deklungden bepaald op vrijdag 11 oktober 1991 te 10.00 uur.
In de zaak gemeente Voerendaal (procureur mr. B.A.J. Broekman) contra J.H. Zenden (procureur), retno. 91/5343, is de opname door de deklungden bepaald op vrijdag 11 oktober 1991 te 10.00 uur.
De griffier van de arrondissementrechtbank te Maastricht.

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
Een unieke manier om te verhuren en te koop.

piccolo's
Limburgs Dagblad
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,25.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist Gevonden f 1,10 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom f 1,70.
Advertenties onder nummer f 7,50
Bewijsnummers op aanvraag f 4,75

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitieme

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.

(Bron: Ceburio Summo Scanner)

Personeel gevraagd
Stadsschouwburg Sittard
vraagt fulltime SOUS-CHEF en leerling KOKS met ervaring, voor nieuw op te starten restaurant. Schriftelijk sollicitaties naar: Stadsschouwburg, Wilhelmijnstr. 18, 6131 KP Sittard. T.a.v. Dhr. R. Pepels.

Impakkers
Leuk bijverdienen? Dat kan!
Wij zoeken mannen en vrouwen die in teamverband per direct aan de slag willen.

Interesse? Neem voor meer informatie contact op met onze vestiging.
Hoofdstraat 39, Kerkrade. Tel. 045-463700.

ADIA KESER
UITZENDBURO

Lunchroom 't Loon
Met spoed gevraagd
serveerster, leerling serveerster buffethulp, afwasmulp
leeftijd tot 21 jaar. Op part-timebasis.
Soll. na telefonische afspraak, 045-711186, Dhr. Smeets.

Hair- en Beautycentrum Rick Strouken
Provinciale weg Zuid 1, Oirsbeek. Tel. 04492-4784.
zoek per direct:

een all-round Dameskapper
die zelfstandig kan werken in een modern en jong team.

Tempo - Team Uitzendbureau
zoekt
Produktie-medewerkers M/V

voor een kunststofverwerkend bedrijf in Brunssum. Bent u één of meer dagen per week beschikbaar en bereid om in ploegdienst te werken? Dan hebben wij een geschikte baan voor u.

Informatie
045-273838, Wilma Smaling
BRUNSSUM, LINDEPLEIN 15
045-718366, Karin Poelman
HEERLEN, OP DE NOBEL 1 / AKERSTRAAT

Fa. WGW Bouw. Voor direct
gevr. voor Duitsland MET-
SELAARS, beton timmerlieden.
Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommer-
terweg 77, Hoensbroek.

AGB/Nederland is op zoek naar
freelance ENQUE-
TEURS/enquetrices. Bel
voor toezending van onze
informatie-brochure: 035-
258511 (ma, t/m do, tussen
9.00 uur en 17.00 uur).

Aannemersbedrijf Belo
vraagt ervaren BETONTIM-
MERLIEDEN, metselaars
voor Duitsland. Hoog loon.
Tel. 045-250930/250238.

Gevr. part-time TAXI-
CHAUFFEURS en centra-
list, dag-, nacht- en week-
enddienst, evt. WAO-er. Ju-
lianastr. 6, Brunssum. Tel.
045-252444

Gevr. enthousiaste SER-
VEERSTER met ervaring en
leidinggevende capaciteiten
Fulltime baan. Leeftijd tot 30
jr. Lunchroom Restaurant
Max, Kerkrade. 045-454700

Enige ervaren LOCKNAAI-
STERS gevr. voor de mid-
daguren van 13.00-17.00
uur. Tel. 045-215637.

Gevr. vakbekwame MET-
SELAARS. Aannemersbedr.
P.J. Geilissen. 04498-53354

Gevr. CHAUFFEUR/bezor-
ger voor 15 uur p.w.k. Liefst
met ervaring in meubel-
branche. Tel. 045-717324.

Gevr. Cafetaria-/FRUITER-
HULP, tijden n.o.t.k., voor in
Heerlen en Voerendaal. Tel.
045-716910 / 751542.

Gevraagd voor direct:
LOODGIETERS en leerling-
loodgieters. P. Cloodt BV,
Beitel 112, Hrl. 045-421941

Gevr. CHAUFFEUR CO2 LASSERS,
met ervaring, goed loon. Tel.
04754-86745.

Gevr. GRONDWERKER/
sloper, leeftijd 18-23 jaar,
moet in bezit zijn van eigen
vervoer. Tel. 045-213789.

Voor uitbreiding CHAU-
FEURS gezocht voor inter-
nationaal transport, voor 1 of
meerdaagse ritten. 045-
443649.

Gevraagd THUISKAPSTER
voor omg. Simepeld. Tel.
045-443649.

Cafetaria/snackbar in Heer-
len Noord zoekt enkele part-
time MEDEWERK(ST)ERS
17 tot 25 jr., aangepaste
werktijden i.v.m. school of
studie mogelijk. 045-213451

Te huur gevraagd
Te h. gevr. woonhuis min.
4 slpkrs, liefst vrijst., omg.
HEERLEN. Hoge huur geen
bezwaar. Tel. 045-230861.

OG te huur
Te h. aangeb. beneden
APPARTEMENT best. uit 1
slpk, woonk. met keuken,
eigen douche en w.c., ber-
ging en tuin, eigen c.v., huur
f 425,- excl. p.mnd in Che-
vremond/Kerkrade. Br.o.n.r.
B-9060, LD, Postbus 260,
6401 DC Heerlen.

APPARTEMENT te huur
voor werkend persoon,
f 680,- incl. kosten. Tel.
045-225614 of 043-642522.

Te huur ETAGE voor 1 per-
soon te Heerlen. Tel. 045-
422526.

Onroerend Goed
Uw huis verkopen
met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goet lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen

**Geen verkoop -
Geen kosten**
Stevensweert
Te koop in de oude kern van
Stevensweert zeer mooie
expositieruimte met drie
verdiepingen, voor verschil-
lende doeleinden geschikt.
Tot vloeroppervl. ca. 120m²
Vraagprijs f 135.000,- k.k.
Inlichtingen: Biermans
Makelaardij ECHT,
Tel. 04754-85006.

Uw woonhuis verkopen?
Geen verkoop, geen kosten.
BOPA O/G. 045-324133.

WOONHUIZEN te koop ge-
vraagd. Mogelijkheid he-
staat te blijven wonen tot U
andere woonruimte heeft.
Wijman & Partners, 045-
728671.

ULESTRATEN te k. half-
vrijst. huis met garage. P.n.
o.t.k. Tel. 043-642107. Past.
Halmanstr. 27.

Transacties
Te koop houten MAGA-
ZIJNREKKEN en stellingen,
in diverse uitvoeringen, voor
gesoorteerde opbergmogel-
ijkheden, ca. f 125,- p.st.
Tel. 045-712113.

Te huur/koop mooi rustig
gelegen RESTAURANT met
zaal, in grensgeb. (D), omg.
Sittard. Voor vele doelein-
den geschikt. Na 17 u. 046-
752228/09-4924563463.

Kamers
Gemeubileerde KAMERS te
huur, eigen ingang. Tel.
045-458329.

Kachels/Verwarming
Gas-hout KACHELS, zo-
merprijzen. Gratis geplaatst.
De Kachelsmid, Walem 21,
Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te k. Buta GASKACHEL
met volle fles f 75,- en 4
volle gasflessen f 42,- p.st.
Tel. 045-271042.

Auto's

Opel Omega Turbo Diesel CD intercooler 1989
Opel Omega 1.8 beigemet. 1989
Opel Omega Diesel 2.3 gris kent. wit 1990
Opel Rekord 2.0 GLS beigemet. 1987
Opel Kadett 1.6 i 5-drs. rood 1989
Opel Kadett 1.6 D 5-drs. wit 1988
Opel Kadett 1.3 N groenmet. 1987
VW Passat 1.8 GL groenmet. gas 1989
VW Passat 1.6 CL wit 1988
Mitsubishi Lancer GLX aut. blauw 1988
Honda Civic Wagon blauw 1982

Garantie, inruil en financiering mogelijk
Autobedrijf Ad van Neer
Zandweg 160, Heerleerbaan (naast Vroedvrouwenschool).
Tel. 045-416023.

Kerp Inbouwcentrum
VW INBOUWSTATION VOOR:
autoradio's, boxen, antennes,
CD-spelers, CD-wisselaar, versterkers
equalizers, alarmsystemen, etc. etc.
Nu ook inbouw-autotelefoons en telefoonantennes.
Kerp Heerlen, uw vakspecialist als het om inbouwen gaat!

KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen.
Tel.: 045-716951.

OPGELET, gevr. voor ex-
port, pers. en bedrijfsauto's
in alle prijsklassen v.a.
f 500,-. Schade of defect ge-
veer bezw. Contact geld
ook s'avonds. 045-727742.

NIEUW, loop- sloop-
en schade-auto's gevr. Wij bie-
den de hoogste prijs in Lim-
burg, f 500,- tot f 20.000,-
Ook s'avonds bereikb. Bel
nu 045-426817.

Te k. weg, overcompl. AL-
FETTA 2.0 i.g.st., nostalgi-
sche uitv., APK juli 92, t.e.
a.b. Tel. 045-440073 na
18.00 uur.

Witte GOLF Cabriolet, '83, i.
z.g. originele st., div. extra's.
f 16.950,-. 04750-30834.

Te koop VOLVO 244 diesel
bjw. 12-'83, pr.n.o.t.k. Moet
weg. Tel. 045-271017.

Te k. VOLVO 343 bjw. '79,
APK 5-'92, vr.pr. f 750,-.
Tel. 045-714987.

Te koop Nissan PATROL
geel kent., met alle extra's,
bjw. '89, z.g.a.n., Mercedes
230 E z.g.a.n., bjw. '89,
rookzilvermet. Tel. 04450-
1254, na 18.00 uur.

Opel Kadett 1.6 i aparte uitv.
'89; Kadett 1.3 GT rood '86;
VW Golf 1.8 GTi '85; Fiat
van NEE, Autobedrijf Ad
van NEE, Zandweg 160,
Heerleerbaan (naast Vroed-
vrouwenschool). Tel. 045-
416023.

Bouwen/Verbouwen

DAMOISEAUX Heerlen ver-
koop en verhuurt meer dan
u denkt! Tel. 045-411930.

DAMOISEAUX Heerlen ver-
koop en verhuurt meer dan
u denkt! Tel. 045-411930.

GEVELRENOVATIES A.
van Leipzig, uitkappen, na-
stralen, voegen, impregne-
ren. Tel. 045-259492.

Te k. kunststof PUI best. uit
raam en deur, hxbz. 2.55x
2.60 mtr. incl. dubbel glas en
rolluik, t.e.a.b. Tel. 045-
51785.

houwmat/machines

KUNSTSTOF-ramen-deu-
ren-serres, van fabrikant
naar klant, nergens goedko-
per. Tel. 045-327962; fax:
nr. 045-327963.

Te k. 2 kunststof KOZIJNEN
154x200 cm, incl. dubbel glas
2 hardhouten buitendeuren,
incl. kozijnen en ramen en 1
kolomradiator, h. 40xl. 200
cm. Tel. 04492-5460

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder
voorrijkosten. Gorgens. In-
dustrietr. Abdisenbosch-
Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO reparaties. Bin-
nen 24 uur klaar, met prijs-
opgave en gar. E en E Elec-
tronica, tel. 045-231340

WASMACHINEREPARA-
TIE, de goedkoopste. Tel.
045-725595.

Landbouw

ONDERDELENBANK.
Tel. 04493-2715.

Uit voorraad leverbaar: Alle
typen vaste TANDCULTI-
VATOREN, veewagens 2-4
koeien en 6-8 koeien tan-
dem-as, gegalvaniseerde
maaisvoederdrinkbakken
ook gedragen of op wielen
met ev. hoireek en dak.
1500/3600 ltr., krachtvoer-
bakken voor zoogkalveren
1- en 2-rijige aardappel-
voorraadbodroers, perfect
weidebloters, plastic drink-
bakken 400/1200 ltr. LMB
Jean Spons, Eijsden.
04409-3500.

Te koop weg, beëind. fokke-
rij, 2 STERMERRIES, 2
jaarlengen, 1 veulen, 3 jr.
hengst. Inl. 045-270856.

Te k. VOEDERSILO 3 ton
en zwartbuis stamboek
schapenbok, ook ruilen voor
textelaar. Tel. 04498-51220.

KALKSLIB voor alle land-
bouwgronden. P. Pustjens.
04759-3565 / 06-52107893

Te koop zeer mooie Nissan
MICRA DX automaat, 4-'87,
kl. wit, pr. f 9.250,-. Km.st.
47.000. Tel. 045-750746.

Opel ASCONA 1.9 S, type
'80, i.z.g.st., f 1.950,-, nwe.
APK. Tel. 045-323178.

Weg. omst. heden te koop
Opel CORSA 1.2, bjw. '88,
km.st. 43.000. Tel. 045-
219469, na 18.00 uur.

Te k. OPEL Corsa 1.2 S, bjw.
'87, 63.000 km, prima auto.
045-721004 na 18.00 uur.

VECTRA 1.6i GL '90; Kadett
1.6 LS 5-drs. '86/'85; Kadett
1.2 LS '85; Kadett Sedan 1.3
LS '86; Kadett Caravan 1.3
LS '87; Kadett 1.2 S '84/'83;
Corsa 1.2 S TR '84/'83;
Kadett 1.2 N coupé '77. Auto-
bielbedrijf Dennerman,
Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop Opel KADETT 1.3i
LS bjw. '90, veel extra's,
in nw.st., pr. f 20.900,-. Tel.
04450-2826.

Opel ASCONA 1.6 S, 4-drs.,
m. '84, groenmet., zeer mooi
f 9.500,-. St. Martinusstr.
31, Kerkrade.

Te k. D-KADETT 12 N, bjw.
'79, APK 8-'92, vr.pr.
f 1.500,-. Tel. 04499-4529.

Te k. Suzuki ALTO FX, bjw.
'82, f 1.795,-. Tel. 045-
418988 na 17.00 uur.

Toyota CELICA 1600 ST
Sport Coupé, bjw. '81,
sportvelgen met nwe. ban-
den, APK 5-'92, f 2.250,-.
Tel. 045-323178.

GOLF 1300, bjw. '81, nwe.
APK, i.z.g.st., f 2.500,-. Tel.
045-323178.

Te k. VW GOLF i, inr. VW
Kever of VW Buggy mog. H.
de Grootstr. 17, Brunssum,
na 18.00 uur.

Autobedrijf DE MARKT.
Verlengde Lindelaan 23,
Oirsbeek, tel. 04492-5261.
biedt te koop aan: Opel
Omega 1.8i LS, '88, verl.,
sportvelgen, in nw.st.; Ford
Granada 2.3 L '84 schuifdak
LPG, i.nw.st., f 5.900,-; Mit-
subishi Sapporo, bjw. '79;
Ford Sierra 2.3 diesel Van
Dittrich '90 f 21.500,-; Ford
Escort 1.6 i nov. '87
f 15.900,-; VW Golf GTi 1.6
'86 f 18.250,-; Fiat Tipo 1.4i
Digitronic '90 f 21.500,-;
Mazda 626 GLX 5-drs. '87
f 14.500,-; Honda Accord
2.0 EX '87 f 19.500,-; VW
Golf 5-drs. 1.8 CL '86
f 14.250,-; Peugeot 405 GL
'89 f 20.900,-; BMW 316
in-velgen verlaagd '84
f 13.900,-; Volvo 340 auto-
matiek '84 f 6.250,-; Nissan
Micra, automatiek '85
f 9.900,-; Opel Kadett die-
sel '83 f 5.500,-; Opel Kad-
ett 1.3 spiale uitv. '88
f 18.500,-; Opel Corsa 1.2
City '88 f 13.400,-; Ford
Sierra combi 2.0, '86
f 13.900,-; Mazda 626 2.0
GLX coupé, '87 f 19.900,-;
Bovag-garantie, inruil, fi-
nanciering, Autocentrum P.
Veenstra, Valkenburgerweg
13 Voerendaal, 045-752999

Te k. Fiat RITMO 60 CL, bjw.
'83, APK, i.z.g.st., f 2.150,-.
Tel. 045-225685.

ESCORT 1.3 Laser, 5-bak,
'84, div. extra's, als nwe.
Kerkraderweg 166, Heerlen.
Honda CIVIC 1300 L blauw-
met., 57.000 km, onderh.
boekjes, APK 4-'92, Lam-
pistiestr. 2, Hoensbroek.

BOVAG Leijenaar's auto-
centrale biedt kwaliteits in-
ruilauto's aan met bovaga-
rantiebewijs en VNN ge-
keurd: Nissan 1000 NX 1.6
3-drs SLX T-bar plus div.
extra's 4.300 km 4 mnd oud;
Toyota Corolla HB 1.6 XLI
LPG knalroed '90; Honda
Civic 3-drs, 1.4 GL 16 Valve
vuurroed '88; Honda Civic 3-
drs, 1.5 GL '85; VW Golf 1.3i
CL '90; Audi 80 1.8 S Tre-
seruitv. en serret-int. 12-'86;
VW Golf 1.6 CL LPG '85;
Ford Sierra 2.0 GL Sedan
'88; Ford Sierra 1.6 VAN
LPG f 7.450,- '85; Ford Esc-
ort 1.6 Bravo '85 1.4 CL '86;
Volvo 240 DL met LPG '89;
Opel Omega 1.8 S met
stuurbokr. '90; Opel Vectra
1.6i 11-'89; Opel Ascona
Hatchback 1.8 S en 1.6 LS
'87 en 1.6 Sedan '85; Kadett
Hatchback 1.8 GSI 5-drs '85;
Kadett 1.3 N HB Club met
euromotor '87; Kadett's Se-
dan Koffermotiel 1.2 S '87
idem 1.3 S '87 en 1.3 N Club
'87; Opel Kadett Sedan 1.7
Diesel GLS '89; Kadett
Hatchback 1.2 S 5-drs. '85;
Kadett 1.6 GLS Sedan auto-
matiek '86; Opel Kadett 1.6
diesel Stationcar '87; Kadett
Hatchback 1.3i LS 5-versn.
'89 idem '89; Kadett Hatch-
back 1.3 N 5-drs. '88; Opel
corsa 1.2 GL met sportvel-
gen '86; Peugeot 505 Break
GL, zeer goed f 4.950,-
11-'83; Zastava 55 GTL
40.000 km f 3.950,- '87. In
termijnen ook mogelijk, via
een banklening. Ridder
Hoensstraat 151, Hoens-
broek. Info 045-212091.

INKOOP goede auto's, cont.
geld. Joosten, Scharnerweg
3, Maasticht. 043-634978.

Toyota TERCEL, bjw. '81;
Ford Escort, bjw. '80; BMW
320, 6 cyl., bjw. '78 met vel.
acc. Caumerweg 38, Hrl.

Fiat RITMO 60, nw. mod. i.
'84, 90.000 km, 100% in or-
de, f 2.750,-. 045-226433

Te k. Ford ESCORT 1.3 GL
bjw. '78, i.z.g.st., APK 4-'92
f 1.250,-. Tel. 045-214987

Ford ESCORT 1.3 station-
car met of zonder LPG, t. '84,
vr.pr. f 4.250,-. 045-226433

Te koop MAZDA 626 GLX
station, diesel, bjw. '89,
Beekstr. 11, Schinveld.

MERCEDES 200 diesel, ty-
pe 124, kl. zwart, '88, i.z.g.st.
f 33.750,-. Evt. 045-226433

Mitsubishi COLT GT Sport,
eind '82, APK 9-'92, veel
extra's, f 3.850,-. Tel. 045-
225913.

Te koop zeer mooie Nissan
MICRA DX automaat, 4-'87,
kl. wit, pr. f 9.250,-. Km.st.
47.000. Tel. 045-750746.

Opel ASCONA 1.9 S, type
'80, i.z.g.st., f 1.950,-, nwe.
APK. Tel. 045-323178.

Weg. omst. heden te koop
Opel CORSA 1.2, bjw. '88,
km.st. 43.000. Tel. 045-
219469, na 18.00 uur.

Te k. OPEL Corsa 1.2 S, bjw.
'87, 63.000 km, prima auto.
045-721004 na 18.00 uur.

VECTRA 1.6i GL '90; Kadett
1.6 LS 5-drs. '86/'85; Kadett
1.2 LS '85; Kadett Sedan 1.3
LS '86; Kadett Caravan 1.3
LS '87; Kadett 1.2 S '84/'83;
Corsa 1.2 S TR '84/'83;
Kadett 1.2 N coupé '77. Auto-
bielbedrijf Dennerman,
Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop Opel KADETT 1.3i
LS bjw. '90, veel extra's,
in nw.st., pr. f 20.900,-. Tel.
04450-2826.

Opel ASCONA 1.6 S, 4-drs.,
m. '84, groenmet., zeer mooi
f 9.500,-. St. Martinusstr.
31, Kerkrade.

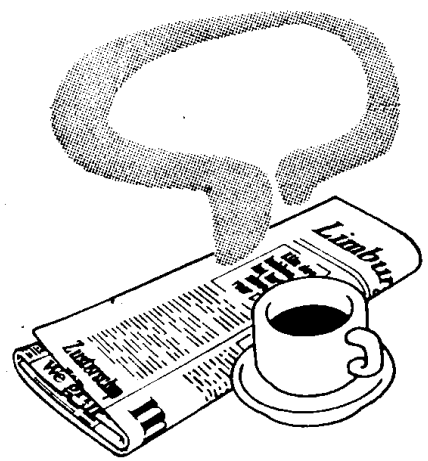
Te k. D-KADETT 12 N, bjw.
'79, APK 8-'92, vr.pr.
f 1.500,-. Tel. 04499-4529.

Te k. Suzuki ALTO FX, bjw.
'82, f 1.795,-. Tel. 045-
418988 na 17.00 uur.

Toyota CELICA 1600 ST
Sport Coupé, bjw. '81,
sportvelgen met nwe. ban-
den, APK 5-'92, f 2.250,-.
Tel. 045-323178.

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

School

U hebt ze ongetwijfeld boven en langs de weg zien hangen, de spandoeken en borden waarmee iedereen duidelijk wordt gemaakt dat de schoolvakanties weer voorbij zijn. 'Wij gaan weer naar school', zo luidt de aan duidelijkheid niets te wensen overlatende tekst. En het moge duidelijk zijn dat die tekst vooral bedoeld is voor het melverkeer dat vanaf gisteren weer volop alert moet zijn op de kinderen die zich per fiets of te voet richting school verplaatsen. Toch zal menig automobilist zich gisteren hebben afgevraagd wat de tekst op die spandoeken en borden nu werkelijk betekent. Wij hebben daar natuurlijk, aan de hand van de praktijk, ook even over nagedacht en hebben thans graag even het waarschuwend vingerje.

School (2)

Betekent die tekst op dat spandoek bijvoorbeeld dat fietssende scholieren nu weer het recht hebben om met z'n drietjes of soms zelfs met z'n viertjes het gehele wegdek te gebruiken? Waarschijnlijk niet dus. Of is er misschien aan de orde dat rode lichten op een kruispunt slechts voor automobilisten gelden en dat fietsers per definitie zowel bij rood, groen als oranje licht door mogen rijden? Ook hier luidt het antwoord: Waarschijnlijk niet! Toch is dat wat er gisterochtend gebeurde. Wie bijvoorbeeld gisterochtend zo rond half negen de moeite nam om pakweg vijf minuten te kijken hoe het er aan toe ging op het kruispunt Wittem, toch algemeen bekend staand als zeer gevaarlijk, moet tot zijn verbijstering hebben geconstateerd dat in die paar minuten minstens tien kinderen, komende vanuit Partij, rechtstreeks, zonder links of rechts te kijken, de rijksweg overstaken. Het liep allemaal goed af, maar als de slogan 'Wij gaan weer naar school' niet wat beter door de schoolkinderen zelf in praktijk wordt gebracht, dan zullen er binnenkort wel weer berichten in de krant verschijnen over aanrijdingen die al dan niet goed aflopen. Misschien moeten die spandoeken volgend jaar voorzien worden van een nieuwe tekst: 'Samen maken wij onze wegen veiliger, ook nu wij weer naar school gaan'.

Zonnebloem

Op sommige plaatsen is de zonnebloem al weer bijna uitgebloeid, maar gisteren bereikten ons nogal wat mededelingen dat hier en daar zeer fraaie exemplaren zijn te bezichtigen. Begonnen we gisterochtend voorzichtig met een bloemetje van nauwelijks twee meter, gisteravond zaten we al op bijna 3,70 meter. U begrijpt, er is geen houden meer aan de komende dagen. Als het een beetje mee zit, dan bereiken we deze week legendarische hoogten.

Reünie

Het duurt weliswaar nog een hele poos, maar op 9 mei 1992 viert Nel Bronkhorst haar vijftigste verjaardag. Haar vurigste wens is het houden van een reünie met haar vroegere buurtgenoten uit de Nachtegaalstraat in de Heerlense wijk Versluisbosch. Nel, die nu Landgraaf woont, weet weliswaar nog een aantal familienamen (Van Gestel, Vondenhoff, Cremers en Moonen) maar de juiste adressen ontbreken. Wie Nel kan helpen, kan reageren via Postbus 30063, 6370 KB in Landgraaf. Dat het een knalfeest mag worden!

Docenten

'Vrij uniek' noemen de initiatiefnemers het docentencert op vrijdag 6 september in de Heerlense Stadsschool. Zo'n kleine twintig docenten van de Heerlense muziekschool hebben gedurende de schoolvakanties ietwerg gerepeteerd en zij zullen vanaf 20 uur zowel vocaal als instrumentaal hun beste beentje voorzetten. In de categorie 'lichte muziek' is zelfs een première voor Limburg te verwachten: een compositie van Theodoor Louschek voor sopraanstem en accordeon.

Van onze verslaggever

LANDGRAAF - De wijk Leenhof in Schaesberg wordt een 30-kilometerzone. Tegelijk met de vernieuwing van de riolering in het gebied tussen Hoofdstraat, Brandhofstraat, Melchersstraat en Frans Erenslaan worden de straten aangepast aan de nieuwe situatie. De werkzaamheden gaan nog dit jaar van start en moeten komend voorjaar klaar zijn.

Wethouder Nic Odekerken van Landgraaf kreeg gisteravond van de commissie Grondgebiedzaken een krediet van 250.000 gulden voor de herinrichting van het gebied. Eenzelfde bedrag komt van Rijkswaterstaat. De gemeenteraad stelde eerder al

Wijk Leenhof wordt 30 kilometer-zone

een krediet van een miljoen gulden beschikbaar voor vernieuwing van de riolering in de wijk Leenhof.

„Het werk aan de riolering zet de hele wijk op z'n kop. Om te voorkomen dat de overlast zich later weer eens herhaalt, wil ik in één keer ook verkeers- en groenmaatregelen meenemen”, motiveerde Odekerken de 'integrale aanpak'.

Naast een 30-kilometerzone wil hij ook onbenutte trottoirs in het gebied vervangen door gras en struikgewas dat weinig onderhoud vergt. „Dat past prima in de plannen waarin het Groenbeheersplan voorziet.”

De buurtvereniging Leenhof staat positief tegenover de plannen. „De buurt krijgt een flinke face-lift en bovendien hebben we een jaar geleden zelf om

maatregelen gevraagd omdat de buurt nu veel last heeft van sluisverkeer”, aldus secretaris J. Senden.

Op 17 september kunnen de buurtbewoners tijdens een hoorzitting op de plannen reageren. Senden verwacht niet alleen lof. „De bewoners zullen letten op hoe de plannen worden ingevuld. Ik hoop dat veel mensen in ieder geval gebruik zullen maken van de hoorzitting. En de buurtvereniging zal ervoor ijveren dat de ouderen in de wijk hun huis ook straks nog makkelijk kunnen bereiken.”

Erg veel ruimte voor wijzigingen is er volgens wethouder Odekerken niet. „De hoofdlijnen staan vast en die moeten overeind blijven.”

Met ingang van het schooljaar '93-'94

'Brandenberg' in één gebouw

Van onze verslaggever

LANDGRAAF - De Landgraafse scholengemeenschap Brandenberg concentreert met ingang van het schooljaar '93-'94 alle activiteiten in het gebouw aan de Graafstraat. Daartoe wordt het complex volgend jaar ingrijpend verbouwd mede dankzij een 1,2 miljoen gulden grote subsidie van het ministerie van Onderwijs.

De Brandenberg maakt nu nog gebruik van de dependance Stella Maris aan de Hereweg. Na de verbouwing wordt die overgedragen aan LOM-school De Wissel. Het ministerie had de verbouwing van het schoolgebouw aan de Graafstraat aanvankelijk op de planning staan voor het jaar 1995.

Volgens algemeen directeur Jack Schiffelers van de SG Brandenberg is het aan een gezamenlijke actie van de beide scholen en de gemeente Landgraaf te danken dat die

plannen naar voren zijn geschoven. „Twee jaar geleden zijn we met De Wissel en de gemeente gaan praten om in één klap de huisvestingsproblemen van beide scholen op te lossen. Het ministerie was die aanpak niet gewend, maar ze hebben zich laten overtuigen met de argumenten dat de schoolfunctie van zowel de Brandenberg als Stella Maris gehandhaafd blijft en tegelijk twee scholen uit hun huisvestingsproblemen zijn.”

Man wekt burenen in brandend huis

HEERLEN - Met moeite slaagde een Heerlenaar er gistermorgen rond zeven uur in zijn burenen, een vrouw en haar twee kinderen, te wekken en zo te attenderen op een zolderbrand in hun huis aan de Clemensstraat in Heerlen.

De man zag rook uit het dak van de woning komen en produceerde vervolgens zoveel geluid dat de vrouw en twee kinderen wakker schrokken en uit het huis konden vluchten. De Heerlense brandweer bluste de zaak, maar kon niet verhinderen dat de als slaapkamer ingerichte zolderverdieping verloren ging. De brand is te wijten aan kortsluiting.

Vijf zenders extra op kabel Brunssum

Van onze verslaggever
BRUNSSUM - Het kabelnet in Brunssum wordt binnen tien dagen uitgebreid van zeventien naar tweentwintig kanalen. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de realisering en dientengevolge kunnen zich storingen voordoen op de bestaande zenders.

De uitbreiding betreft BBC2, Eurosport, SWF, een gecombineerd Children/Discovery Channel en een later in te vullen zender. Het abonnementsgeld blijft gelijk, omdat de CAI-commissie de kosten van twee ton voor haar rekening neemt.

Binnenkort wordt het Brunssumse kabelnet ook technisch voorbereid op het brede beeld van HD-TV, waarvoor in 1992 de proeftuizendingen beginnen.

Ruim 20 verbalen bij verscherpte douane-controle

Van onze verslaggever
HEERLEN - Bij een verscherpte controle aan diverse grensovergangen door de SAS-teams (Surveillance Ambulante Service) van de douane Heerlen zijn in het afgelopen weekende 23 personen verbaliseerd.

In totaal werd ruim 5 kilo hasj, 300 gram heroïne en 160 gram amfetamine in beslag genomen. De grootste hoeveelheid drugs werd aangetroffen bij zes Duitsers. In de internationale trein Maastricht/Aken werd proces-verbaal opgemaakt tegen een Italiaan. Hij had verdovende middelen verstopt in zijn schoenen.

De bestuurder van een woonmobiel, die bij het zien van de controleurs het voertuig draaide en wegreed, werd alsnog staande gehouden. Zijn woonmobiel was niet ingevoerd. De man moest 20.000 gulden aan rechten betalen plus een forse boete wegens smokkel. Ook werden drie Nigerianen aangehouden, die illegaal in Nederland verbleven.

(ADVERTENTIE)

IS UW DANSEN EEN RAMP?
KOM DAN NAAR DEGENKAMP!
Laatste week inschrijvingen. Inl.: maandag t/m vrijdag v. 17.00-20.00 uur.
DANSSCHOOL DEGENKAMP
Nobelsstraat 16, Heerlen, tel. 045-714711.

Na een lange vakantie weer naar school. Gisteren was het zo ver. Alle scholen openden hun poorten weer. Leerlingen die in de vakantie jarig waren geweest, trakteerden alsnog en zo werd die eerste schooldag toch nog een beetje feestelijk. Zo ook voort Kevin Goes, die gisteren op de St.-Martinusschool in Welten-Heerlen zijn verjaardag wat verlaat vierde. Vorige week donderdag was de eigenlijke datum dat hij zes jaar werd, maar

ja...toen was het nog vakantie. Na schooltijd bleek er zelfs nog wat lekkers over te zijn voor zijn moeder Miriam.

In heel de provincie zijn spandoeken opgehangen met de tekst 'Wij gaan weer naar school. Het is voor het derde jaar dat het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg (ROVL) deze actie houdt. Ongeveer 70 procent van de gemeenten doet eraan mee.

Foto: FRANS RADE

'Kopen Geleendal was gewoon zakelijke zet'

Savelsbergh gepikeerd door claim Muermans

Van onze verslaggever

HEERLEN - „Met de aankoop van het Geleendal hebben we als gemeente gewoon zakelijk gehandeld. We hoorden geruchten over de kantoorplannen van Muermans en zijn toen in contact getreden met het ABP. Daar is niets verkeerd aan,” zegt Heerlens wethouder Hub Savelsbergh in een reactie op het voorlopige getuigenverhoor dat Muermans heeft aangevraagd.

Muermans voelt zich aan de kant gezet door het ABP en Heerlen, omdat de aankoop van het 30 hectare grote stuk Geleendal rond leek te hebben toen ineens Heerlen de grond aan de haal ging.

De manier waarop Muermans de gemeente vervolgens benaderde, is de wethouder in het verkeerde keelgat geschoten. „We kregen een brief van de advocaat van Muermans waarin hij ons van alles verwijt en ons bijvoorbeeld aansprakelijk stelt. Dat is geen stijl, daar reageren we niet op. Waarom heeft Muermans

Heerlen, na bestemmingsplanwijziging wil doorverkoop aan Bouwfonds Woningbouw, dat eerder afviel als kandidaat-koper zet bij de Roermondse belegger kwaad bloed.

„Bouwfonds bood het ABP 4,6 miljoen, maar dat was een beperkt bod. Bouwfonds was bereid om meer te betalen, op voorwaarde dat de bestemming veranderd zou worden. Het ABP had bijvoorbeeld een inspanningsverplichting hiertoe kunnen aangaan,” vindt Savelsbergh.

Met een eventueel besluit vangt men in zijn ogen twee vliegen: de private partner Burginest raakt een concurrent kwijt voor de kantorenboulevard en Bouwfonds Woningbouw kan 500 woningen neerzetten in het Geleendal.

niet gewoon aangedrongen op spoedoverleg?”

In elk geval kan Heerlen de grond alleen aankopen als de gemeente de garantie heeft de grond meteen weer door te kunnen verkopen. Het lijkt onwaarschijnlijk dat de raad anders met de transactie instemt.

Savelsbergh constateert nuchter: „We hebben nog een week de tijd om de raad op 10 september een schriftelijke overeenkomst voor te leggen over de doorverkoop van het Geleendal.”

Kwaad bloed

Vooraf de veronderstelling dat

Wethouder Savelsbergh.

Onderzoek ETIL: goede kans op regionale vestigingen

Sittard werpt zich op als kantorenstad

Van onze verslaggever

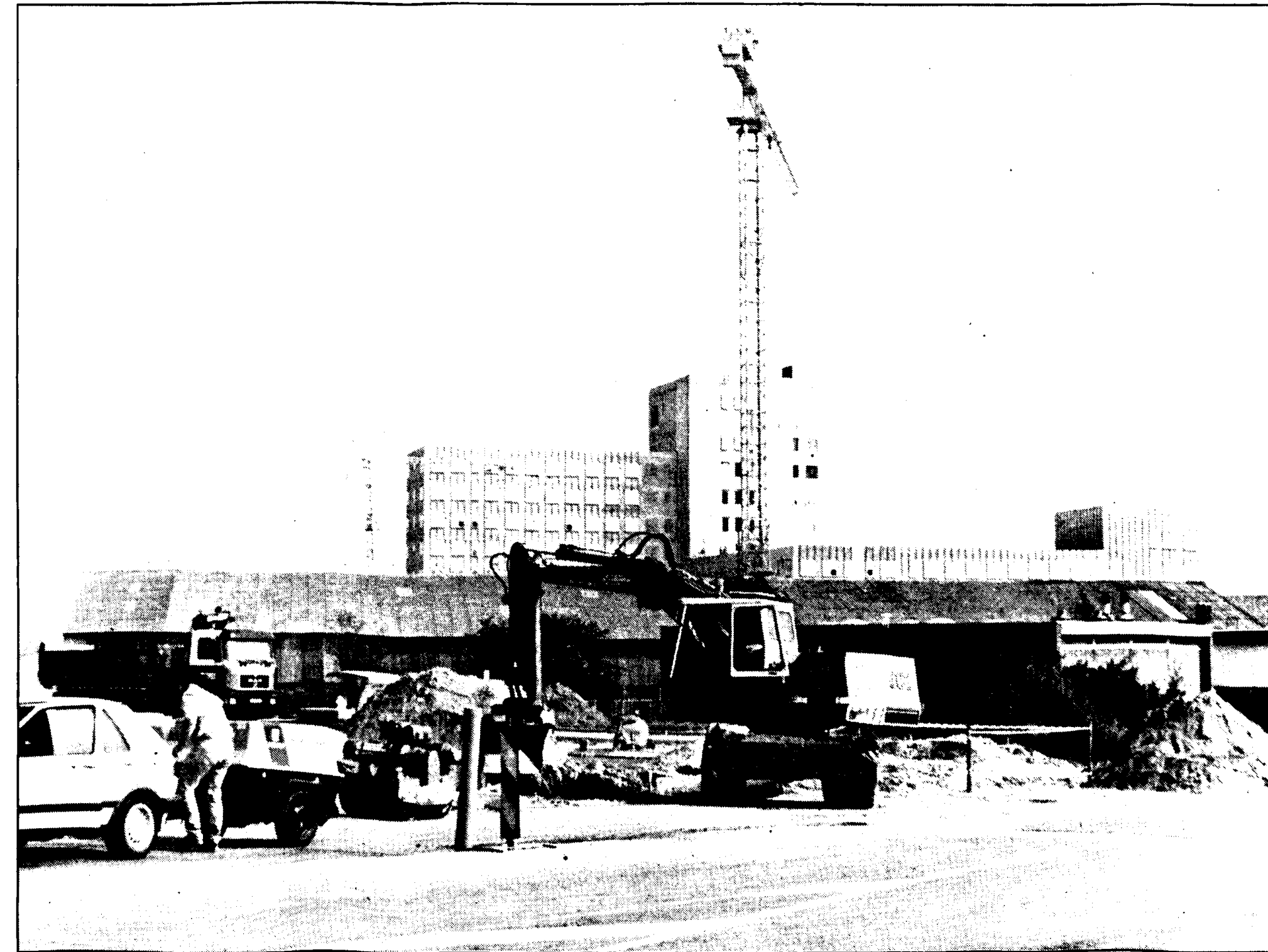
SITTARD – De gemeente Sittard gaat haar imago versterken om zich te kunnen opwerpen als een van de grote kantorensteden van Limburg. De stad neemt nu een derde plaats in, qua kantoorhuisvesting, na Maastricht en Heerlen. Het Sittardse gemeentebestuur ziet zich gesterkt in de nieuwe doelstelling, door een positief rapport van het Limburgse onderzoeksinstituut ETIL. Inmiddels is een nieuw kantorencomplex van DSM aan het station in ontwikkeling gebracht, waar het complex van DSM (waar 1.000 mensen komen te werken) de grote trekker moet worden.

Het ETIL (Economisch Technologisch Instituut Limburg), dat in opdracht van Sittard het onderzoek naar de kansen van Sittard als kantorenstad verrichtte, ziet vooral mogelijkheden in het aantrekken van regionale en lokale kantoorvestigingen. ETIL-directeur drs J. Swartjes vermeldde dat met 'regionaal' niet een klein gebied wordt bedoeld. Gedacht moet worden aan de regio Zuid-Nederland plus de aangrenzende Euregio.

Het is echter uitdrukkelijk niet de bedoeling dat Sittard gaat concurreren met steden als Maastricht en Heerlen, die de afgelopen jaren het kantoorvolume aanzienlijk zagen stijgen. Volgens Sittards burgemeester J. Tonnaer is dat met de beide steden en de provincie ook al zo overeengekomen.

Presentatie

De gemeente Sittard zal wel nog aan de weg moeten timmeren, wil ze als kantorenstad succes boeken, want in het ETIL-rapport staat dat bedrijven buiten de Westelijke Mijnstreek niet weten wat de stad te bieden heeft op terreinen als wonen, winkelen en arbeidsmarkt. Ze denken meteen aan industrie (DSM), terwijl de meeste mensen in Sittard werken in de dienstverlenende sector, met name de gezondheidszorg. Het Maaslandziekenhuis is met haar hoofdvestiging (2.000 personeelsleden) de grootste werkgever van Sittard.

Maar ook in de directe omgeving heeft de stad niet het imago een kantorencultuur te hebben. Van daar dat het eerste in aanbouw zijnde kantorencomplex (van DSM) als trekker kan gaan functioneren. Het gemeentebestuur heeft inmiddels besloten het ETIL-rapport op grote schaal te verspreiden.

Nadelen

Het ETIL geeft in het rapport naast een aantal kansen ook enkele be-

dreigingen aan. Een van de nadelen is dat de Zuidlimburgse kantorenmarkt zich voornamelijk in Maastricht en Heerlen afspeelt. „Dit wordt nog eens versterkt door de aanwezigheid van beide steden als stedelijk knooppunt. In beide steden richt men zich in overwegende mate op de meer bovenregionale vraag. Sittard zou zich meer op de regionale en lokale segmenten van de vraag kunnen richten,” schrijven de ETIL-onderzoekers.

Burgemeester Tonnaer toonde zich gisteren in zijn nopjes over de resultaten van de studie. „Het rapport geeft aan dat we niet zitten te fantaseren. We zitten geen sprookjes te vertellen.” Behalve dat Sittard het ETIL-onderzoek als uitgangspunt voor de te voeren strategie neemt,

hoopt Tonnaer ook dat het zal worden erkend als een objectief document 'dat laat zien wat Kantorenpark Sittard te bieden heeft'.

Moeite

ETIL-directeur Swartjes bevestigde dat Sittard zich wel nog wat moeite zal moeten getroosten om zich waar te maken. Hij wees er nadrukkelijk op dat de gemeente, zelfs in de eigen regio, geen waarheidsgetrouw imago heeft. Sittard zal met name van het etiket 'industriestad' af moeten. De stad moet zich in alle opzichten beter presenteren, om nieuwe kantoorvestigingen binnen te kunnen halen.

Swartjes wees ook op de kritiek die een aantal van de door het ETIL

ondervraagde mensen leverde, dat het nieuwe kantorenpark slecht ontsloten is en een rommelige indruk maakt. Tegelijk waarschuwde hij de gemeente Sittard dat ze de eigen ondernemers niet moet vergeten: „Elke ondernemer is het middelpunt van een relatie-netwerk. Het zijn belangrijke acquisiteurs, die je d'r aan bij hebt.”

Het gemeentebestuur van Sittard gaat zich nu beraden op de maatregelen die genomen moeten worden om de stad in het algemeen meer bekendheid te geven. Volgens burgemeester Tonnaer is daarvoor aanvullend onderzoek nodig. Over de plaatsen van advertenties, wilde hij zich niet concreet uitlaten. „Als we dat doen, zal het toch beperkt zijn vanwege de kosten.”

• Het in aanbouw zijnde kantorencomplex van DSM moet de trekker worden van Sittard als kantorenstad. In een onderzoek wordt er wel op aangedrongen dat Sittard maatregelen moet nemen tegen de 'rommelige' omgeving van het kantorenpark ten westen van het station.

Foto: PETER ROOZEN

Verdachte schietpartij Geleen aangehouden

Van onze verslaggever

GELEEN – Een 31-jarige inwoner van Geleen wordt er door de politie van verdacht dat hij zondag kort na middernacht geweschoten heeft afgevuurd op een terras van café Neerlandia aan de Geleense Markt. Hij kon na de schietpartij op aanwijzing van omstanders in die zaak worden aangehouden. De vermoedelijke dader is ingesloten en heeft inmiddels een gedeeltelijke bekentenis afgelegd.

Over zijn motief om zes schrotopatronen uit een riotgun op het terras af te vuren, tast de politie nog in het duister. Omstanders verklaarden kort na de schietpartij dat hij al geruime tijd parmantig met het wapen voor zich aan een tafeltje op het terras gezeten had. Rond half elf vuurde hij er voor het eerst mee in de lucht en drie kwartier later eenmaal gericht op een windscherm, waar van een ruit sneuvelde.

De derde keer schoot hij vanuit een auto gericht vijf tot zes patronen af, op het terras, waar op dat moment maar enkele mannen zaten. Twee van hen raakten gewond. Over de toestand van een gewonde kon de politie geen mededelingen doen. De andere werd aangeschoten. Hij moest naar het ziekenhuis om haagkorrels uit zijn gezicht en hals te

laten verwijderen.

De politie trof diezelfde nacht op de Markt een blauwe personenauto aan. Vermoedelijk heeft de schutter vanuit dit voertuig gevuurd. De auto is in beslag genomen. Naar het vuurwapen is naarstig gezocht, maar nog niet gevonden. Wel werden voor het terras van Neerlandia enkele patroonhulzen van munitie voor een jachtgeweer aangetroffen. De sporen van de projectielen waren ook goed zichtbaar. Behalve het windscherm was ook de rugleuning van een terrasstoel aan flarden geschoten. Enkele andere kogels sloegen in de muren en het meubilair van het café in en voorts in een belendend trappenhuis.

Kritiek

Toen de politie enkele minuten na de schietpartij arriveerde, uitte een aantal omstanders kritiek op de agenten. De politie zou al een uur tevoren telefonisch zijn gewaarschuwd voor de schutter, maar niet auto gericht vijf tot zes patronen af, op het terras, waar op dat moment maar enkele mannen zaten. Twee van hen raakten gewond. Over de toestand van een gewonde kon de politie geen mededelingen doen. De andere werd aangeschoten. Hij moest naar het ziekenhuis om haagkorrels uit zijn gezicht en hals te

Tongeren ook aandeelhouder vliegveld 'Beek'

MAASTRICHT – De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de NV Maastricht Airport in Beek heeft de deelneming van Tongeren als aandeelhouder van de luchthaven goedgekeurd. Door dit aandeelhouderschap wil Tongeren als eerste Belgische stad de Europese betekenis van de Limburgse luchthaven onderkennen.

Volgens wethouder E. Box van Tongeren zal Maastricht Airport een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van Limburg. Tongeren zal nu als volwaardige partner worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van de luchthaven. „Met name goede luchtverbindingen zullen in de toekomst doorslaggevend zijn voor het bedrijfsleven,” aldus Box.

De wethouder denkt bovendien dat het aandeelhouderschap de mogelijkheden biedt om de stad Tongeren op de luchthaven meer onder de aandacht van het publiek te brengen.

Verder onderzoek naar dieren met vergiftiging

Vervolg van pagina 1

Om meer inzicht te krijgen in de gevaren van giftige stoffen voor de gezondheid van de mens in het voedsel, de bodem, het water, en de lucht die via de mond, luchtwegen, of huid het lichaam binnengaan, onderzoeken Franse wetenschappers dieren met vergiftigingsverschijnselen. G. Keck van het Veterinair Anti-vergiftigingscentrum in het Franse plaatsje Marcy l'Etoile, brengt morgen verslag uit van zijn bevindingen.

Van de 5000 meldingen van vergiftiging die hij vorig jaar binnenkreeg, bleek dat het in de helft van de gevallen ging om dieren die waren vergiftigd door bestrijdingsmidde-

len in de landbouw. Eén op de vijf dieren was aangetast door stoffen afkomstig van oude stortplaatsen, vuilverbrandingsovens en industriële afvalwater.

Het hoofdhaar wordt volgens toxicoloog dr. Baars belangrijk om te bewijzen of iemand verdovende middelen al dan niet in medicamenten heeft gebruikt. Totnuotoe trachten de stoffen in het lichaam te achterhalen door het nemen van bloed- en urinemonsters. Deze methode levert alleen resultaat op als de stoffen een tot maximaal drie dagen tevoren zijn ingenomen. Onderzoek van het hoofdhaar spoort verdovende middelen op die langer dan een half jaar geleden zijn gebruikt.

Weer vizieren onderschept op vliegveld

Van onze verslaggever

HEERLEN – Op Luchthaven Maastricht zijn afgelopen zaterdag twee vizieren onderschept. Het is al de vierde keer deze maand dat een illegale zending wapens en toebehoren voor Zuid-Afrika op het vliegveld wordt aangetroffen. Tijdens een routinecontrole van de douane bleek een doos met 'spectacles' die bestemd was voor Johannesburg niet over de vereiste vrachtbrieven te beschikken. Omdat met vrachten naar dit land grote voorzichtigheid dan normaal betracht wordt, besloten de ambtenaren te onderzoeken om wat voor soort kijkers het ging. Er geldt namelijk nog steeds een

door de Verenigde Naties ingesteld embargo met betrekking tot het leveren van wapens en toebehoren aan Zuid-Afrika. In de kist bleken professionele telescoopviziers te zitten van het merk Carl-Zeiss.

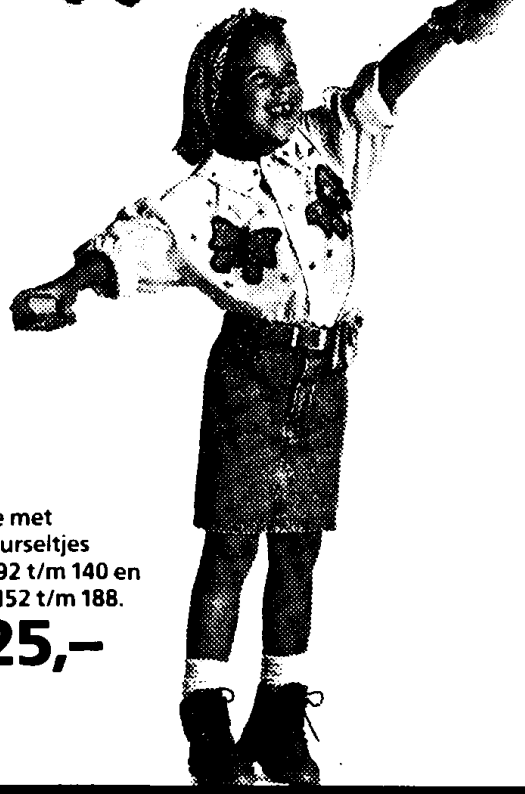
Een woordvoerder van de douane sloot niet uit dat het hier om een proefzending gaat. Een proefdoel gebruik uit de drughandel. Als blijkt dat de proefzendingen onderschept worden, zoals in dit geval, gaat de grote zending waar eigenlijk alles om draait niet door.

Twee van de laatste vier zendingen komen van dezelfde afzender in Frankfurt, wiens identiteit voornamelijk niet bekend is. Ook in mei is een zending van illegale wapens, ditmaal uit de Verenigde Staten, op het vliegveld onderschept. De zaak is in handen van de Economische Controle Dienst in Den Haag in opdracht van de Officier van Justitie in Maastricht.

(ADVERTENTIE)

It's good to see you

Peek vande week

Blouse met borduursel
Maat 92 t/m 140 en
maat 152 t/m 188.

v.a. 25,-

PEEK & CLOPPENBURG

Turkse onheilstijding laat wegwerkers koud

'Auto's en DSM, die zijn pas gevaarlijk'

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het klamme zweet stroomt nog niet net tappelings van hun roodbruine gezichten. Ondanks de moordende hitte en hun zware fysieke inspanningen ogen ze, een uurtje na de middagschift, nog opvallend monter en kwiek. Nee, op hun tijdelijke werkplek pal langs de afrit van de Heerlense stadsautoweg nabij 't Loon zijn de nogal schokkende onheilstijdingen van de Turkse toxicoloog Burgaz nog niet doorgedrongen.

Maar ook bij het vernemen van een beknopte samenvatting van diens onderzoeksresultaten slaat de schrik Thomas van Waarden en Math Geelen allesbehalve om het hart. Hoewel zij, als willekeurige vertegenwoordigers van het jurevere gilde der wegwerkers, volgens Burgaz een sterk verhoogde kans lopen op kanker als gevolg van het bijna dagelijks inademen van bitumen-gassen. Bovendien, en tot overmaat van ramp, wijzen de bevindingen van diezelfde Turkse wetenschapper uit dat de gen-structuur – en daarmee het erfelijkheidsmateriaal – van asfalterders grote schade kunnen oplopen.

Van Waarden, 53 jaar en beroepshalve namens een Geleense

wegenbouwfirma al bijna dertig jaar in de weer met kokend asfalt, knippert niet eens met z'n ogen. „Het spijt me, maar daar lig ik toch echt niet wakker van. Meneer, zelf woon ik letterlijk onder de rook van DSM in Geleen. En neem nou maar van me aan dat dat veel gevaarlijker is. Sinds 1964 zit ik al op de weg, maar ik voel me nog altijd zo gezond als een paard. Trouwens, dat zeggen ook de artsen van de BGD (Bedrijfsgezondheidsdienst, red.). Daar laat ik me eens in de drie jaar van top tot teen onderzoeken. Vrijwillig ja, via het Sociaal Fonds Bouwnijverheid. Geloof me, ik heb nog nooit wat gemerkt. Ja, ik heb nog last van m'n rug. Maar dat is dan ook echt het enige. En van de meeste collega's zul je niet anders horen.”

Instemmend

Een van hen, zijn bijna dertig jaar jongere maat Math Geelen, knikt instemmend. Ook hij voelt zich na ruim negen jaar 'wegwerkers' naar eigen zeggen kerngezond. „Nee, ik heb absoluut nergens last van. Ja hoor, ook ik laat me door de BGD helemaal doorlichten. Geloof me, als wegwerker in Nederland hoef je je over je gezondheid geen enkele zorgen te maken. Sterker nog, het is zo'n beetje het mooiste beroep dat er is. Altijd lekker buiten, nooit achter een bureau. En dat kan toch lang niet iedereen van zichzelf zeggen.”

De beide wegwerkers uit Geleen zijn evenmin beducht voor een –

mogelijk fatale – ziekte op latere leeftijd, de harde Turkse onderzoekers ten spijt. Niet zonder reden, want hun vertrouwen in de als streng te boek staande Nederlandse arbeids(omstandigheden)- en milieu-wetgeving is onwankelbaar.

Van Waarden werpt zich op als resolute woordvoerder: „Vergeet niet dat ook in ons vak de tijd bepaald niet stilstaat. Als asfalterders werken we met moderne technieken en volgens strikte milieu-eisen. Dat blijkt ook wel, want de voorbije jaren is er in de alledaagse praktijk van ons beroep ontzaglijk veel veranderd. Praktisch alles gebeurt tegenwoordig machinaal en de meeste gevaarlijke stoffen en substanties die vroeger in het bitumen werden verwerkt, zijn allang verboden. Bovendien is de controle daarop heel scherp. Waarom denk je dat er op zoveel wegen spoorvorming optreedt? Precies, omdat er in de moderne wegenbouw met heel andere materialen dan vroeger wordt gewerkt. Nee, over de resultaten van dat onderzoek maak ik me echt niet druk. Maar ik kan me wel heel goed voorstellen dat de situatie in Turkije in dit opzicht totaal anders ligt. Net als in Oost-Europa trouwens. Daar nemen ze het niet zo nauw met allerlei zaken.”

Verkeer

Laten de gewraakte bitumen-gassen hen Siberisch koud, het voorbijrazende verkeer dat zich

• Collega-wegwerkers Thomas van Waarden (links) en Math Geelen, hier in actie langs de Heerlense stadsautoweg.

Foto: FRANS RADE

aan god noch gebod stoort, is volgens het wegwerkersduo pas echt levensgevaarlijk. „Dat ze daar maar eens wat aan doen. Wegafzetting of niet, er zijn legers automobilisten die je gewoon en zonder pardon van de sokken rijden. En dan bedoel ik

dus letterlijk. Het is me zelf al overkomen. Het is een beetje waarover ik praat. Het is een levensgroot wonder dat ik nog leef. Maar dat heeft dus niets te maken met bitumen...”

laurens schellen

Vereniging van landgenoot Vier zwerfzwachters Dien voor de rechter

De zwerfzwachters hebben een vereniging opgericht die de zwerfzwachters in Limburg wil verenigen.

'Legaal'

De vereniging heeft de bedoeling om de zwerfzwachters in Limburg te verenigen.

De vereniging heeft de bedoeling om de zwerfzwachters in Limburg te verenigen.

De vereniging heeft de bedoeling om de zwerfzwachters in Limburg te verenigen.

De vereniging heeft de bedoeling om de zwerfzwachters in Limburg te verenigen.

De vereniging heeft de bedoeling om de zwerfzwachters in Limburg te verenigen.

Pavarotti-concert levert f.360.000 op voor zwerfkinderen

De Pavarotti-concerten hebben de afgelopen jaren veel geld opgeleverd voor zwerfkinderen.

De Pavarotti-concerten hebben de afgelopen jaren veel geld opgeleverd voor zwerfkinderen.

China wil hervormen maar communisme niet afschaffen

China wil hervormen maar communisme niet afschaffen.

China wil hervormen maar communisme niet afschaffen.

Watertekort in beide Limburgen

Watertekort in beide Limburgen.

Watertekort in beide Limburgen.

TOEKOMST **HOBBY** **FORECA**

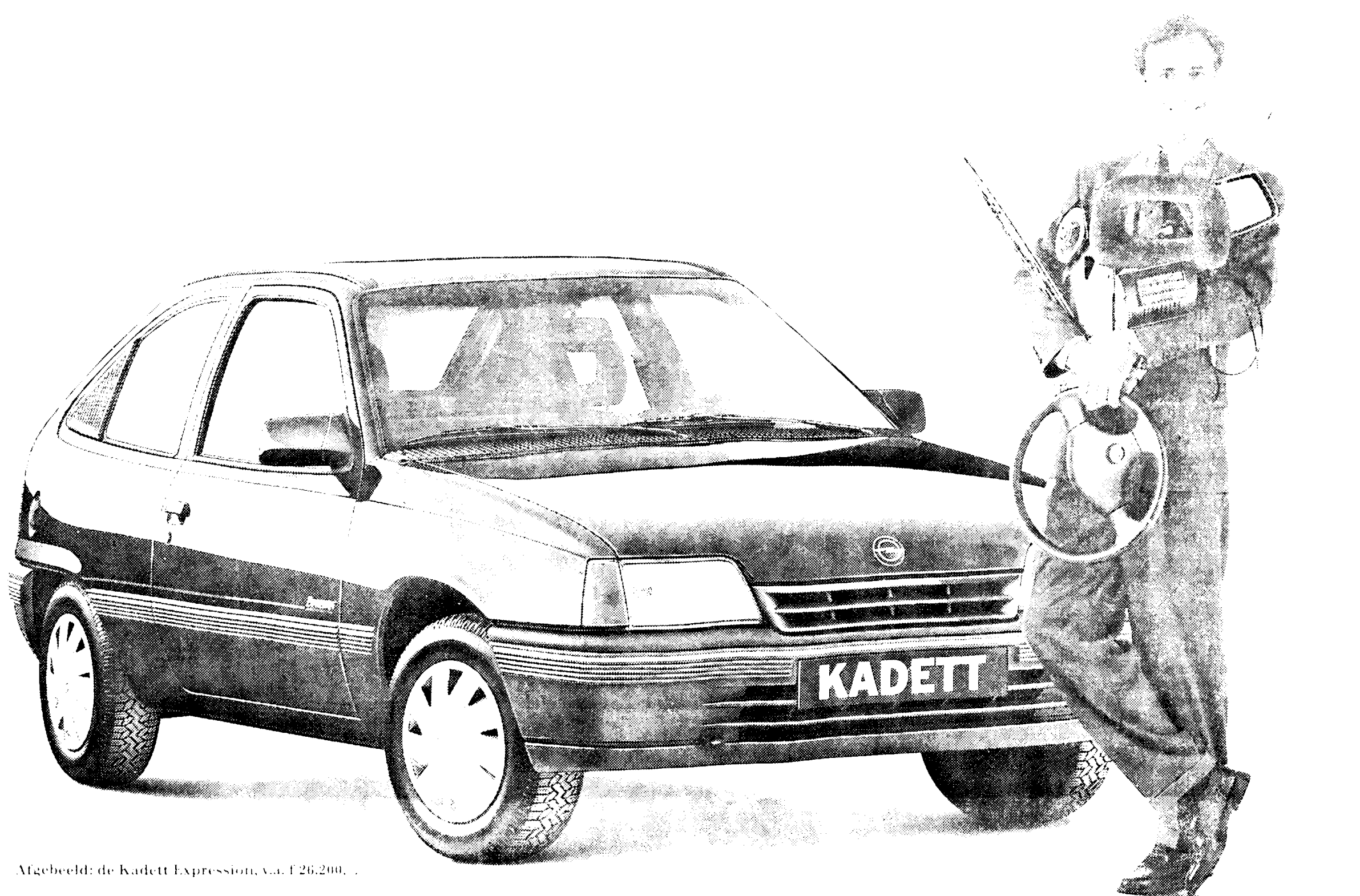
VAKBEKWAAMHEID CAREBEDRIJF
HANDELSKENNIS HORECABEDRIJF
VAKBEKWAAMHEID RESTAURANTBEDRIJF

Instituut Vakonderwijs Sagittariaan 24 6525 XG Heerlen
Instituut Vakonderwijs Heerlen

**Samen onder één dak,
ANWB en VVV.**

Reden tot feestvieren.
vinden de ANWB en VVV.
Kom daarom snel eens
langs om het vernieuwde
kantoor te bezichtigen en
om van de openings-
aanbiedingen gebruik te
maken.

ANWB

Abgebeeld: de Kadett Expression, v.a. f.26.200,-

DE OPEL-DEALER HEEFT NU EEN HEEL ROYALE BUI.

**Rubens
Damesmode,
Limburg's
grootste
collectie
Jonge
en
Elegante
Mode
in de
grotere
(46-58)
maten,
opent op
3 september**

in de
Oude Veemarktstraat 2,
hoek Emmaplein, Heerlen.

Rubens

Jonge en Elegante Damesmode
in 'n maatje meer

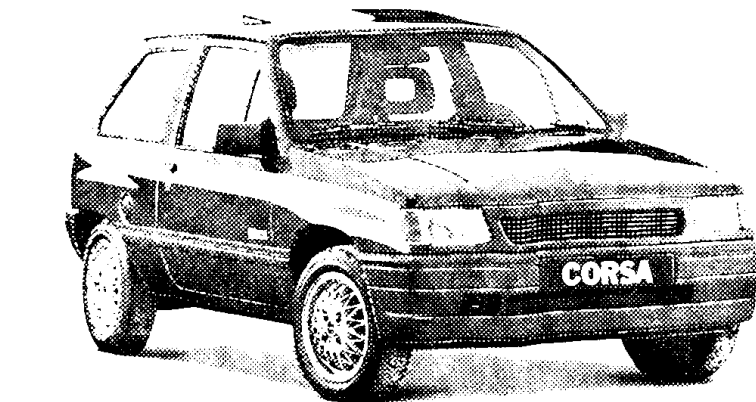
Oude Veemarktstraat 2 6411 JW Heerlen
Telefoon 045-718030

Wie de Opel-dealer kent, weet dat hij niet één van de moeilijkste is. Vooral niet nu het weer september is. Dat komt omdat september van oudsher Opel-maand is. Een maand waarin elke Opel-dealer uiterst royaal is.

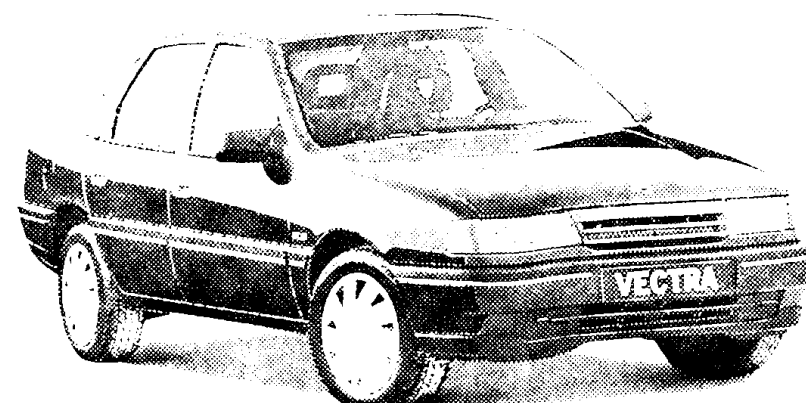
Dat merkt u niet alleen aan de gulle (inruil)prijzen die hij voor u in petto heeft. Maar ook aan de auto's. Wat te denken van de Kadett Expression. Een auto die nog nooit zo compleet was als nu. Voorzien van een in hoogte verstelbare bestuurdersstoel tot en met een waarschuwingszoemer voor brandend licht.

Of de Corsa Strada. Een buitengewoon zorgeloze auto voor in de stad. Of ver daarbuiten. Ook al voorzien van heel veel extra's. U wilt nog meer extra's? Dat kan. Voor f.695,- heeft u er een vanaf de fabriek gemonteerd transparant schuifkanteldak met jaloezie bij. Vier sportieve lichtmetalen 'Cross-spoke'-velgen, inclusief brede banden, kosten op de Strada slechts f.1210,-.

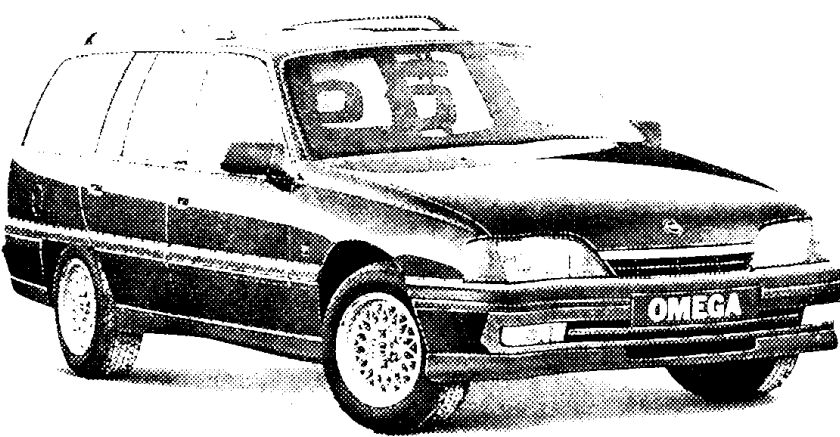
En dan de Vectra. De representatieve limousine die zichzelf al ruimschoots heeft bewezen. F

U rijdt al Opel Corsa v.a. f.19.530,-
Abgebeeld: de Corsa Strada, v.a. f.21.155,-

U rijdt al Opel Vectra v.a. f.33.100,-
Abgebeeld: de Vectra GLS, v.a. f.36.900,-

U rijdt al Opel Omega v.a. f.41.765,-
Abgebeeld: de Omega Diamond GL Stationwagon, v.a. f.52.750,-

afgebeelde Vectra GLS wordt geleverd inclusief stereo-inbouwset met 6 speakers en elektrische antenne, elektrisch verstelbare en verwarmbare buitenspiegels, in delen neerklapbare achterbank, getint glas, hoofdsteunen achter en centrale deurvergrendeling.

Of gaan uw gedachten meer uit naar de andere juweel, de Omega Diamond. Zowel zakelijk als privé biedt deze auto alles wat u maar wenst. Een stereo-inbouwset met 6 speakers bijvoorbeeld, getint glas, mistlampen, stuurbekrachtiging, lichtmetalen velgen, 'n exclusief lederen stuurwiel, centrale deurvergrendeling met anti-diefstalsysteem, twee-luik metallic- of mica-lak, en zo kunnen we nog wel even doorgaan.

Maar waarom gaat u niet even zelf lang? De hele maand september is de Opel-dealer in 'n uiterst royale bui. En dat betekent volop profiteren.

Look at Opel now!

KOM PROFITEREN: SEPTEMBERMAAND OPEL-MAAND.

MAASTRICHT - Belangenorganisaties verwijten het gemeentebestuur van Maastricht traagheid bij het scheppen van vestigingsmogelijkheden op industrieterreinen. Dat heeft tot gevolg dat de werkgelegenheid in deze gemeente straks in de knoei zal komen. Volgens het ETIL zijn in een periode van vijf jaar zo'n 4.000 extra arbeidsplaatsen nodig in Maastricht. Dat aantal wordt volgens woordvoerder René Verhoeven van de Maastrichtse Kamer van Koophandel niet gehaald als de gemeente Maastricht haar economisch beleid niet gaat bijstellen.

De belangenverenigingen van het bedrijfsleven in Maastricht vrezen dat ten gevolge van bezuinigingsplannen in deze gemeente het bedrijfsleven straks de boot zal missen. Het gemeentebestuur moet eindelijk maar eens aangeven hoeveel geld zij wil besteden aan het scheppen van banen en bedrijfsterreinen. De gemeenteraad heeft begin dit jaar de Structuurvisie 1990-2000 vastgesteld en de nota Economisch Beleid maar heeft dat

'Werkgelegenheid Maastricht dreigt in slop te raken'

beleid niet financieel ingevuld.

Dat zeggen het FNV Limburg c.q. Maastricht, de Kamer van Koophandel voor Maastricht, de Federatie Ondernemers Verenigingen Maastricht, de LOZO district Maastricht, de Limburgse Werkgeversvereniging district Maastricht en de Rijksconsulent voor Economische Zaken. Zij vragen het college van B en W met spoed samen met het bedrijfsleven en de sociale partners actiepunten op te stellen en hen

vóór medio september 1991 uit te nodigen om een gemeenschappelijk sociaal-economisch plan op te stellen.

Prioriteit

Hoge prioriteit wordt op voorhand al gesteld aan de aanleg van nieuwe bedrijfsterreinen. Een noodzakelijke voorwaarde voor het scheppen van een goed ondernemersklimaat. Wordvoerder René Verhoeven van de KvK Maastricht wijst erop dat de

vraag naar vestigingsmogelijkheden weliswaar fors is toegenomen maar dat in het gewest Maastricht in 1990 slechts vier hectaren werden uitgegeven, tegenover 40 hectaren in de Oostelijke Mijnstreek. „Maastricht laat daardoor nieuwe bedrijven en nieuwe werkgelegenheid aan zijn neus voorbijgaan,” aldus Verhoeven.

Het doorgroeien van de beroepsbevolking in Maastricht, de komende vijf jaar sterker dan elders in Zuid-Limburg, vereist extra inspanningen van het gemeentebestuur om nieuwe arbeidsplaatsen te realiseren. Ook het sluiten van de Belgische mijnen heeft z'n invloed op de werkloosheid in Maastricht, zo wordt gevreesd. In 1988 en 1989 is het aantal werknemers in Maastricht gegroeid met 1,8 procent per jaar. In Oostelijke Mijnstreek was die groei in die jaren 2,3 procent en in de Westelijke Mijnstreek 4,5 procent. Zelfs bij het landelijke percentage van 2,4 procent is Maastricht in die jaren achtergebleven, aldus wordt met zorg geconstateerd.

Hilderink vreest teloorgang wetenschappelijk onderzoek

Voorzitter RL-raad wil faculteiten afschaffen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De onderverdeling van een universiteit in faculteiten is achterhaald. Daarvoor in de plaats zou er een nieuwe organisatievorm moeten komen, waarbij onderwijs en onderzoek in projecten worden ondergebracht. Dat zei drs P.C. Hilderink, voorzitter van de Universiteitsraad van de Rijksuniversiteit Limburg, gisteren bij de opening van het academisch jaar. De officiële plechtigheid in de nieuwe collegezaal aan de Tongersestraat in Maastricht werd bijgewoond door premier Lubbers.

'Schuldig' aan deze ontwikkeling is volgens drs Hilderink de nieuwe onderzoeksschool. Met de oprichting van deze instituten wordt het wetenschappelijk onderzoek op universiteiten losgekoppeld van het onderwijs. „De nieuwe onderzoeksscholen bedreigen de universiteit in haar kern. De relatie tussen onderwijs en onderzoek is het meest essentiële kenmerk van de universitaire organisatie. De koppeling van beide zorgt onder andere voor het op niveau houden van het wetenschappelijk onderwijs en het doorgeven van wetenschappelijke ontwikkelingen naar de samenleving”, aldus drs Hilderink.

Hij riep de Nederlandse universiteiten op om snel te reageren op deze ontwikkeling. De voorzitter van de Universiteitsraad denkt daarbij aan een nieuwe organisatie-structuur: onderwijs en onderzoek worden ondergebracht in projecten, terwijl de koppeling tussen beide via de vakgroepen in stand wordt gehouden. Hij noemt dit de matrix-organisatie.

„Bij versterking van zo'n project-structuur komt de positie van de faculteiten in het geding. De facultaire indeling is namelijk te star voor vernieuwende projecten en biedt steeds minder garanties voor de koppeling van onderwijs en onderzoek. De universiteit moet zich dan ook afvragen of de invoering van

• Drs L. Vredevoogd: „Universiteiten koesteren te weinig hun talenten.”

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

een matrix-organisatie in plaats van faculteiten beter aansluit op de aspiraties van de instelling en beter garanties biedt voor de eenheid van onderwijs en onderzoek.

Talent

Drs L.E.H. Vredevoogd, voorzitter van het College van Bestuur, meent dat de universiteiten te weinig hun talenten koesteren. Dat heeft naar zijn mening te maken met het 'overdreven' streven naar gelijkheid binnen de universiteiten.

Drs Vredevoogd pleitte er gisteren dan ook voor om het ter beschikking stellen van geld en middelen te koppelen aan de geleverde prestaties. Dat wil zeggen dat vakgroepen of studenten die meer resultaten

boeken ook meer mogelijkheden voor hun onderzoek moeten krijgen.

De Rijksuniversiteit Limburg reikte gisteren tevens haar jaarlijkse wetenschappelijke prijs, de Edmond Hustinxprijs, uit. Deze ging naar di

ir Wiebe E. Bijker, hoofddocent bij de studierichting Cultuur en Wetenschapsstudies van de Faculteit der Algemene Wetenschappen. Hij krijgt de prijs van 15.000 gulden voor zijn proefschrift 'The Social construction of Technology'.

Tweede verdachte in moordzaak Schormans

Van onze verslaggever

HEERLEN/BRUNSSUM - In de moord op Nico Schormans, de Heerlenaar die op vrijdag 16 augustus jl. om 23.30 uur dood in zijn woning aan de Cambriumstraat 42 werd aangetroffen, is de mogelijke betrokkenheid gebleken van de 19-jarige G. v. V. uit Brunssum.

Van V. was reeds gearresteerd in verband met een gewapende overval in Brunssum. Reeds eerder hield de politie de

35-jarige P.D. uit Brunssum aan als verdachte in de moordzaak Schormans.

Beide verdachten zijn nog steeds ingesloten. Zij blijven ontkennen bij de moord betrokken te zijn. Schormans kwam om het leven door meerdere pistoolschoten.

Donderdag wordt P.D. voorgeleid aan de Raadkamer in Maastricht. Het 25 man sterke recherche-bijstandsteam is nog steeds bezig met het onderzoek in deze moord.

Van onze verslaggever

HEERLEN - De telefoon staat roodgloeiend bij Paul van der Hijden, de secretaris van de Vakantiestichting ORA. De kranten en de radio hebben het nieuws over de sluiting per 1 november groot gebracht, nu is het aan hem om uitleg te geven over dat opmerkelijke besluit. „We kunnen niet anders. We hebben dit jaar 7000 gasten. Om de exploitatie draaiende te houden hebben we minstens 10.000 nodig. Vorig seizoen haalden we dat nog, maar nu niet meer,” aldus de secretaris. Het oordeel lijkt geveld, het ORA-hotel voor gehandicapten gaat dicht. Tenzij er een wonder gebeurt en iemand 1,5 miljoen gulden op tafel legt voor een totale aanpassing van het hotel.

Op 20 december 1961 werd de vakantiestichting ORA opgericht met het doel een centrum in te richten waar gehandicapten vakantie konden houden. In maart 1972 werd het ORA-hotel aan de Ganzeweide in gebruik genomen. Vanaf het begin is de financiële situatie moeilijk.

„Eind jaren zeventig begin jaren tachtig moest het gebouw gerenoveerd worden. Kosten 1,2 miljoen. Ondanks acties komt dat geld er

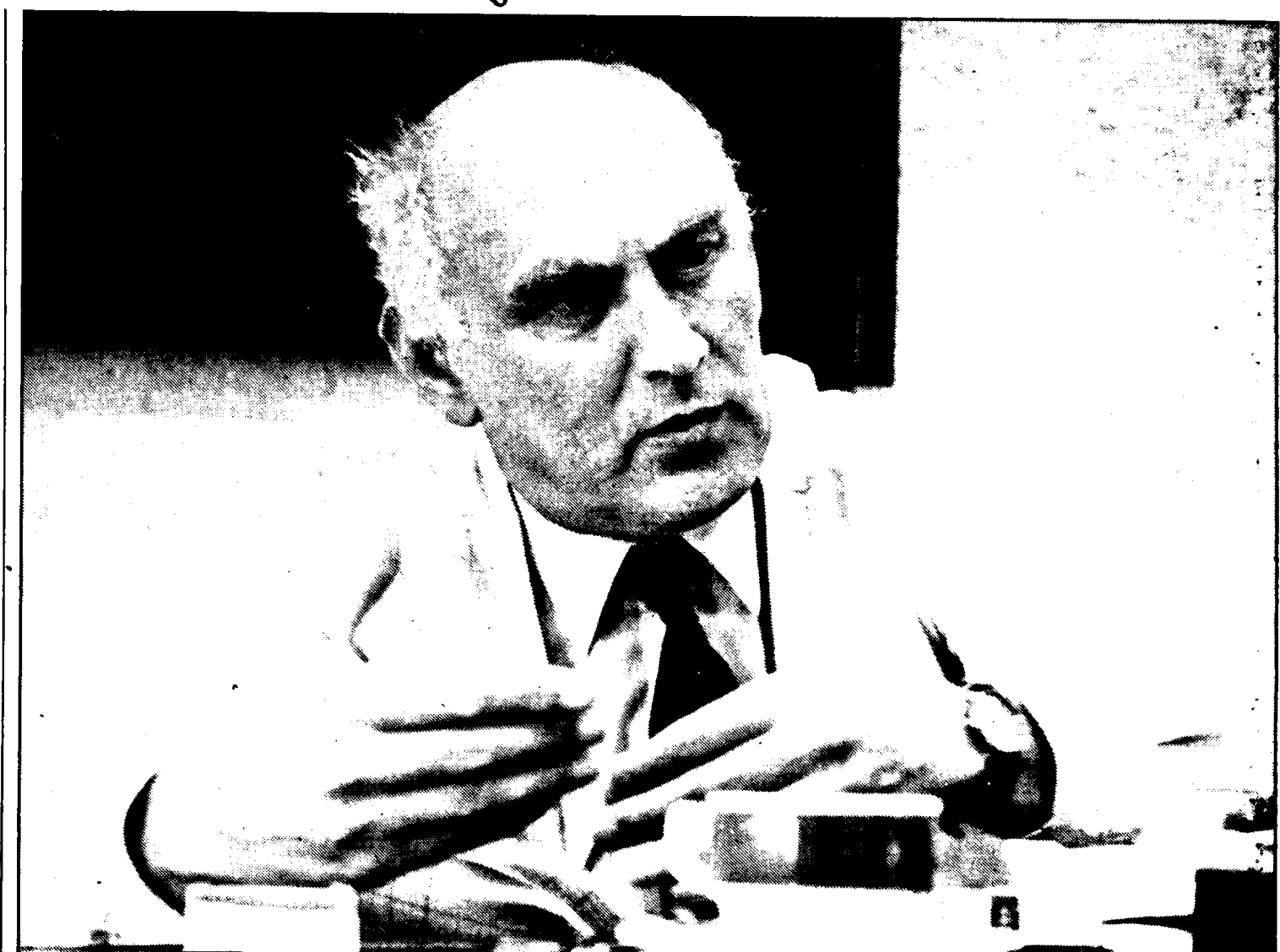
Anderhalf miljoen nodig voor renovatie gebouw

Slechts een wonder kan ORA-hotel nog redden

niet en blijft ORA met een schuld van 1,1 miljoen zitten. Een bedrag dat later door het Fonds van Sociale Instellingen wordt afgekocht. „Het ORA-hotel kan geen kapitaalslasten dragen. We kunnen de totale prijs van het hotel niet verhalen op de vakantiegangers. Dat zijn uitkeringsgerechtigden, zij kunnen dat niet opbrengen. We komen met onze exploitatie niet rond, maar dat moet er niets bijzonders gebeuren.”

Comfort

En dat bijzondere gebeurt nu net wel. De gehandicapten die in Heerlerheide op vakantie komen, willen enig comfort in de vorm van toilet en douche op de kamer. Dat is er niet. Gevolg hiervan is

• Jan Smeets is de afgelopen jaren herhaaldelijk in botsing gekomen met de vakbonden en de ondernemingsraad. Foto: PETER ROOZEN

Vervolg van pagina 1

BORN - Als het hem bij Volvo Car eens niet meezat, gebruikte Jan Smeets een oude truc om zich af te reageren. Hij liep met een stalen gezicht naar buiten, maar eenmaal in zijn auto (een luxe Volvo, niet uit Born maar uit Zweden) vloekte en tierde hij op huis aan. „Thuis in Weert was ik dan alles kwijt. Ik heb nooit een nacht wakker gelegen van de problemen bij Volvo Car en ben bijna altijd lachend naar mijn werk gekomen.”

Jan Smeets (52) is bezig aan zijn laatste maand als directeur van de Volvo-autofabriek in Born. Per 1 oktober wordt hij opgevolgd door Jacques Huberts (46). Een man die bij Smeets op 'het voorkeurslijstje' stond. Huberts mag de aanstaande samenwerking met de Japanners van Mitsubishi in goede banen gaan leiden. Smeets heeft daar geen zin meer in. Elf jaar heeft hij de autofabriek aangevoerd. „Er breekt hier nu een geheel nieuwe periode aan. Een mooi moment om op te stappen. Ik heb geen trek in nog eens tien of elf tropenjaren. Ik kies mijn tropen liever zelf.”

In een kantoor bij zijn huis in Weert start hij een adviesbureau: Euro Management Service. Hij gaat er (vooral Limburgse) bedrijven helpen om intern orde op zaken te stellen.

Kennissen

De grote kennissenkring die Smeets in de afgelopen jaren

Directeur Smeets ruilt Volvo in

heeft opgebouwd komt hem nu van pas. Als Volvo-directeur en als voorzitter van de Limburgse Werkgevers Vereniging (LWV) heeft hij overal met de grote beslissers het glas geheven. Zowel bij multinationals als bij de overheid zwaaien nu de deuren voor hem open. En hij is van plan daar gretig gebruik van te maken. Al bestaat de kans dat hij binnenkort wat aan prestige moet inboeten. Smeets gaat het algemeen bestuur van de LWV vragen of ze hem nog wel als voorzitter willen hebben, nu hij een eenpersoons bedrijfsadviesbureau begint.

Toen hij in juli zijn vertrek aankondigde, was dat meteen aanleiding tot allerlei speculaties. Slechts weinig mensen geloofden dat hij werkelijk opstapt om voortaan als zelfstandig adviseur door het leven te gaan. „Smeets was bang dat zijn hoofd zou rollen toen Volvo in de top zou gaan saneren,” zo luidt een van de geruchten.

Hij drukt dergelijke verhalen echter resoluut de kop in. „Het was al jaren mijn wens om eigen baas te zijn. Ik zit hier nu elf jaar en heb alles meegemaakt.”

De komst van de Japanners is geen extra motief geweest om de hielen te lichten. „Hun opmars is niet echt te stoppen. En dan kun je beter samenwerken. Van alle keuzes is het huwelijk met Mitsubishi het beste.” Maar over de manier van werken die Mitsubis-

hi wellicht in Born wil doorvoeren, heeft Smeets zijn twijfels.

„Als je de Japanse methodes precies kopieert, ga je de mist in. Daar werkt bij voorbaat iedereen mee om de produktie te verbeteren. In Nederland is dat een illusie. Hier moet je de verantwoordelijkheden en bevoegdheden decentraliseren. Dan voelt iedereen zich verantwoordelijk voor zijn eigen taak. Die weg zijn we twee jaar geleden al ingeslagen en dat is de route die Huberts ook wil volgen.”

Energie

„De jaren hier hebben veel energie gekost”, bekennt Smeets. „Het was niet altijd rozegeur en maneschijn.” Het personeel kan dat beamen. Met name de ondernemingsraad is niet zo rouwig om zijn vertrek. In het verleden heeft het herhaaldelijk geknetterd in het overleg. „Smeets heeft zijn tijd gehad,” laat een OR-lid weten. „Hij raakte vastgeroest in bepaalde denkpatronen. Het is goed dat er straks weer een frisse wind door het bedrijf waait.”

De vertrekkende directeur beaamt dat hij niet de makkelijkste is. „Ik ben eigenwijs en neem geen blad voor de mond. Je moet, vind ik, niet al te lang met de ondernemingsraad door blijven vergaderen. Democratie is mooi, maar het mag niet leiden tot besluiteloosheid. Die opstelling is me wel eens kwalijk genomen.”

(ADVERTENTIE)

OOK MOOIE OGEN HEBBEN SOMS HULP NODIG...

KONTAKTLENZEN-BRILLENESPECIALZAAK

Henssen

Honigmanstraat 37, Heerlen
Telefoon 045-716705

Oogmeetkundige - Opticien - Kontaktlensspecialist

Officier in beroep tegen vrijspraak

MAASTRICHT - Officier van justitie mr P. van Hilten is bij het Gerechtshof in Den Bosch in beroep gegaan tegen het vrijsprekend vonnis van de rechtbank te Maastricht in de strafzaak tegen de 36-jarige in de stad wonende Griekse kastelein G.K. Op 16 mei schoot deze in zijn café de 25-jarige Turk Y.Y. neer.

Officier Van Hilten noemde het een 'regelrechte executie' en eiste acht jaar gevangenisstraf. De rechtbank daarentegen achtte sprake van noodweer en sprak de man woensdag 28 augustus bij vervroegde uitspraak vrij.

subsidie toe te kennen. „De gemeenteraad van Heerlen hebben we niet lastig gevallen met subsidieverzoeken aangezien we vinden dat het ORA-hotel geen plaatselijke voorziening is.”

Naam

„Met veel enthousiasme en inzet is het ORA-hotel van de grond gekomen. Heerlen heeft daardoor in de gehandicaptenwereld een goede naam gekregen. We hebben er veel plezier aan gewerkt. Het spijt ons en het stemt ons bitter, dat daar nu een einde aan moet komen. Niet door het gebrek aan enthousiasme, maar door ons onvermogen om financiële middelen te werven,” aldus de ORA-secretaris.

De vakantiegangers die momenteel in het ORA-hotel verblijven (dat zijn er maar acht, maar donderdag komt er een groep van 38 bij) zijn teleurgesteld. „De mensen maken zich ook grote zorgen over de toekomst. Veel van hen komen hier al jaren achtereen op vakantie en ze vragen zich af waar ze nu naar toe moeten,” aldus één van de hotelmedewerkers. „Ze zijn hier op vakantie, dus we proberen echt wel over andere dingen te praten, maar onwillekeurig kom je toch op dit thema uit.”

Bom op terrein Ceramique

MAASTRICHT - De uitvoering van de plannen om op de terreinen van de voormalige aardewerfabrieken Ceramique in Maastricht een nieuw stadswijk te kunnen verwezenlijken wordt voor onbepaalde tijd uitgesteld. Aanleiding tot de onverwachte vertraging vormt de aanwezigheid van een bom uit de Tweede Wereldoorlog. Nader onderzoek moet uitwijzen hoeveel tijd gemoeid zal zijn met het demonteren van het projectiel.

Dit heeft een woordvoerder van het ABP in Heerlen, de belangrijkste belegger in het rond 600 miljoen gulden kostende project, gisteren bekendgemaakt.

Benoeemingen in bisdom Roermond

ROERMOND - Kapelaan J. Fraats van de Christus Koningparochie Geleen is benoemd tot pastoor van deze parochie en ook van de parochie Verrijzenis van onze Heer Jezus Christus in Geleen.

Pastoor A. Vizzino van de H. Geestparochie Heerlen is benoemd tot pastoor van de parochie H. Antonius van Padua in Maastricht.

Tot pastoor van de parochie H. Cornelius te Swartbroek is pater T. Kammerer (OFM) benoemd.

Pater A. Schoenmakers (CP) is benoemd tot administrator van de parochie H. Naam Jezus te Broekhuizen en van de parochie H. Lambertus te Swolgen.

Tot rector van het bejaardencentrum 'Amby' te Amby is pater J. Rousseau (SMM) benoemd.

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

20 meter in de Emmastraat, voorbij ABN-bank

Helder en onvergelijkbaar

contactlenzen-brillenspecialzaak

P. HOPPENBROUWERS
EMMAPLEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984

Met onze bekende garanties

bioscopen

HEERLEN

Royal: Pointbreak, dag. 18.30 en 21 uur, vr tm zo ook 15 uur. **Rivolt:** Teenage Mutant Ninja Turtles 2, tm zo 14.30 uur. **Backdraft,** dag. 20.30 uur, vr tm zo ook 16.30 uur. **Maxim:** Highlander 2, dag. 18.30 en 20.30 uur, vr tm zo ook 14.30 en 16.30 uur. **H5:** Robin Hood: prince of thieves, dag. 14.30 en 21 uur. **Teen Agent,** dag. 14.15, 18.45 en 21.15 uur, za zo ook 16.15 uur. **The Naked Gun 2 1/2,** dag. 14.19 en 21.30 uur, za zo ook 16 uur. **Switch,** dag. 19 en 21.30 uur, za zo ook 17 uur, ma di do ook 14 uur. **Return to the Blueagoon,** dag. 19 uur, za zo ook 17 uur, ma di do ook 14 uur. **Assepoester,** vr tm zo en wo 14 en 15.30 uur. **Hudson Hawk,** dag. 21.30 uur. **De kleine zeeemmerin,** vr tm zo en wo 14 en 15.30 uur.

SCHAESBERG

Autokino: The Naked Gun 2 1/2, dag. 21 uur. **Firebirds,** vr za 23.15 uur.

MAASTRICHT

Mabi: Backdraft, vr tm zo 14.30, 18.30 en 21.15 uur, ma tm do 21 uur, wo ook 14.30 uur. **Oscar,** vr tm zo 14.30 uur en 21.15 uur, ma tm do 21 uur, wo ook 14.30 uur. **Teenage Mutant Ninja Turtles 2,** vr tm zo en wo 14.30 uur. **Teen Agent,** vr tm zo 18.30 en 21.15 uur, ma tm do 21 uur. **Point Break,** vr tm zo 14.30, 18.30 en 21.15 uur, ma tm do 21 uur, wo ook 14.30 uur. **Cine-K:** Dances with wolves, dag. 20 uur. **Cinema-Palace:** Robin Hood: prince of thieves, dag. 17.15 en 20.45 uur, vr tm zo ook 14 uur. **The Naked Gun 2 1/2,** vr tm zo 14.30, 18.30 en 21.15 uur, ma tm do 19 en 21.30 uur. **Switch,** dag. 18.30 en 21.15 uur. **Assepoester,** vr tm zo 14 en 16 uur. **Lumiere:** Ju Dou, dag. 20.30 uur. **Crimes and misdemeanors,** dag. 22.30 uur.

GELEEN

Roxy: Backdraft, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Studio Anders:** The Naked Gun 2 1/2, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur.

SITTARD

Forum: Robin Hood: prince of thieves, dag. 20.30 uur, zo ook 14 uur. **Dances with wolves,** dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Alice, wo 20.30 uur.

ECHT

Royal-MicroRoyal: The Hard Way, vr tm di en do 19.30 uur, zo ook 17 uur. **Dances with wolves,** vr tm di en do 20 uur. **The Doors,** vr tm di en do 21.45 uur, zo ook 17 uur.

ROERMOND

Royal: Backdraft, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Assepoester,** wo 14.30 uur. **Royaline:** The Naked Gun 2 1/2, dag. 20.30 uur, zo ook 14.30 en 16.30 uur, wo ook 14.30 uur.

exposities

HEERLEN

Openbare Bibliotheek, Raadhuisplein 20. Expositie met schilderijen en tekeningen van Theo Lenssen. Tm 23.9, geopend ma tm do 16.20 uur, di, wo en vr 14-17 uur, za 10-13 uur. **Bezoekerscentrum Schrieversheide, Schaapskooiweg 99.** Expositie 'Roofvogels in Nederland'. Tm 23.9, geopend van di tm zo van 11-17 uur. **Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 19.** Tentoonstelling 'D'. **LANDGRAAF**

Raadhuis. De Bokkerijders in de literatuur. Van 6/12 tot 23/9, open ma tm vr 9-12 uur, ma en do ook 14-16 uur, do ook 17-19 uur. **Galerie Gaudi, Hereweg 83.** Lennie van Vugt, objecten en Petra Dijkers, tekeningen en schilderijen van 1.9 tot 6.10, do tm zo van 10 tot 17 uur. **Ipo-mal Galerij, Kerkberg 2.** Werk van May Ennes, 31.8-18.30, 17 uur, 1.9-11.18 uur. Verder vr 17-20 uur, en za en zo 14-17 uur, tm 22.9.

BRUNSSUM

Galerie Het Kijkraam, Akerstraat 124. Expositie van Jenny Roost en Thea en Adri Zoethout. Tm 1.9, open di tm zo van 14-18 uur. **d'r Brikke-Oey,** Landplein 5a, hommage aan een tuin, werken van Paula Janken-Wolfs, tot 23.9, ma tm vr van 10-12, van 14-17 en van 19-21 uur. Zo van 15-17 uur.

MAASTRICHT

Bonnefantenmuseum. Dominikanerplein 5. Expositie met schilderijen van Ray Smith. Van 7.9 tm 3/11, open di tm vr van 10-17 uur en za en zo van 11-17 uur. **Natuurhistorisch Museum.** De Bosquetplein 6-7. Foto-expositie door natuurfotografen. Open ma tm vr 12.30-17.30, 17 uur, za en zo 14-17 uur. **Dominicanerkerk, Seroep.** De hangenwereld tentoongesteld. **Galerie Henn, St. Nicolaasstraat 26c.** Expositie met werk van Els Ceulemans, Wim Salvi, Tuur Faeks, Gert-Jan Dols en Theo Lenssen. Tm 7.9, open 18-21 uur. **Ut straat met de kiekdoes.** Bogaardenstraat 43. Schilderijen, 5.10, wo tm 14-18 uur. **Kamer van Koophandel, Het Bat 2.** werken van Joop Vughs, tm 21 okt ma tm vr 8.30-16 uur. **Galerie Anny van der Besselaar, Tafelstraat 6a.** Expositie van Thea Houben en Nell Heins. Van 7.9 tm 23.9, groepen van do tm zo 13-17.30 uur. **Kadekelders, Basiss, Acht kunstwerken in acht kadekelders.** Van 5/9 tm 23.9, geopend van do tm zo 13-17 uur.

MARGRATEN

Galerie Keramiek, Groot Welsden 48. Permanente expositie van Natascha Rietter en Siegfried Gorinskat. Open di tm zo 13-17 uur.

BUNDE

Amro-bank. Schilderijen en aquarellen van Toke Custers-Engelen. Tm 15.9, open tijdens kantooruren.

EYS-TRINTELEN

Sio2, Eysweg 4. Schalen en schotels van Christianne Roovers. Tm 2.9, open do tot 14-17 uur.

Parelmart trok 20.000 bezoekers

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De organisatoren van de Parelmart in Brunssum schatten dat er tussen de 20.000 en 25.000 mensen op de zaterdag gehouden markt geweest zijn. „Het was erg warm, maar dat heeft de mensen er niet van weerhouden naar Brunssum te komen”, aldus één van de organisatoren.

Bij de standwerkers ging de eerste prijs naar Van Schaik, die pannen waarin niets kon aanbranden, aan de man bracht. Mevrouw Hill uit Kerkrade won de eerste prijs in de categorie 'best verzorgde kramen'. De jeugdprijs ging naar Eveline Huizinga en Jeanine Stoffelen, terwijl Peter Heijnen de prijs van het blad Brunssum Actueel in de wacht sleepte. Fred Sluis won de persprijs omdat hij speciale graafpennen verkocht. Hij kreeg een door het Limburgs Dagblad ter beschikking gestelde beker.

● *Er was niet alleen heel wat te koop op de Parelmart, maar ook heel wat te zien: straattheater bijvoorbeeld.*

Foto: FRANS RADE

Besluit over wegsleepregeling medio 1992

Heerlen wacht met invoeren wielklem

Van onze verslaggever

HEERLEN – De gemeente Heerlen neemt halverwege 1992 een besluit over de invoering van de wielklem en daarmee verbonden wegsleepregeling.

Eerst wacht Heerlen de resultaten af van het fiscaliseren van de parkeerboetes per 1 januari 1992. Afhankelijk van het parkeer- en betaalgedrag van de automobilisten komt de wielklem er al dan niet.

Wie vanaf volgend jaar verkeerd parkeert in Heerlen krijgt niet langer een bekeuring, maar een belastingaanslag in de vorm van een 'naheffing'. Die gaat 65 gulden kosten. De maatregel betekent dat de opbrengst van de boetes rechtstreeks in de gemeentekas vloeit.

De plaatsen waar per 1 april het vergunningparkeren voor belanghebbenden is ingevoerd vallen buiten de fiscalisering. Als een besluit wordt genomen over de wielklem, wil het Heerlense college meteen ook bekijken of ook voor de vergunningparkerplaatsen met naheffingsaanslagen gewerkt moet worden.

De invoering kost Heerlen eenmalig 95.000 gulden. In 1992 levert het nieuwe systeem een batig saldo van een ton op, zo verwacht de gemeenteraad.

Man ten onrechte aangehouden

Van onze verslaggever

URMOND – Een man uit Culemborg is ten onrechte aangehouden op verdenking van auto-diefstal. De aanhouding vond plaats op het parkeerterrein bij Motel Van der Valk in Urmond. De man bleek toch de eigenaar van de auto, die hij ogenschijnlijk wilde stelen.

De auto is wel vijf dagen geleden echt gestolen in Utrecht, maar nog dezelfde dag teruggevonden in Harderwijk en terugbezorgd bij de eigenaar, W. Stoker uit Culemborg. De wagen stond echter nog steeds als gestolen geregistreerd.

De politie van Stein hield de auto in het oog. Toen plotseling een man uit het Motel kwam en in de auto stapte, dacht men beet te hebben. Op het bureau wist hij de agenten er snel van te overtuigen dat hij de rechtmatige eigenaar van de auto was.

● Het diamanten paar Bukowski-Bydolek.

Foto: FRANS RADE

per persoon

Diamanten paar

Het 60-jarig huwelijksfeest van Maria en Wadislous Bukowski-Bydolek, wonende aan de Anjelierstraat 60 in Heerlen, wordt morgen in huiselijke kring gevierd. De mis wordt om 11 uur opgedragen ten huize van het diamanten paar. Het echtpaar Bukowski heeft 2 kinderen, 8 kleinkinderen en 7 achterklein-

kinderen.

Robijnen jubilaris

De heer A. Rothkrantz uit Landgraaf viert op vrijdag 6 september zijn 40-jarig dienstjubileum bij Vloetjonge in Maastricht. Het bedrijf biedt de heer Rothkrantz vrijdag van 18.30 tot 20 uur een receptie aan in Auberge De Rousch, Kloosterkensweg 17 te Heerlen.

Autodief opgewacht

MONTFORT – Toen zondag omstreeks 17.00 uur nabij camping de Reigershorst te Montfort een in Roermond gestolen Opel Kadett werd aangetroffen, besloot de rijks-politie van Herkenbosch en Echt te gaan posten. Op het moment dat de bestuurder wilde weggrijden, werd hij aangehouden. De 26-jarige G. C. uit Brunssum bekende snel.

Schutterij schenkt 11.000 gulden voor herstel klokketoren

BOCHOLTZ – Kruisboogschutterij St. Henricus Bocholtzerheid schenkt 11.000 gulden voor het herstel van de kerktoeren van Bocholtz. De toren verkeert in deplorabel staat en de kerkklokken zwijgen sinds lang. De schutterij bestemd eerder al de opbrengst van haar eeuwfeest, in totaal vijftien miljoen voor dit goede doel.

Een speciale commissie onder aanvoering van burgemeester Teheux kende voorts vier projecten elk een bedrag van 1000 gulden toe. Het zijn kinderdagverblijf het Knoevelhofke in Nieuwenhagen, de Jacobs-Boelstichting van de verpleegkliniek in Heerlen, de Parochiale Ziekenzorg Bocholtz en de buurtvereniging Bocholtzerheide.

Tijdens de slotbijeenkomst van het jubileumfeest op zaterdag 5 oktober in zaal Coerver in Bocholtz werden de schenkingen feestelijk overhandigd.

Info-avond over milieu in Kerkrade

KERKRADE – Een informatieve avond over de huisvuilproblematiek, met als aanleiding de voorgenomen invoering van de mini-container in Kerkrade.

Groen Links afdeling Kerkrade en de stichting Milieufederatie Limburg houden deze bijeenkomst op dinsdag 10 september om 20.00 uur in café Nuland, Nulanderstraat 71, Kerkrade.

Mieke Berg en Ine Crouzen van het Samenwerkingsverband Milieuvoorzichting Limburg houden een inleiding, daarna kan het publiek vragen stellen aan een forum.

Forum over wao-plannen

HEERLEN – De PvdA-afdeling Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth en Voerendaal houden op maandag 9 september een forumdiscussie over de wao-plannen van het kabinet.

De titel van de avond luidt 'De grenzen van de maatschappelijke solidariteit'. Aanvang om 20.00 uur in het Cornelishoes, Heulsstraat 2, Heerlen.

Aan de discussie nemen deel: PvdA-Tweede Kamerlid J. van Nieuwenhoven, CDA-Tweede Kamerlid A. Paulis, R. Caljouw-Rooyackers, lid van het DB van de Abvakabo, M. van Stralen, directeur GAK.

G. Baetsen, voorzitter Arbeidsongeschiktheitsplatform Limburg en discussieleider Nic tummers, PvdA-Eerste Kamerlid, completeren het forum.

Korting voor minima Heerlen

HEERLEN – Mensen met een minimuminkomen kunnen in Heerlen in aanmerking komen voor allerlei kortingen onder andere bij schouwburg, de openbare bibliotheek, de muziekschool, het lidmaatschap van sportverenigingen, peuterspeelzalen, het Kreativiteitscentrum en de Volksuniversiteit.

De gemeente Heerlen heeft de kortingsregeling voor minima opnieuw met een jaar verlengd. Bij het Gemeentelijk Informatiecentrum en diverse openbare instellingen ligt een folder, waarin de regeling precies uit de doeken wordt gedaan.

Kerkrade en Heerlen in voor 'delen' archivaris

HEERLEN/KERKRADE – Het college van Heerlen wil de functie van stadsarchivaris voortaan 'delen' met Kerkrade.

In beide plaatsen werd deze baan recent vacant, in Heerlen omdat Jo Jamar is benoemd tot Rijksarchivaris in Limburg.

Het Kerkrade gemeentebestuur zou zeer positief staan tegenover het Heerlense idee. „Elke vorm om dit te regelen is voor Kerkrade in principe bespreekbaar”, schrijven burgemeester en wethouders van Heerlen. Ze vragen de raad toestemming voor nader onderzoek van het plan in samenwerking met Kerkrade.

Het Heerlense college denkt aan een gemeenschappelijke regeling, aan een dienstverleningscontract of aan een part-time benoeming bij een van beide steden.

Marswedstrijden van sjpass- en joekskapellen

Oude WMC-stijl herleeft zondag

Van onze verslaggever

KERKRADE – Marswedstrijden zoals ze in de beginjaren van het Wereld Muziek Concours in Kerkrade gehouden werden, staan voor zondag aanstaande in Kerkrade op het programma. In het kader van het 25-jarig bestaansfeest van de Eerste Kerkrade Megafoon Club (EKMC) worden marswedstrijden gehouden in de Stationstraat; op dezelfde plek waar in 1951 voor het eerst muziekcorpsen in het kader van het WMC deze marswedstrijden plaats vonden.

Het grote verschil met 40 jaar gele-

den is, dat er geen sprake is van serieus muziekmaken. Want de deelnemers zijn allemaal sjpass- en joekskapellen, net als de EKMC.

Vanaf 14 uur stappen ze zondagmiddag parmant door de Stationstraat, die speciaal voor dit doeleinde feestelijk wordt versierd. Zo'n 20 kapellen hebben inmiddels al ingeschreven. Daaronder: 'Soos van de Baan' uit Geleen, Royal Fanfare Echo des Montagnes uit Waimes België, Pipe-band uit Heerlen, Vuur d'r Joeks uit Landgraaf, Katerjacht van Maastricht, 'Gister ging 't Good' uit Brunssum, 'Leider kein Preis' uit Kerkrade.

De bewoners van de Stationstraat tekenen voor de organisatie van het feest. Diverse werkgroepen zijn in het leven geroepen om alles in goede banen te leiden. Onder andere is de WMC-omroep van het eerste uur, Sjaak Heetman, bereid gevonden om als omroeper te fungeren.

Na afloop van de marswedstrijden volgt een optocht van alle deelnemende kapellen door het centrum van Kerkrade en die tocht eindigt op de Markt, waar de prijsuitreiking plaatsvindt. Daarna wordt de jubilerende Megafoonclub zelf in het zonnetje gezet en om 21 uur staat nog een concert van een Tsjechische blaaskapel op het programma.

Het programma is voorbereid door een 'Joebelcommissie' onder voorzitterschap van Bert van de Weijer, die ook de functie van voorzitter van het Wereld Muziek Concours bekleedt. De jury bestaat uit Wiel Buck, de ere-president van de Kerkrade carnavalsvereniging, oud-burgemeester Jo Smeets van Kerkrade en dirigent Ger Withag.

klein journaal

oostelijke mijnstreek ☎ redactie: 739282

Heerlen

● De borstvoedingsgroep LLL start op woensdag 4 september weer met informatie-ochtenden. Men kan baby's en peuters meenemen. Voor informatie: mevrouw Weijers, ☎724459.

● De Contactgroep Voedselallergie houdt op donderdag 5 september om 20.30 uur een bijeenkomst in gemeenschapshuis Caumerbron, Corisdragsweg 197. Dr J. Lambers, huisarts, verzorgt de lezing. Men dient zich aan te melden bij mevrouw Janssen, ☎424289.

Brunssum

● De gymclub voor kinderen met CARA in de leeftijd van 5 tot 8 jaar gaat op woensdag 4 september weer van start. De kinderen kunnen van 15 tot 16 uur terecht in de kleine gymzaal van de LOM-school Egge-

rank, De Insel 21 (naast het ziekenhuis). Voor informatie een aanmelding: mevrouw Krijnen ☎224887 of mevrouw Curfs ☎419351.

● De fractie D'66 houdt donderdag om 20.30 uur openbaar fraktiebijeenkomst in café De Postwagen aan de Raadhuisstraat.

● Het mannenkoor RMK'21 houdt zaterdag 7 september van 10 tot 14 uur de maandelijkse snuffel- en rommelmarkt in gemeenschapshuis Concordia. Voor informatie: ☎274243 of 252858.

Bocholtz

● De fanfare St. Cecilia heeft van 5 tot en met 8 september de Musikkapelle Flaurling uit Tirol te gast. Op vrijdag 6 september om 20 uur geven de verenigingen een galaconcert in de Harmoniezaal. Zaterdag om 14 uur zijn de Oostenrijkers op de Markt in Kerkrade te beluisteren, waar zij het 40-jarig bestaan

van het WMC opluisteren.

Kerkrade

● Het IVN maakt zondag een dagwandeling in de omgeving van Gulpen. Iedereen kan gratis deelnemen. Men vertrekt om 11 uur vanaf het busstation in Gulpen, te bereiken met lijn 47 vanuit Kerkrade.

Landgraaf

● In Schaesberg gaat donderdag een nieuwe serie informatie-ochtenden van de borstvoedingsgroep LLL van start. Voor informatie: mevrouw Lussenberg, ☎320179.

● Op het kruispunt Europaweg-Grensstraat wordt begin volgend jaar een mini-rotonde aangelegd. De aanleg houdt verband met de overgang van de Europaweg van de gemeente naar de provincie per 1 januari 1993.

Brabander na zege op Steeb in kwartfinales van US Open

Haarhuis nachtmerrie Duitsers

NEW YORK - Haarhuis - Duitsland 3-0. Na Eric Jelen en Boris Becker werd Carl Uwe Steeb het derde slachtoffer van Paul Haarhuis op de US Open. De Brabander, die een nachtmerrie voor de Duitsers blijkt te zijn, met een Monegaskische verblijfsvergunning was gisteren op Labour Day, de dag van de arbeid, de veel completere speler. Overwerk hoefde hij in de aangename temperatuur (26 graden) niet te verrichten. In 1 uur en 50 minuten stond hij aan de Stuttgartse negen games af, 6-2, 6-3, 6-4. Door de overwinning bereikte hij de kwartfinales. Voor de eerste keer in zijn loopbaan in een Grand Slam evenement.

"Dit is het hoogtepunt in mijn carrière", zei Haarhuis vergenoegd. "Ik ben blij met deze overwinning. Het was moeilijk me mentaal op te laden na de grote overwinning op Becker." De 25-jarige Eindhovenenaar begon gespannen aan het eerste duel tegen de linkshander uit Duitsland. "Ik was nerveus. Werd wakker met vlinders in mijn buik", keek hij terug. "Onderweg zei ik tegen Anja (zijn vriendin), dat ik dacht dat ik te weinig gegeten had. Ik voelde me absoluut geen honderd procent. Was rillerig. Achteraf denk ik, een kwestie van spanning."

De gespannenheid ontladde zich in het verlies van zijn eerste opslagbeurt. Gelukkig brak ik gelijk terug. Dat brak de spanning. Na vijf games was de nervositeit verdwenen. Toen zat ik lekker in de wedstrijd. Steeb allerminst. De Duitser werd zondag 24 jaar en maakte de indruk iets te lang te hebben doorgefeest. De spierbonk kwam nooit in de wedstrijd. De Schwaab leek met zijn gemillimeterde kapsel, zijn brede schouders en spierkabels in de benen meer op een fitness-freak dan op een tennisser. De subtielste kouch ontbeerde hij, zijn enige wapen bestond uit een doodsklap met de forehand. Een backhand had hij niet. Daar probeerde hij zoveel mogelijk omheen te lopen. Een spelplan dat Haarhuis sterk uitbuitte. "Het verschaft mij de openingen die ik zocht."

Begin 1990 stond Steeb 14e op de wereldranglijst. Door een voetoperatie zakte hij naar de 54e plaats. In dit jaar, zijn zevende als prof, verscheen hij in 21 toernooien. Hij won er een, op het gravel in Genua, stond in Milaan in de halve finales en in Monte Carlo in de kwartfinale. Via een fortuinlijke loting en overwinningen op Adams, Stafford en Boetsch bereikte hij de vierde ronde in Flushing Meadows.

Gemak

Tegen Haarhuis was hij volstrekt kansloos. De partij had nooit het karakter van een Ludlum-thriller, zijn favoriete auteur, maar eerder van een keukenmeiden-roman. Haarhuis controleerde het saai, voorspelbare baseline-duel. "Hij had wel erg weinig maatgevoel met zijn backhand" bekende de Brabander. "Dat maakte het een stuk gemakkelijker. Ik heb hooguit twee, drie moeilijke games gehad." Voor de zes doorbraken had Haarhuis slechts zeven kansen nodig. Zijn eigen opslag verloor hij tweemaal; de openingsgame en de tweede game van de derde set.

Met zijn overwinning werd Haarhuis na Tom Okker in 1968 (verliezend finalist) en 1971 (halve finales) de tweede Dutchman die door-drong tot de laatste acht. Hij evenaarde de prestatie van Michiel Schapers, die in 1988 op de Australian Open de kwartfinales bereikte. Bovendien maakt hij een reuzesprong op de wereldranglijst. Met zijn zege kwam zijn puntentotaal in de US Open al op 187 inclusief de bonussen. Daarmee is hij, nummer 44 van de wereld, hard op weg naar de top-dertig. Dat heeft commerciële konsekwenties. In zijn contract met de Hema staat, dat de verbintenis opgebroken wordt indien hij bij de eerste veertig van de wereld komt. "Ja, daar zal over gepraat moeten worden. Maar na dit toernooi alse blijft."

Connors

Financieel lijkt hij er ook een stuk wijzer van te worden. Door zijn plaats bij de laatste acht werd hij vrijwel zeker van een uitnodiging voor de tweede editie van het penerige Grand Slam Cup toernooi, in december in München. Daar ligt net als vorig jaar vier miljoen gulden voor de zestien deelnemers klaar. De verliezer in de eerste ronde krijgt al 200.000 gulden. Zelfs de reserve vangt al een ton. Als wachgeld. In de kwartfinale wordt de winnaar van Connors - Krickstein donderdag zijn tegenstander. "Ik geef de voorkeur aan Connors", bekende Haarhuis. "Ik heb nog nooit tegen hem gespeeld. Het is voor hem lang geleden dat hij vier, vijf wedstrijden achter elkaar heeft gespeeld. Hij zal me zijn als hij tegen mij begint." Maar ook Krickstein vreest hij niet. "Van hem heb ik twee jaar geleden in de vierde ronde verloren. Ik krijg de kans op revanche."

Pete Sampras is inmiddels nog maar drie overwinningen af van de titelverdediging van de US Open. De Californiër nam een reusachtige stap door hardhitter David Wheaton in bedwang te houden. Met 3-6, 6-2, 6-2, 6-4 stapte Sampras, zesde op de plaatsingslijst, naar de laatste acht. Bij de vrouwen zijn de laatste acht bekend op een na. Er waren geen verrassingen. Navratilova, Sanchez-Vicario en Martinez voegden zich bij de vier van zondag. De laatste wordt Stefanie Graf of Judit Wiesner.

NOS koopt tv-rechten Flushing Meadow

DEN HAAG - De NOS heeft het US Open op Flushing Meadow in de armen gesloten en zich voor de komende jaren verzekerd van de uitzendrechten. Na Wimbledon en Roland Garros heeft de NOS daarmee het derde Grand Slam-toernooi in huis gehaald. Er werd een vierjarig contract afgesloten. De NOS voert nu nog onderhandelingen over de tv-rechten van de open Australische kampioenschappen.

De NOS doet de komende dagen uitgebreid, zo nodig - Haarhuis - direct, verslag van Flushing Meadow. De finale wordt zondag vanaf 22.55 uur rechtstreeks uitgezonden via Nederland 3. Van de halve eindstrijd worden ook live-beelden verzorgd.

CONNORS - Mocht doelman Raimond Aumann inderdaad een kruisband in de linker knie hebben gescheurd, dan denkt Bayern München er sterk over de 37-jarige Harald "Toni" Schumacher een tijdelijk contract aan te bieden om de problemen op te lossen. Aumann wordt dinsdag onderzocht. Als de vrees bewaarheid wordt, is hij voor maanden uitgeschakeld. Schumacher zei officieel nog niets gehoord te hebben, maar wel bereid te zijn Bayern uit de brand te helpen.

HASSELT - Sören Lerby, voormalig topvoetballer, doet tegenwoordig in vlees en darmen. De kans is echter groot dat hij vrijdag weer onder de voetballers is. Lerby vertelt vandaag aan technisch directeur Udo Lattek van FC Köln, of hij ingaat op het aanbod trainer van de Bundesliga-club te worden. Drie dagen later mag hij dan al debuteren op de bank, uit tegen Borussia Dortmund.

Lerby is benaderd door Köln, dat vorige week trainer Rutenmüller vanwege de slechte prestaties ontsloeg. De oud-speler van ondermeer en Ajax bezocht afgelopen weekende de wedstrijd FC Köln - Bayern München. De 33-jarige

● Paul Haarhuis slaat een van zijn precieze backhands. De Brabander blijkt voor de Duitse deelnemers aan het US Open een ware 'Angstgegner'.

Ondanks positief advies trainers lagere contractaanbieding

Mario Been voelt zich in zijn hemd gezet

door ivo op den camp

● De laatste dagen van Mario Been bij Roda JC lijken geteld.

KERKRADE - De kans dat Mario Been weer bij Roda JC als contract-speler in dienst treedt, is gisteren vrijwel tot het nulpunt gezonken. De middenvelder voelt zich in zijn hemd gezet door het Roda JC-bestuur, dat hem gisteren een nieuwe aanbieding voorlegde die nog lager was dan de eerder deze zomer al zeer sterk gereduceerde voorwaarde. Mario Been is niet van plan het hemd laatste voorgelegde contract te ondertekenen en heeft nu dat er zo snel mogelijk een andere oplossing voor zijn voetbaltoekomst wordt gevonden. Roda JC wilde niet ingaan op affaire vooraleer de zaak helemaal is afgerond.

In de ogen van Mario Been loopt de laatste aanbieding van Roda JC in zijn geheel niet parallel aan het positief advies dat het trainersduo Koster/Versluys vorige week het bestuur gaf omtrent contractverlenging. "Ik snap er niks van", aldus een hevig ontgoochelde Mario Been gisteravond. "Ik toon mijn goede wil door weer keihard te gaan trainen."

Vervolgens geven Adrie Koster en Ad Versluys te kennen content te zijn en me graag bij Roda JC te willen houden. Maar als puntje bij paaltje komt vertaalt het bestuur dat in een aanbieding die nog lager ligt dan die van twee maanden geleden. Ik moet nu ongeveer zeventig procent van mijn salaris inleveren. Dat vind ik niet te accepteren."

Mario Been voelt zich voor aap gezet, al wil hij dat niet meteen met zoveel woorden zeggen. "Het bestuur zegt dat er gewoon geen geld is om mij te betalen. Dan ben je dus uitgepraat. Ik wil niet de vuile was buiten hangen, maar ik vind het een hoogst vreemde gang van zaken. Ik heb het gevoel dat er een spelletje met me wordt gespeeld. Ik ben dan ook behoorlijk teleurgesteld in een aantal mensen binnen Roda JC. Deze mededeling hadden ze me ook een aantal weken geleden kunnen doen."

Toekomst

Hoe het nu verder moet met Mario

Been, die nog niet eens zo lang geleden voor een gigantisch salaris furore maakte bij het Italiaanse Pisa, weet de speler zelf ook niet. "Ik blijf voorlopig in elk geval wel trainen bij Roda JC. Maar het is duidelijk dat er zo snel mogelijk een oplossing gezocht moet worden. Zo verder gaan heeft geen zin. Desnoods moet ik maar voor een jaar uitgeleend worden aan een ploeg in België of zo. Belangrijk is dat ik weer aan het voetballen kom. Ik was best bereid flink in te leveren en een jaar in mezelf te investeren, want ik weet ook dat ik vorig seizoen niet goed heb gepresteerd en niet aan de verwachtingen heb voldaan. Maar deze laatste aanbieding is voor mij absoluut niet bespreekbaar."

Roda JC wil vooralsnog geen informatie verstrekken over de contractperikelen met Mario Been. "Pas als de zaak helemaal afgerond is, treden wij naar buiten", aldus algemeen directeur Servé Kuijter. "Voor die tijd verstrekken wij als Roda JC geen informatie over de voortgang van de onderhandelingen met Mario Been."

wordt hij diplomatiek. "Eerst zal Lattek op de hoogte moeten zijn."

Over Littbarski en co zegt hij: "Ze kwamen goed weg tegen Bayern. Ze speelden niet goed, heel nerveus." Köln won nog geen enkele wedstrijd.

Overigens heeft Lerby geen trainersdiploma. Hij zou ongeveer gaan fungeren als landgenoot Frank Arnesen, die bij PSV onder Robson werkt. Bij de Duitse club zijn Lattek en hulptrainer Linssen in het bezit van de vereiste papieren. Zegt Lerby nee, dan richt Köln zich op andere oud-topvoetballers. De namen van Hans Krankl en Morten Olsen zijn gevallen.

Rijkaard terug in Oranje

DEN HAAG - Rinus Michels kan weer gebruik maken van de diensten van Frank Rijkaard. De speler van AC Milan heeft volgens de Nederlandse bondscoach gisteren telefonisch laten weten in te gaan op een uitnodiging voor Oranje. In principe is hij volgende week woensdag al beschikbaar voor de vriendschappelijke interlandwedstrijd tegen Polen in Eindhoven.

Rijkaard bedankte voor het Nederlands elftal na het teleurstellende wereldkampioenschap in Italië, waar hij in het duel tegen Duitsland wegens spuwen naar Voller in diens gezelschap uit het veld werd gestuurd. Bij zijn Italiaanse club bleef de oud-Ajacied een zeer gewaardeerde basisspeler. Afgelopen weekende liet Rijkaard doorschermen momenteel weer anders tegen Oranje aan te kijken en een rentree te willen overwegen.

Diploma Krol niet geldig in Nederland

ZEIST - Ruud Krol mag afgelopen vrijdag dan cum laude geslaagd zijn voor de 'International Preliminary Award Course for Coaches', met zijn in Engeland behaalde assistent-trainersdiploma kan hij in Nederland niet aan de slag. "Want," aldus KNVB-persvoorlichter Ger Stolk, "de KNVB heeft met betrekking tot het uitwisselen en wederzijds erkennen van trainersdiploma's alleen een overeenkomst met Duitsland. Het gaat dan om het hoogste trainersdiploma plus drie jaar ervaring."

De vergelijking met PSV-coach Bobby Robson, ook slechts in het bezit van het Engelse trainersdiploma, gaat volgens Stolk mank. "Bobby Robson heeft dispensatie gekregen omdat hij dertig jaar ervaring heeft. Het is zeker niet zo dat het Engelse trainersdiploma hem het recht heeft gegeven een Nederlandse topclub te trainen."

Ede pronkt met Stich

NEW YORK - Na Boris Beckers optreden dit jaar showt het demonstratietoernooi van Ede in de editie van volgend jaar (19 t/m 24 mei) Wimbledon-kampioen Michael Stich. De weer als zodanig aangestelde toernooiodirecteur Gies Plum heeft elf van de twaalf deelnemers reeds gecontracteerd: Stich, Courier, Rostagno, Ivanisevic, Washington, Tsjesnokov en de Nederlanders Haarhuis, Koevermans, Krajicek, Siemerink en Eltingh. Voor de laatste plek komen in aanmerking De Argentijn De La Pena, de Haitiaan Agenor en de Fransman Fleurian.

De spelers worden ingedeeld in vier groepen van drie, waarvan de winnaars overgaan naar de halve finales. Op zondag staat na de finale en de wedstrijd om derde plaats een vliegtuig gereed om de deelnemers naar Parijs te brengen. Daar beginnen een dag later de Open Franse kampioenschappen.

Sterke start Tsjechoslowakije

POVAZSKA BYSTRICA - Tsjechoslowakije is de strijd om het wereldkampioenschap endurance in het eigen Povazska Bystrica goed begonnen. In beide klassen namen van deze motorcross-zesdaagse, de Trophy en de Zilveren Vaas, namen de Tsjechoslowaakse coureurs leiding. De Nederlandse teams eindigden als zevende.

De schade van het Trophy-team bleef beperkt in de twee terreinproeven, die door de coureurs tweemaal moesten worden gereden. De eigenlijke route van driehonderd kilometer leverde nagenoeg geen problemen op. Bij het inleveren van de machines in het "parc fermé" was de tijd voor het verrichten van eventuele reparaties of het wisselen van banden erg krap bemeaten. Junior Trophy-rijder Alfons Hoovers uit Loenen liep daardoor één minuut strafjord op. Hij kon de achteras van zijn machine niet snel genoeg verwijderen.

Vandaag wordt de route in tegengestelde richting gereden en zal de toegestane tijd tussen de diverse controles nog korter zijn.

● WIJNANDSRADE - Het competitieduel Wijandja 2-Eikenderveld, dat voor vanavond 19.00 uur gepland stond, is afgelast in verband met de droogte. Het gebrek aan water is er debet aan dat het voetbalterrein van Wijandja niet bespeelbaar is. Er is nog geen nieuwe datum voor het duel gekozen.

Köln biedt Lerby trainerspost aan

Deen heeft sinds zijn afscheid als voetballer bij PSV geen officiële baan gehad in de voetballeerij. Hij begaf zich op het pad van de zakenman. "Ik doe in vlees en darmen", vertelde hij. "We zijn vooral bezig in het Oostblok. Via een vriend ben ik met dat werk begonnen."

Lerby, die in de buurt van Hasselt woont, voelt zich wel in zijn nieuwe bestaan. "Ik heb mijn ritme gevonden. Het voetbal heb ik nog geen dag gemist. Na mijn laatste wedstrijd tegen Haarlem wist ik dat het

afgelopen was. Natuurlijk had ik veel gehoord over het gat waarin sportmensen na hun loopbaan te recht komen, maar ik heb geen gat gevonden. Mijn huidige werk is totaal anders, maar wel interessant.

Bovendien vind ik het prettig dat niet de hele wereld meekijkt."

Strijd

In het topvoetbal gebeurt dat wel, weet Lerby als geen ander. Zo was het de bedoeling dat de gesprekken

met Lattek geheim zouden blijven, maar het Duitse persbureau SID kwam met een bericht. "Je weet hoe dat gaat in Duitsland", lacht Lerby, die van 1983 tot 1986 succesvolle vierde als middenvelder van Bayern München. Udo Lattek was destijds trainer. Lerby verwierf in de Bondsrepubliek grote roem, vooral vanwege zijn voorbeeldige instelling. Hij ging voor in de strijd, niet onbelangrijk in Duitsland.

Als Lerby zijn woord aan Köln geeft, houdt hij duidelijk rekening

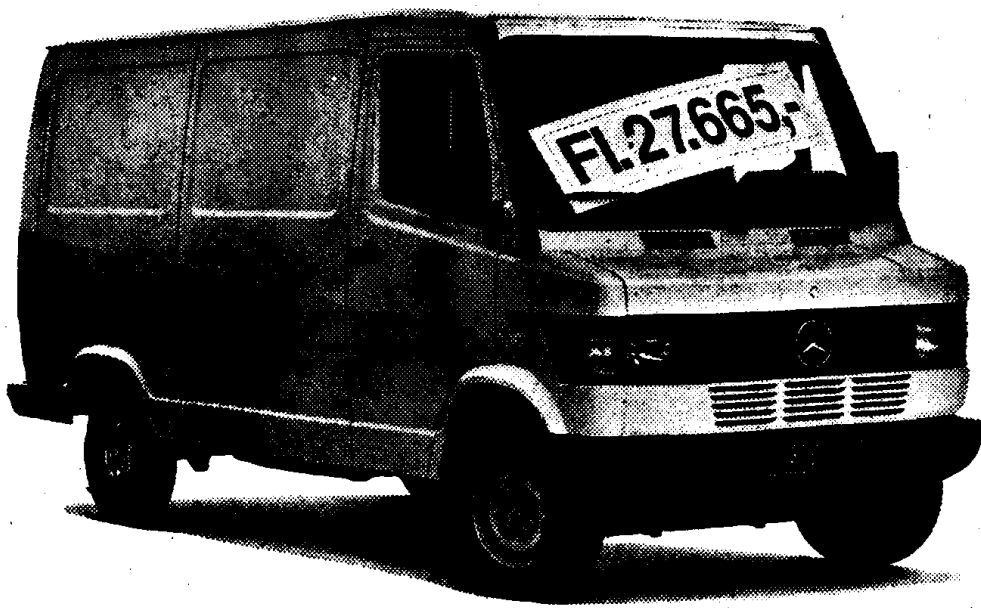
met zijn gevoelens. "Het hart spreekt in dat geval", zegt hij. Hij volgde zijn sport de laatste anderhalf jaar van een afstandje, door tal van wedstrijden te bezoeken. "Ik was veel bij PSV, maar ook bij duels in Duitsland en België. Ik ben geregeld benaderd."

Lattek verwacht voor vrijdag de beslissing van Lerby, maar de Deen wil uiterlijk vandaag bellen met de vroegere succescoach. Op de vraag of hij in feite zijn besluit al genomen heeft ten gunste van Köln, ant-

Al die nieuwe varianten maken de keus er niet makkelijker op.

Alhoewel.

Wie op het punt staat een nieuwe bestelwagen aan te schaffen, gaat natuurlijk even langs bij de Mercedes-Benz dealer.

Juist nu. Want Mercedes-Benz introduceert maar liefst zes nieuwe bestelwagenvarianten. Het gaat om een gloednieuwe benzinevariant van de MB 210. Om een aannemers-uitvoering (extra stoelen achterin) van de niet minder populaire MB 208 D.

En om een royale dubbelcabine-uitvoering van de MB 100D, beter bekend als de Ecosprinter.

Tel daar bij op dat alle drie de varianten in de laagste gewichtsklasse leverbaar zijn als Standaard en Basic, en het aantal varianten is niet meer te tellen op de vingers van één hand.

De keus wordt er voor u dus niet makkelijker op.

Alhoewel, u rijdt al een Mercedes-Benz bestelwagen voor nog geen f 28.000,- of v.a. f 390,- per maand (financiële leasing).

Inbegrepen: lange levensduur, hoge restwaarde, lage kilometerkostprijs. De vraag is dus niet of u in de "Mercedes" onder de bestelwagens" gaat rijden, maar in welke.

Mercedes-Benz staat niet stil

Wil je meer zien dan kijk je bij Pearle.

Wie nu bij ons een bril koopt, krijgt er een tweede gratis bij, inclusief glazen (zie de voorwaarden in de bon). Een prachtige kans dus om 'ns een wat gedurfd montuur te proberen. Of juist iets heel serieus, voor op het werk. Keuze genoeg, want Pearle heeft een enorme collectie in vele prijsklassen, waaronder internationale topmerken.

Bovendien krijgt u altijd een vol jaar garantie op breuk en beschadiging van montuur en glazen. Wat natuurlijk ook geldt voor uw gratis tweede bril. Maar we doen meer voor u: • gratis montuurreparatie • gratis 6-punts controle • monturen in vele prijsklassen • gratis ultrasoon reinigen • contactlenzen twee maanden op zicht.

Knip dus snel de bon uit en neem 'm mee naar uw Pearle opticien. Die zorgt dan meteen voor een vakkundige gratis oogmeting.

Bon voor 'n tweede bril gratis

Deze aanbieding is geldig t/m 28 september 1991.

- De gratis bril is bestemd voor dezelfde persoon die ook de eerste (betaalde) bril gaat dragen.
- Het montuur van de bril die u wel betaalt mag niet goedkoper zijn dan f 100,-.
- Het montuur van de gratis bril komt uit de collectie monturen met het rode labeltje.
- In de gratis bril gaan normale, blanke glazen in dezelfde sterkte als in de eerste (betaalde) bril.
- Wilt u meer (variabel, ontspiegeld, anti-kraak, kleur, enz.) dan geldt een toeslag.
- Geen andere kortingen te zelfde tijd.
- Op beide brillen 1 jaar garantie.

Deze bon is geldig bij alle Pearle en Pearle Express winkels in heel Nederland.

PEARLE
OPTICIENS

Beek, In de Makado (ingang Oost) • Heerlen, Geleenstraat 15 • Maastricht, Vrijthof 16a • Sittard, Tempelplein 7b (naast EDAH)

Haarprobleme?

Für Damen und Herren
Lichtes Haar oder Glanzbildung sind
Serious Experten zeigen Ihnen wie
Auch besonders interessant für unsere
Kusperträger.

Haarpraxis Stuppi
Colleur-Berthold-Kosmetik
5100 Aachen, Heier chsall
Telefon 094 9241 / 5082

"Wat ik zo graag zou willen..."

Verlang jij
dat mijn kinderen later ook
diabeet zullen zijn en ik dat
niet meer!
Daag van Anouk

Het doel van het Diabetes
Fonds Nederland is om Anouk
wens in vervulling te laten
gaan. Daarvoor is wetenschappelijk onderzoek en
ook geld nodig! Met uw steun
wordt de wens van Anouk en
die andere 300.000 diabetes
patiënten werkelijkheid.
Diabetes (suikerziekte) is nu
steeds niet te genezen en kan
tot ernstige complicaties leiden.

**GEEF 'S VOOR
DIABETES**

GIROREKENING 5766
t.n.v. DFN, AMERSFOOT

Gewonden bij Italiaans voetbal

ROME - Op de eerste speeldag in de Italiaanse voetbalcompetitie hebben zich zware supportersrellen voorgedaan in Turijn en Verona. In totaal 25 voetbalfans en één politiemann moesten zondagavond in een ziekenhuis worden opgenomen. Twaalf reischoppers werd in hechtenis genomen. In Turijn ging een groep aanhangers van Fiorentina tijdens en na de wedstrijd tegen Juventus (1-0) met ordebewakers op de vuist. In Verona braken voor het begin van het duel met AS Roma (0-1) buiten het stadion Bentegodi vechtpartijen uit. Bij deze supportersrellen werd een agent van politie met een mes in de buik gestoken.

Bokscoach stelt bond ultimatum

ZEVENBERGEN - Bondscoach Stan van den Driessche is de tegenwerking van enkele bestuursleden van de Nederlandse Boksbond (NBB) beu. De 45-jarige Brabander heeft per telegram het bondsbestuur een ultimatum gesteld. Van den Driessche wil vóór half september duidelijkheid over zijn positie. Indien de NBB rond die tijd zijn bezwaren niet heeft weggenomen, levert hij eind deze maand zijn tot januari 1993 doorlopende contract in. Van den Driessche verwijt enkele bestuursleden, die hij niet met naam wil noemen, een amateuristische instelling.

Atleten aan het werk in Köln

KEULEN - In het Müngersdorferstadion in Keulen vindt zondagmiddag de eerste grote Grand Prix atletiekmeeting plaats na de WK in Tokio. Talloze wereldkampioenen komen aan de start. Het hoofdprogramma begint om half vier. Katrin Krabbe is present, alsmede de Amerikaanse top en de lopers uit Kenya. Kaarten voor dit gala zijn tot en met donderdagavond negen uur verkrijgbaar in de kantine of het secretariaat van Achilles-Top in het gemeentelijk sportpark te Kerkrade, het Roda JC-stadion.

Remco Boere niet naar Feyenoord

ROTTERDAM - Remco Boere komt bij Feyenoord niet in aanmerking voor een contract. De 29-jarige aanvallende heeft de technische staf van de Rotterdamse club tijdens een stageperiode van twee weken niet kunnen overtuigen. Gisteren kreeg Boere in de Kuip te horen, dat op zijn aanwezigheid niet langer prijs wordt gesteld.

Bruno Versavel breekt kuitbeen

BRUSSEL - KV Mechelen kan geruime tijd niet beschikken over middenvelder Bruno Versavel. Uit onderzoek is gebleken, dat de 24-jarige international zondag in het verloren duel met Waregem (0-4) zijn kuitbeen heeft gebroken. Volgens de clubarts vergt het herstel minimaal twee maanden. Versavel mist door zijn zware blessure twee kwalificatiewedstrijden voor de eindronde van de Europese titelstrijd. België speelt woensdag tegen Luxemburg en op 20 november tegen wereldkampioen Duitsland.

Albanese voetbal in geldzorgen

TIRANA - Een conflict tussen de bond en de clubs uit de hoogste afdeling in Albanië ligt ten grondslag aan het uitstel van de competitiestart met drie weken. De verenigingen eisen hogere salarissen voor de spelers en willen de transfergelden in eigen beheer nemen. In Albanië regelt de bond tot dusver alle betalingen. Volgens een officiële verklaring van de Albanese bond eind vorige week was de slechte staat van enkele stadions de oorzaak van de verschuiving van de competitiestart, die afgelopen zondag stond geprogrammeerd.

Tsjecho-Slowakije flink verzwakt

BRATISLAVA - Tsjecho-Slowakije treedt verzwakt aan tegen Frankrijk in het kwalificatieduel voor het Europees kampioenschap 1992 in Zweden. Bondscoach Milan Macala kan morgen in Bratislava niet beschikken over vier sleutelspelers. Aanvoerder Ivan Hasek, verdediger Miroslav Kadlec en aanvallers Tomas Skuhravy zijn geblesseerd. Middenvelder Lubos Kubik is geschorst.

Voor straf op transferlijst

LONDEN - Tottenham Hotspur heeft ex-international Paul Walsch geschorst, beboet en hem voor straf op de transferlijst gezet. Een en ander is een gevolg van een pijnlijke „meningsverschil“ tussen Walsch en assistent-manager Ray Clemence. Met name voor de oud-doelman van het Engelse elftal was de aanvaring pijnlijk. Hij haalde Walsch bij een wedstrijd van de Tottenham-reserves voortijdig uit veld. De aanvallende werd daarop zo kwaad, dat hij zijn coach in het gezicht sloeg. Clemence liep daarbij enkele blauwe plekken op.

Weertse basketbalploeg koopt liefst vijf nieuwe spelers

BSW weer op krachten

Van onze medewerker EDDY BUDÉ

NOORDWIJK - De basketballers van Selex/BSW zullen in het nieuwe seizoen proberen het publiek weer naar sporthal Boshoven te lokken met aantrekkelijk spel. Twee weken voor aanvang van de competitie geeft trainer/coach Maarten van Gent de enige Limburgse eredivisionist een goede kans om de derde plaats van het afgelopen seizoen te verbeteren. „De concurrentie is met ploegen als Den Bosch, Haarlem, Meppel en Den Helder natuurlijk aanzienlijk. Toch ben ik al tevreden als we het dit jaar niet beter doen. Belangrijkste doel is echter dat Selex/BSW weer garant gaat staan voor spektakel tussen de lijnen“.

Maarten van Gent was, tijdens de presentatie van de twaalf eredivisionisten in Noordwijk er heilig van overtuigd dat Selex/BSW een glorieuze toekomst tegemoet gaat. „We hebben een wat moeilijke jaar achter de rug waarin niet alles even soepeltjes is verlopen. Belangrijkste euvel bij ons was dat verschillende jongens de druk niet aankonden. Wat ik ervan geleerd heb is dat sommige spelers beter uit zijn met een hardere aanpak op de trainingen. Gelukkig heeft de ploeg in de voorbereidingsperiode op mentaal gebied de nodige progressie boeken. Dat bleek wel uit de oefenwedstrijden“.

Veld

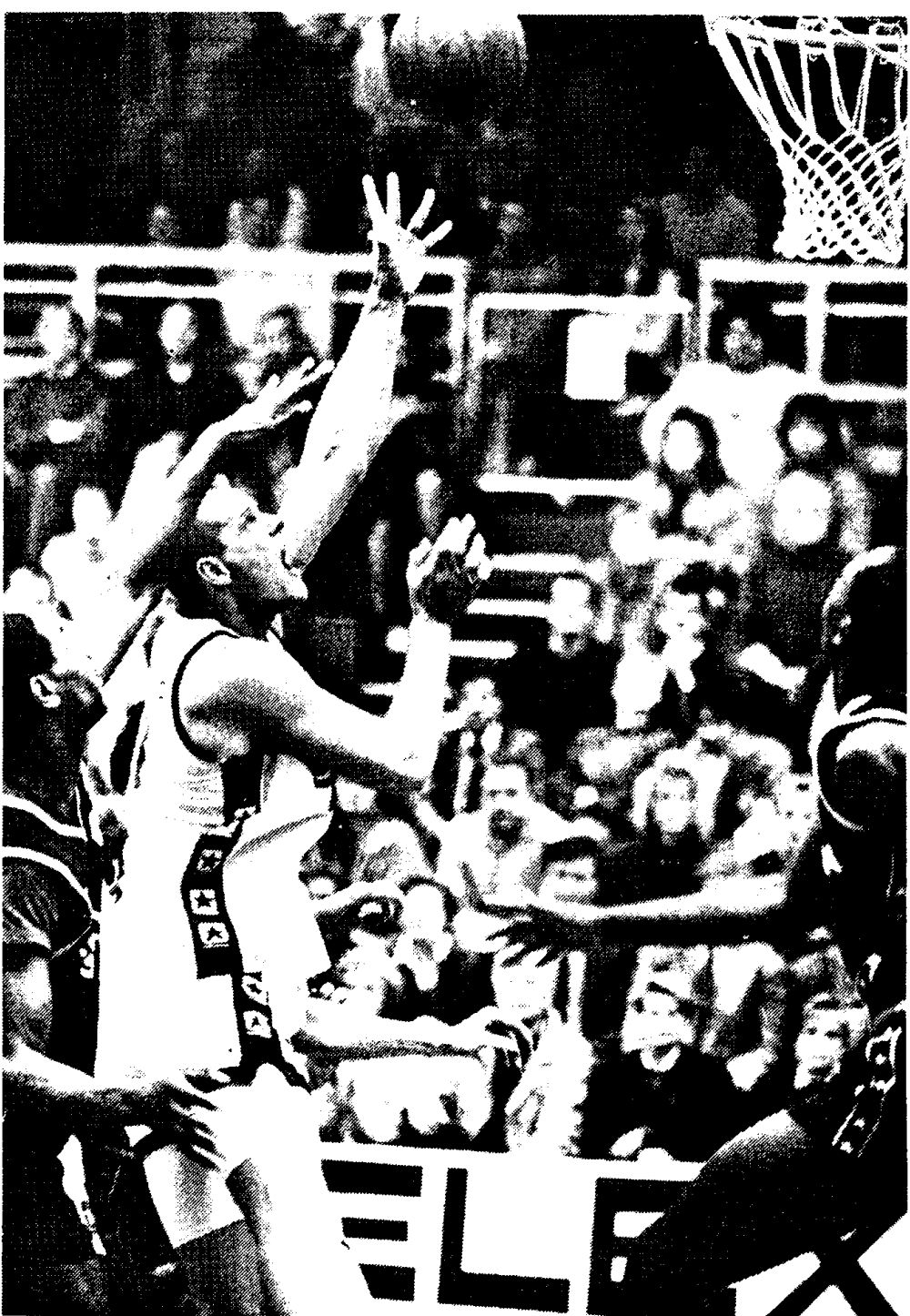
Beter het veld benutten, dat is een van de zaken waaraan Selex/BSW tijdens de intensieve voorbereiding ook hard aan heeft gesleuteld. „We speelden een beetje te eenzijdig. Bepaalde patronen waren er te vast in geroest en kwam de creativiteit van ons spel niet ten goede. Op een groter veld opereren biedt zowel tactisch als technisch meer mogelijkheden. Als er geen gekke dingen gebeuren ben ik ervan overtuigd dat BSW het komend seizoen flitsender basketbal te bieden heeft“, zegt een enthousiaste Maarten van Gent, die zijn vizier ook richt op de bekerstrijd en de Europacup, waar

op 2 oktober de Spaanse wereldploeg Valladolid als eerste en vermoedelijk laatste tegenstander zal fungeren.

Aankopen

Een vijftal nieuwe gezichten moet bij Selex/BSW voor een frisse wind zorgen. Met de aankoop van de Amerikanen Eric Cooper en Marsel Wilson en ex-international René Ebelts sloegen de Weertse ploeg een gigantische slag op de internationale spelersmarkt. „Van dat drietal verwachten we erg veel. Zij zijn ongetwijfeld versterkingen voor het team. Erg benieuwd ben ik ook naar de verrichtingen van Ruud Tavenier en Raymond van der Elsen. Deze nog jonge mensen komen uit de eigen kweek en hebben het inzicht door te breken naar de top. Het komend jaar zullen zij zich moeten bewijzen.“

Van alle ploegen is Selex/BSW het komend seizoen het best vertegenwoordigd in de Topsportliga. De Weertse ploeg komt zowel in de eredivisie als in de promotiedivisie met een team uit. „Het bewijst dat we ook in de breedte goed bezig zijn. Routinier Jelle Estveld gaat in het tweede team zijn loopbaan afbouwen. Qua sportieve mogelijkheden zit dat team op haar plaats, want promotie is niet toegestaan. Het is prettig om als trainer in noodgevallen mensen achter de hand te hebben“.

● De Weertse basketbalploeg Selex BSW hoopt dit jaar ook op internationaal niveau te kunnen meespelen. Foto: JAN PAUL KUIT

Valkenburg eindstation 8e etappe

Leontien van Moorsel op zegetocht in Tour Feminin

ERFURT - Leontien van Moorsel krijgt in de komende twaalf dagen de kans zich voor het laatst dit seizoen op niveau te bewijzen. De wereldkampioene is aanvoester van de Nederlandse ploeg in de Ronde van de Europese Gemeenschap voor vrouwen, die vandaag begint met de proloog in Erfurt en elf dagen later eindigt met een tijdrit in Den Haag. De organisatie van de Tour Feminin is in handen van de Société du Tour de France.

Van Moorsel werd vorig jaar tweede in dit evenement, dat de opvolger is van de Tour Feminin uit Frankrijk, op 47 seconden van Catherine Marsall. Ze heeft in de Nederlandse ploeg de steun van Manon de Rooy, Astrid Schop, Daniele Overgaag, Lenie Dijkstra en Petra Grimbergen.

Uit de top-tien van het laatste wereldkampioenschap ontbreekt in de Ronde van de EG alleen de 'zilveren' Amerikaanse Inga Thomson, die rijdt voor de ploeg van Monique Knol. Ploegen uit dertien landen en een internationaal zestal zullen het opnemen tegen de Nederlandse wielrensters.

Leontien van Moorsel heeft onder leiding van coach Piet Hoekstra haar kracht in de bergen aanzienlijk vergroot. Flink wat gewichtsverlies, zo bleek in Stuttgart. In de vierde en vijfde etappe zullen in de Vogezen de cols du Donon, du Struthof en de Schlucht genomen worden. Zoals bekend eindigt volgende week donderdag de 8e etappe vanuit het Belgische Francorchamps in Valkenburg. Vrijdag start de negende etappe.

● Mike Kuipers hoopt ook in de GP Gense het zegegebaar te kunnen maken. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Olympisch kampioene Knol en wereldkampioene Vink op Sint Pietersberg

Klimstrijd in GP Gense

Van onze sportredactie

MAASTRICHT - Hoewel het Limburgse wielerseizoen langzaam ten einde loopt, staan nog enkele belangrijke koersen op het programma. Daarvan is de Grote Prijs Toine Gense beslist de bekendste wedstrijd. Organisator Toer en Wielersclub Maastricht heeft dankzij vooraf de inzet van Genses vroegere boezemvriend Piekje Quidvlyd voor de 15e editie van de klimkoers op de Sint Pietersberg wederom een aantrekkelijk programma en sterk rennersveld weten samen te stellen. In de GP Toine Gense verschijnen aanstaande zondag achtereenvolgens B-amateurs, dames en A-amateurs aan de start. In twee laatste categorieën wordt bovendien om de Brand Bier Klimmerstroof gestreden.

Het selectieve bergerituum zal derhalve vooral in het teken staan van dit klimmersklassement, ook al lijken de kaarten bij de amateurs reeds geschud. Mike Kuipers uit Maatsijld heeft immers als leider een dergelijk grote voorsprong op zijn naaste concurrenten Berrie

Thoolen (2e op 59 punten) en Jacob Ouwerkerk (3e op 65) opgebouwd, dat de eindzege hem met de GP Gense en de Ronde van Voerendaal voor de boeg niet meer kan ontgaan. Niettemin zal er in de resterende twee koersen om de Klimmerstroof nog fel om de ereplaatsen gestreden worden. Behalve genoemd drietal ligt een aantal andere amateurs op de loer om zondag op de Sint Pietersberg toe te slaan.

Gino Jansen en Raymond Meijs bijvoorbeeld. De renner uit Klimmen en de coureur uit Valkenburg hopen nog steeds met in het oog springende resultaten een profcontract af te kunnen dwingen. In de zware Grote Prijs Gense zullen zij moeten afrekenen met Peter Dahmen, Ton Teuben, Roger Vaessen, oud-prof Arno Ottevanger, Leon Boelhouwers, Frans Knapen, René Kuhlmann, Marcel Nuy, Erik Hilken, Armand van Mulken en Martin Brandrecht. In totaal starten om 16.00 uur ruim 80 A-amateurs in de wedstrijd over 84 kilometer.

De B-amateurs openen om 13.00 uur de wielerslag op de Sint Pietersberg. Afstand: 50 km. Om 14.20 uur

komen de dames aan bod. Zij krijgen 62 kilometer voor de wielen geschoven. Omdat de Nederlandse selectie met wereldkampioene Leontien van Moorsel aan het werk is in de Tour Feminin en zondag ook in Amsterdam een wedstrijd voor vrouwen op het programma staat, was het voor TWC Maastricht bijzonder moeilijk om een waardig rennersveld samen te stellen. „Niettemin verschijnen bekende dames als oud-wereldkampioene Petra de Bruin, Margareta Groen, Hester-Marieke Kroes, Natasha den Ouden en de Limburgse Belinda Heuschen aan de start. Olympisch kampioene Monique Knol wilde aanvankelijk niet, maar aangezien ze de Klimmerstroof nog kan winnen, heeft ze op de valreep alsnog besloten te starten. Dat doet ook Elsbeth Vink de wereldkampioene bij de junioren“, meldt Emiel Frambach namens de organisatoren.

Overigens wordt de Grote Prijs Toine Gense op een nieuw parcours verreden, met start en finish aan de Recollectenweg. Zoals in de Amstel Gold Race beklimmen de renners nu de Zonnebergweg in plaats van de Luikerweg. Het parcours is 3100 meter lang.

Zowel spelers als publiek laten het afweten

LK tennis valt niet in de smaak

Van onze tennismedewerker
VENLO - „De belangstelling voor de Limburgse kampioenschappen is tegengevallen. Het was het eerste jaar dat we bij de TC Venlo zaten. Ik had gehoopt dat er meer belangstelling, ook uit het zuiden zou zijn.“ Uit deze woorden van de voorzitter van het district Limburg, Wil Salden, valt op te maken dat hij niet helemaal tevreden is. „Op de organisatie heb ik niets aan te merken. Zij hebben alles gedaan om er een uitstekende ambiance aan te geven. De spelers hebben het laten afweten en daarmee ook een deel van het publiek.“

Na acht weken circuiteertennis bleken op voorhand al vele spelers geen zin meer te hebben in het slotstuk, en naar Salden hoopte, het hoogtepunt van het seizoen. Tijdens het toernooi bleek dat een aantal spelers vrijwel 'leeg' het toernooi afwerkte. Dit resulteerde dan of in voortijdige uitschakeling, dan wel in blessures.

Salden: „De apotheose van het seizoen hoeft niet perse aan het einde te liggen. Mogelijk dat we het volgende jaar toch naar een week in het seizoen gaan. Dit zullen we de komende tijd gaan bespreken.“

Locatie

Het ziet er naar uit dat de Limburgse winterkampioenschappen ook van locatie gaan verhuizen. De afgelopen seizoenen was de tennishal Carperling in Sittard de plaats van handeling. Het districtsbestuur is aan het praten met Eric Wilborts, manager van het tenniscentrum

Dennenmarken, om dit jaar in zijn hal te spelen. Over de opzet is men het nog niet eens. Salden: „We zijn er over aan het denken om een open Limburgse van te maken. Het probleem is dan dat we een sponsor moeten hebben voor het prijzengeld. Als evenement is een open kampioenschap aantrekkelijk. Voor de Limburgse spelers zou dit wel eens een tegengestelde werking hebben. Het LK zal er hoe dan ook moeten blijven.“

Vriesekoop kiest voor Tempo Team

Van onze medewerker

AMSTERDAM - Bettine Vriesekoop gaat het komend seizoen niet voor NMS/Bartok spelen. Ondanks verwoede pogingen van de Borne club om haar in te lijven, liet de meer-voudige ex-international gisteren weten voorlopig bij het Amsterdamse Tempo Team te blijven en op zoek te gaan naar een privé-sponsor. Tempo Team bevindt zich na de terugtrekking van de hoofdsponsor in acute financiële problemen.

Voorzitter René Kusters vindt het jammer dat Vriesekoop niet voor NMS/Bartok heeft gekozen. „Het was fantastisch geweest, maar het mocht niet zo zijn.“

Overigens stopt spaarbank NMS met de sponsoring van Bartok. De Bornearen zijn per 1 januari 1992 op zoek naar een opvolger, die de ambitieuze doelstellingen van de club kan verwezenlijken.

Biljart artistique in Ulestraten

ULESTRATEN - Zaterdag en zondag speelt een elitegatschapsch biljart in het biljartcentrum Walk Inn in Ulestraten een internationaal biljarttoernooi artistique. Vanaf 13.30 zaterdag en zondag van 10.30 uur wordt begonnen aan een programma over achttien figuren. De organisatie is in handen van de Luikse biljartvereniging Keu de Dubois. Torenhoog favoriet is de Nederlander Rob Scholten. De nationale kampioen kan rekenen op grote tegenstand van de voormalige Duitse kampioen Rainer Laakmann, de zingende biljarter Jan Brunnekeef, de nestor van het deelnemersveld, Bep van de Wal en de Landgraafse topper Ger Holka. De Belg Jean-Marie Limbourg is de troef van de zuiderburen.

Overige deelnemers, die voor een verrassend verloop van dit toernooi kunnen zorgen zijn Vos, Hendriksen, Willemsen, Brinkhuysen, De Heus en Dopmeijer. Verder spelen de Belgen Levert, Laurent, Vleugels en Scheers. Als tweede Duitser neemt Hooman aan het toernooi deel.

● Zaterdagmiddag speelt het top-team Willems Koeltechniek (Ulestraten) de eerste competitiewedstrijd in de categorieën bandstoten, libre en driebanden uit tegen Alblasserdam.

● Het biljarddistrict Maastricht kampt op bestuurlijk niveau met problemen. Eerder al stapte het voltallige bestuur op en het ziet er naar uit dat het voorlopige bestuur ook het bijltje er bij neerlegt.

● De beide eredivisionisten -het voormalige Iwan Simonis en Matchpoint uit Heerlen- zijn onder dak. Na hun vertrek uit het biljartcentrum Matchpoint in Heerlen -dat gepaard ging met de nodige trubbel- spelen zij nu hun thuiswedstrijden in Landgraaf.

toto/lotto

DEN HAAG - Door een technische storing zijn er enkele onjuistheden voorgekomen in de gegevens over het afgelopen weekeinde. We laten het blokje Toto en Lotto in zijn geheel nog eens volgen.

Nederland:
Winnende getallen: 8 - 19 - 21 - 32 - 38 - 40.
Reservegetal: 29.

Cijferspel:
7 2 4 9 8 1

Toto
Winnende kolom: 3-1-2-3-1-3-2-3-2-1-2.

Toto-gelijk
Winnende wedstrijden: 13-18-22-26-28.

Toegevoegde wedstrijd: 14.

Duitse lotto
Winnende getallen: 7 - 9 - 28 - 32 - 38 - 40.

Reservegetal: 34.

Spiel 77
3 5 4 5 2 5 0

Belgische lotto
Winnende getallen: 11 - 12 - 15 - 19 - 25 - 42.

Reservegetal: 16.

Joker: 3 9 7 3 2 2 9.

(Onder voorbehoud)

Lotto 35

Eerste prijs: geen winnaar; tweede prijs: 1 winnaar, f. 300.000; derde prijs: 111 winnaars, f. 1.523,60; vierde prijs: 4.749 winnaars, f. 35,60; vijfde prijs: 69.591 keer f. 5,00.

Toto 35

Eerste prijs: 2 winnaars, f. 13.052,20; tweede prijs: 34 winnaars, f. 289,60; derde prijs: 443 winnaars, f. 35,50.

Lotto 35

Eerste en tweede prijs: geen winnaar; derde prijs: 29 winnaars f. 36,60; vierde prijs: 417 keer f. 3,90.

WIELRENNEN

Wettersen, profs: 1. Herman Frison 180 km in 4.03 uur, 2. Patrick Schovaerts, 3. Tshimil, 4. Johan Melsen, 5. Danny Neskens, 6. Patrick Kokkelkoorn, 8. Louis de Koning, 11. Ad Wijnands, 12. Jos van Aert, 13. Tom Cordes, 27. Adrie Kools, 28. Adrie van der Poel.
La Gleize, junioren: 1. Vermarck 112 km in 3.02 uur, 2. Van Dijk, 3. Coone, 12. M. Lotz op 58 sec, 26. E. van Heugten 1.22, 29. T. Niekamp, 36. R. Bronswaer, 40. JP van der Leeuw.
Pulheim, amateurs: 1. Kivran 110 km in 2.32.18, 2. Godert de Leeuw, 7. Jan de Leeuw, 11. V. Lemmens, 13. J. van Hapen.

ZEILEN

Kingston, WK Finn zevende race: 1. Lammen, 2. Rinne, 3. Ledbetter, 4. Clarke, 5. Vacari, 50. Bergama, 53. Kwikkers, 61. Tigchelaar. Eindstand: 1. Lammen 46,7 punten, 2. Ledbetter 57,4, 3. Khoperski 77,7, 4. Loof 80,7, 5. Childerley 96,0, 61. Bergama 248,0, 56. Kwikkers 331,0, 65. Zielhuis 384,0, 82. Tigchelaar 458,0.

GOLF

Franklin, Wisconsin, Greater Milwaukee Open, 1.9 miljoen gulden. Eindstand: 1. Brooks 270 slagen (63 67 70 70), 2. Gomez 271 (61 66 74 70), 3. Maggert 274, 4. Adams en Lancaster beiden 276, 6. Price, Sutton en Weibring allen 277.

ZAALVOETBAL

Gelsen, Chrit Baetens Toernooi. H. Meyers-ZVV Gelsen 7-2, Wierts-De Haantjes-Dousberg Parc 2-2. Bouwkom-pas-Brikske 2-5. Stand: 1. Dousberg Parc 4-7, 2. H. Meyers 4-6, 3. Wierts-De Haantjes 4-5, 4. Brikske 4-5, 5. Bouwkom-pas 4-1, 6. ZVV Gelsen 4-0.

TENNIS

New York, US Open Mannen, vierde ronde: 1. L. Ivanisevic 7-5 6-7 6-4 6-2, 2. Edberg. Chang 7-6 7-5 6-3. Mannen. Achtste finales: Haarhuis - Steeb 6-2 6-3 6-4, Sampras - Wheaton 3-6 6-2 6-2 6-4. Vrouwen, Achtste finales: Navratilova - Maleeva-Fagniere 7-6 1-6 6-2, Sanchez Vicario - Zvereva 4-1 6-2.

sport in cijfers

06-11-11-11

Sexgids '91 06-9585

De beste Heterolijnen op 06-320
(50 ct p/m)

NAAKTMODEL	326.71
EVY EN DE GLUURDER	326.70
SEX BIJ DE MAN	323.84
HETE MASSAGE	340.95
WIL ZE, OF NIET?	330.61
DE TRIO-SEX-BOX	327.37

Streng SM

VROUW IN RUBBER	340.01
DOMINA BIZAR	340.15
DE ZWEEPLIJN	340.41
ALS ZE GILT IS ZE HEET	323.86
DE PORNO BOX	320.51

Life-Sex

PAREN	329.24
ORGIE	329.22
SEXCLUB '91	330.09
CHANTAL-LIFE	327.88

Hete Homo Sex

HOMO BOY IN T DUIN	321.33
HOMO'S BETRAPT IN ACTIE	340.11
HOMO'S LIFE	06-9586
HOMO BOX	326.36

Ware Lesbiënnes

HOE DOEN ZE HET?	330.19
LESBISCHE LIFE?	340.45
LESBI BOX	327.78

Homo

Sex op z'n Grieks
Kies je prooi zelf 50ct p/m
06-320.327.17

Lesbische

meisjes 18 jr. en vrouwen
in lingerie
50 ct. p/m 06-320.320.37

Gratis heerlijke live

sexgesprekken!
06-320.330.78 50 ct p/m

Meisjesporno

50 ct. p/m 06-320.320.52
Hete Rulge Straatsex
Sexy ding voor 50 ct p/m

06-320.320.77

Trio Sex

Volkslank Linda 50 cpm
06-320.320.14

Griekse Porno

Bel Marcha snel 50 cpm
06-9618

Het leven begint bij de 40.
Ook het sexleven. Op de
40plus Box fijn en onge-
dwoongen met leeftijdsgeno-
ten. 50 ct p/m

06-320.327.28

De Wip-in-box

heet zo omdat er heel wat
ge... wordt op 06-320.324.
60. Leuk toch? Trouwens,
de Lijf-Sexbox daar durven
ze ook, en... jij mag best
meedoen op

06-320.324.80 50 ct p/m
De Super-Contactenbox.
De eerlijkste, eenvoudigste
en snelste weg naar sex-
vrienden en vriendinnen.
Probeer het maar op 06-
320.324.30. Trouwens als je
nog andere verlangens hebt
dan is er de beste de Heet-
ste box van NL. 50 ct p/m

06-320.328.29

Voor de meisjes zijn de

heetste beliers op die waan-
zinnige Orgiebox op 06-320.
324.40 Dan gaan ze door
het lint op de Sexbox 50cpm

06-320.322.22

Knelt je broek al? Moet

het voor je afmaken?
06-320.331.08 - 50 ct p/m

Sonja

ontspan je en doe met je
handen wat Wendy je vraagt
06-320.331.03 - 50 ct p/m

!!Erotifoon!!

Ik moet bij m'n baas komen.
Hij zit ergens meel (50 cpm)
06-320.320.12

Homo Jongeren

Heb jij trek in een heet
afsprake met een knul?
Bel nu en je zit direct apart
met een boy

06-320.322.16 - 50 ct p/m

Prive-Kontakt

Maak een opwindend af-
sprake. Met een lekker
meisje of een heet stel. Of
met een stoere bink 06-320.
322.33 Direct apartlijn 50ct

Waarom

wachten? Zoek nu snel de
vriend of vriendin van je
dromen. Bel de afspraaklijn
06-320.320.33 - 50 ct p/m

Meisje

06-320.328.88 - 50 ct p/m
Nieuw: direct apart met een
strenge man of met onder-
danige man

S.M. voor twee

06-320.329.99 - 50 ct p/m
De Flirtbox
Flirt met z'n twee
06-320.330.01 - 50 ct p/m

Meisjes Kontakt

06-320.330.16 - 50 ct p/m
Zoek je 'n hete jongen?
Bel 06-320.330.18
Inspir 01720-22484 - 50cpm

Sex kontaktlijn

Later naar hete meisjes die
een lekkere jongen zoeken
voor het vervullen van hun
saxwensen

06-320.330.66 - 50 ct p/m

Vluggertje

Kim verwent je na de les.
06-320.330.32 - 50 ct p/m

Sex Trek?

Anja zal je helpen 06-
320.326.56 of kies lesbi
hard porno 06-320.321.99 -
50 ct p/m

Kleed me aan

Sexspel, praat om te spelen,
win een sex orgie. Een fout,
sex is je straf
06-320.323.90 - 50 ct p/m

Striptease

Sexspel, jij bepaalt wat zij
uittrekt. De grootste sex-
computer 06-320.322.80
50 ct p/m

Niet dat het domme blondjes
zijn maar dat die drukke
meiden de Kwebbellijn be-
zetten is zeker!!!

De Kwebbellijn

06-320.324.80 50 ct p/m

rosie-relatielijn

Voor modern sexcontact op
06-320.324.50 50 ct p/m
hoor je wensen van paren
en dames. In Rosie sept. zie
je hun naaktfoto's.

Wendy wil met 2 mannen.
Kleed me uit! Verlangend
gaat ze voor de spiegel
staan. Ik wil zien hoe Grieks
gaat!! 50 ct p/m

06-320.330.17

Maak vanavond een hete

Sexafspraak

06-320.320.44 - 50 ct p/m

Direct snel-sexcontact

live-afspreeklijn

06-320.320.55 - 50 ct p/m

Hete meiden zijn op zoek

* Prono Dating *

06-320.321.44 - 50 ct p/m

Bisex kontaktlijn

ook voor trio-sexcontact.
06-320.325.01 - 50 ct p/m

Mooie Sabrina

ligt te zonnen, zelfs haar
strakke tangaslipje trekt ze
uit 06-320.323.44 - 50ct p/m

De heetste meiden hoor je
op de advertentielij 50 cpm

06-320.325.80

Sexbezoekje

Bij wulpse Annet. Triol
06-320.320.95 - 50 ct p/m

"Carolientje,

ik ben zo ondeugend.*
06-320.324.01 - 50 ct p/m

100 hete meisjes zoeken

sexkontakt

06-320.326.66 - 50 ct p/m

Twee meisjes

Bel Suzanne en hete Lisa
06-320.330.56 - 50 ct p/m

Blonde Natassja

doet het met 2 buurjongens
06-320.327.77 - 50 ct p/m

Meegluren:

Linda heet en opgewonden
06-320.330.67 - 50 ct p/m

Sexadressenlijn

Elke dag nieuwe adressen
van hete dames/meisjes
06-320.330.60 - 50 ct p/m

Vrouwje

Jolanda, is heet en wild
06-320.329.33 - 50 ct p/m

Zoek je een Heet meisje?

Bel 06-320.326.33 - 50cpm

Escort-Kontakt

in haar strakke rokje.
06-320.321.20 - 50 ct p/m

Wendy

ondeugend in de auto!!
06-320.327.99 - 50 ct p/m

Kontakt/Klubs

S.M. Rachel
SM zoals het echt hoort.
Pr. Hendriklaan 312,
Brunssum. 045-274810.

Escort-Service

Aken
Tel. 09-49241532229.

Privé Daisy v.a. f 85,- all-in.
Ma-vr 11.00-24.00 uur.

☎ 045-229091

Nieuw Elke en Wendy

Escort

All night service v.a.
22.00-6.00 u 045-462257

Volkslank

j.vrouw, ontv. thuis. Ma-vr.
10.00-17.00 u. 043-473309.

Buro Venus

Voor al uw privé-adres. tev.
dames gevr. 043-257229.

G.G.D.

Geslachtsziek-
tenbestrijding.
24 uren infolijn
Tel. 045-740136

Love Uniek

echt onbeperkt relaxen, met
8 sexy meisjes voor f 200,-
all-in. Sauna, hotwhirlpool,
douches, drankje, kleed-
huisjes. Geop. ma t/m za
12.00-02.00 uur.

Natuurlijk Club Love,
B.Florizstr. 37 h, A'dam.
Gastvrouw gevr.
020-6762176.

Relaxen bij:

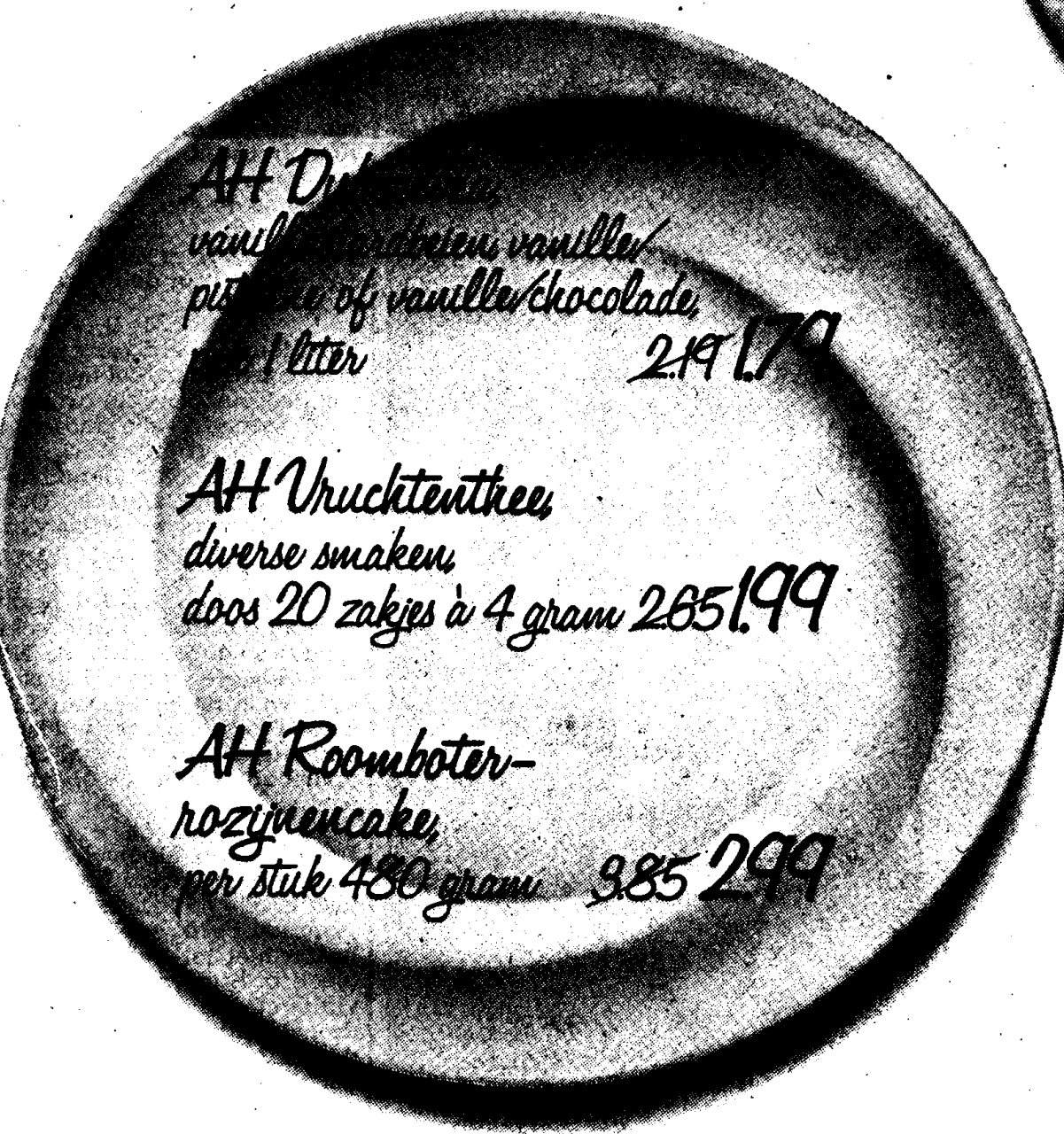
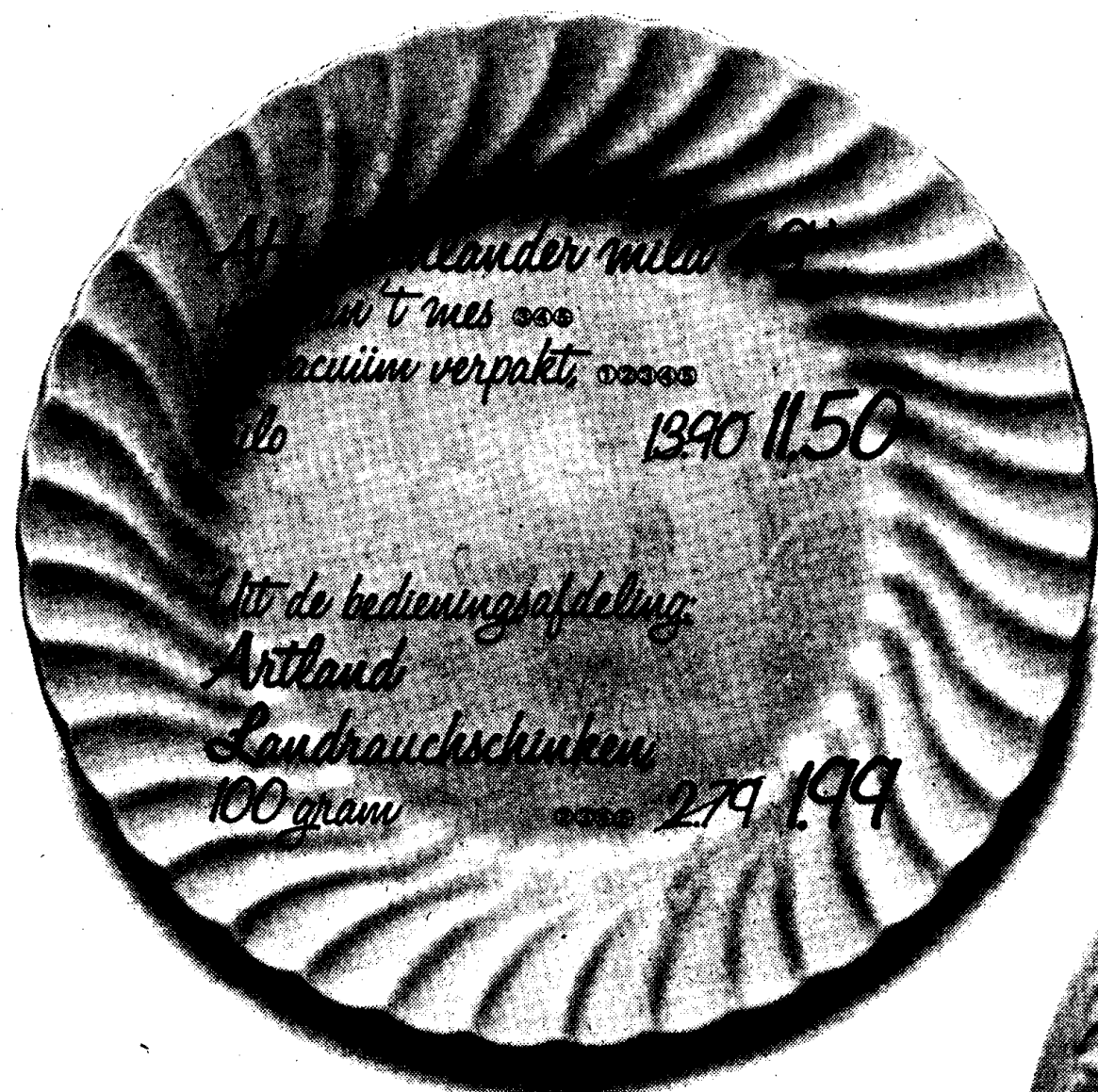
Vanessa
Tel. 045-459992.

2 films tegelijk zien?

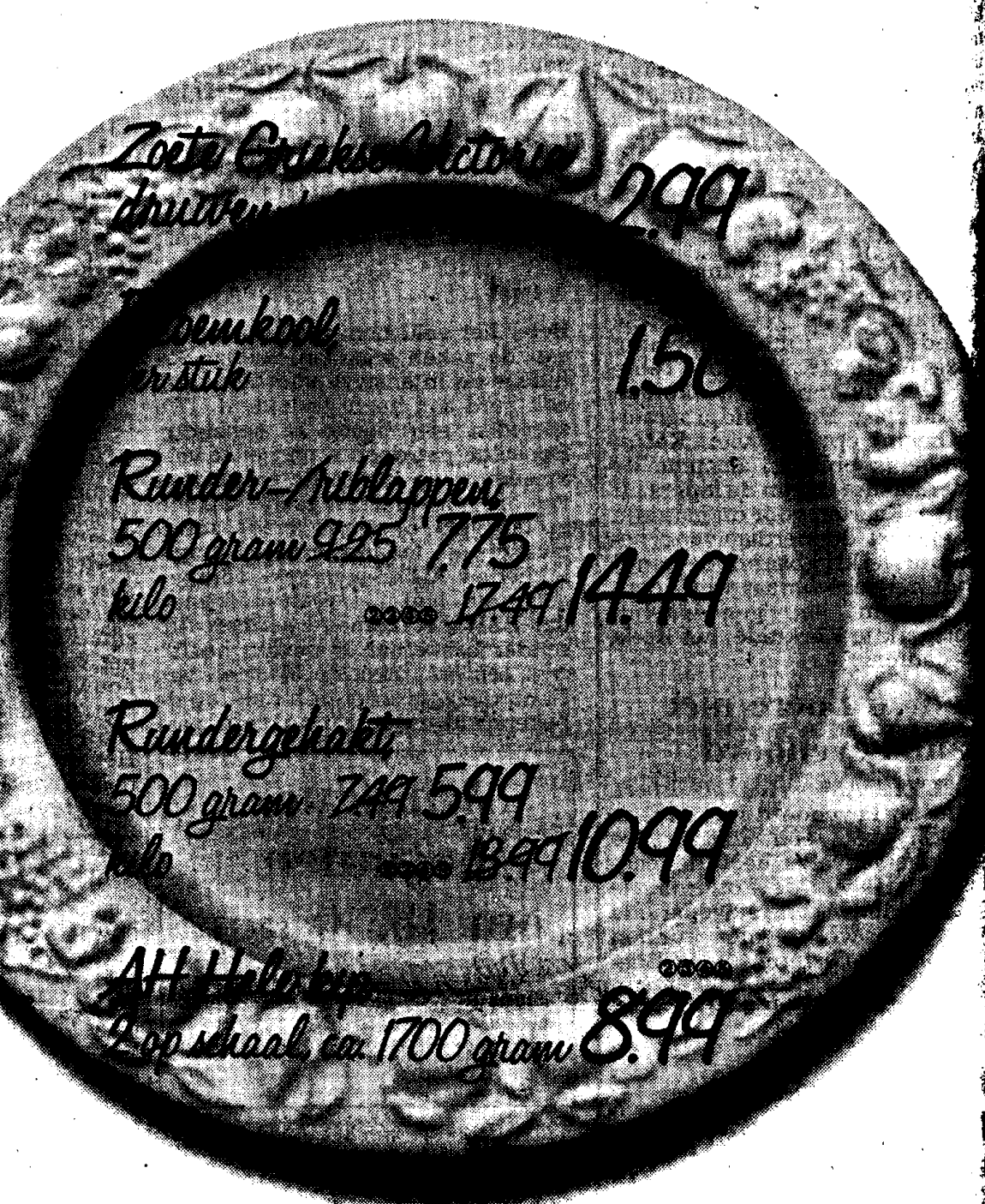
Videoclub
045-718067 meisje aanw.
Frans mogelijk! ass. gevr.

St. Tropez bar

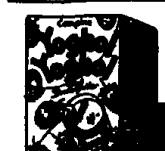
"net iets anders"
Putstr. 40, Sittard
Iedere dag geop. 21-5 uur.

Wat zetten we
deze week op tafel?

Al onze aanbiedingen gelden van dinsdag
t/m zaterdag. Naast de aanbiedingen in deze
advertentie hebben we er in de winkel nog veel
meer.

Uit de diepvries:
AH Aardappelschijfjes, 99
zak 450 gram 1.39

Yogho Yogho,
diverse smaken,
set 3 pakken à 1 liter 5.25 4.45

AH Hazelnootpasta,
pot 350 gram 2.49 1.89

AH Broekluiers,
midi, maxi of
extra large, pak 20.98 17.98

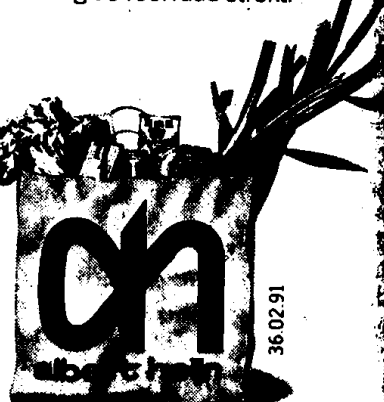

Edet tissue toiletpapier,
gedecoreerd,
pak 12 rollen 8.87 5.99

AH Service lijn: bel gratis
06-0305.

De artikelen in deze advertentie
kunt u in alle AH winkels kopen,
behalve de artikelen waar
kleine cijfertjes bij staan.
Die artikelen kunt u alleen
kopen in AH winkels waar één
van die cijfers op de deur staat.
Reclameprenten gelden t/m
zaterdag 7 september a.s.

* Zolang de voorraad strekt.

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.

Porky's Pretpark!!

Nieuw Monique en Evali
☎ 045-228481 / 229680

Club Pallas

Rijksweg 1, Lemiers-Vaals. 04454-1195, v.a. 11.00 uur.

Een kater wordt een leeuw in de club van de eeuw

Club Amorosso

Met MICHELLE, Angela, Debora, Claudine, Bianca en
Melanie en gastvrouw Louise. Tel. 048-756335,
Rijksweg Zuid 105, Geleen. (Nieuwe meisjes altijd welkom)

Club Mirabelle

Stijl, gezelligheid en bovenal topservice!
12 Spetters van meiden.
Geopend van 22.00 tot 05.00 uur.
Na ons: kun je de rest vergeten!!!!!!
Burg. Franssenstraat 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

LUXE ESCORT-SERVICE!

f 50,- all-in

Goede kwaliteit voor een redelijke prijs Tel. 045-423608.

Privéhuis Brigitte

Nieuwe meisjes aanwezig. Tel. 045-232069.

Heren naar Liberta

Privé-club voor al uw fantasieën
8 à 10 Nederlandse en exotische schoonheden maken uw
dromen werkelijkheid. Voortdurend nieuwe meisjes aan-
wezig. Gezellige bar met intieme dansvloer en naaktan-
sen. Open sex is mogelijk. 3x relaxen voor één prijs. Gratis
drankjes. Maak vooral ook gebruik van ons bubbelbad,
ook kamer met spiegels. Discrete parking.
Open: maandag, dinsdag en donderdag van 12.00-02.00
uur; woensdag en vrijdag 12.00-18.00 uur. Maaseikerweg
24, Susteren, 300 m va. A-2 richting Susteren.
Leuke meisjes welkom.
Info Privé-club 04499-4346.

Mag ik je vlammetje zijn?

Riversideclub

Met zonneterras. A2, afslag Echt Ohé en Laak, Dijk 2, Ohé
en Laak 100 m. voorbij camping Maasterp. Open van ma.
t/m vr. van 14.00 t/m 2.00 uur. Creditcards accepted. Te-
vens vragen wij assistentes. 04755-1854.

Club Dolce Vita

De meest gevarieerde en
uniekste club van heel
Limburg. 8 supermooie
ladies waarvan 6 nieuwe la-
dies. Onze gezellige en ro-
mantische sfeer is optimaal.
Open van ma. t/m vr. van
14.00 uur. Ons adres:
Rijksweg 1, Linne.

Nieuw Escort

Priscilla en snel bij u thuis of
in hotel
☎ 045-428849.

Buro Yvonne

Met 3 nieuwe adressen.
046-523203

Club Nirwana

15 Mooie meiden: topgemotiveerd!
NIET GOEDI! GELD TERUG GARANTIE!
7 dagen per week van 22.00 tot plusm. 05.00 uur.
Nieuwstraat 147, Kerkrade. Tel. 045-463323.
TEVENS TOPESCORT-SERVICE!

Sacha's Escort

V.a. f 100,- all-in
Tel. 06-52980255

Nieuwe dames in

Club Rustica

Kerkrade, tel. 045-412762.
Ma t/m vr. 11-24 uur.
Erotische massage door
Conny en/of Mariska.

Escort Service

voor een leuk meisje bij u
thuis of hotel v.a. 18 t/m 3 u.
Tel. 045-422685

Club Denise

ontvangt u in een aangena-
me sfeer, er zijn meerdere
leuke meisjes. Tevens
escort. Industriestr. 13,
Spekholzerheide v.a. 18 t/m
3 uur. Tel. 045-413887

Privéhuis

Donna
Christien
Nieuw Angela en spik-
splinter nieuw Katja.
Inl. 04746-5826 of 5830.

Escort voor

genieters

dag en nacht bereikbaar.
Tel. 045-419384.
Tevens meisjes gevraagd.

Katja Privé

Ook escort. 045-423608.

Peggy

privé en escort

Ma.-vr. 11-22.30 uur.
woensd. tot 19.00 uur.
046-374393 tev.meisje gevr

045-326191

Escortservise all-in
Nieuw, Yvonne / Harv

Relaxen

Massage, tel. 045-754000

Buro Geleen

Bem. in adr. 046-748760

"La Belle"

K'rade, Graverstr. 13,
dag geopend van 22-05

Regina, Elli, Uschi, Julia,
Petra. 045-416143. Abt
met taxi komt wordt met
f 10,- vereek. bij relaxen

Love Escort

☎045-320905

Vera